

INTÉZMÉNY NEVE: NÉPRAJZI MÚZEUM
VEZETŐJE: DR. KEMECSI LAJOS

Intézményi stratégia

1. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, illetve a Kultúráért Felelős Államtitkárság 2015. évi szakpolitikai céljaihoz kapcsolódó intézményi fejlesztési programok megvalósulásának szöveges bemutatása

Szakpolitikai cél 2015. évben

- a) a „kulturális alapellátás” fogalmának bevezetése, melynek célja
- a határon innen és túl élő magyarok számára a társadalmi emelkedéshez szükséges értékekhez való hozzáférés biztosítása, a magyar identitás erősítése;
 - a kulturális szolgáltatások terén az állami alapfeladatok meghatározása és a kulturális javakhoz való hozzáférés növelése;
 - a saját helyzetük javításán dolgozó „cselekvő közösségek” támogatása, kiemelten az elmaradott térségekben.¹

A Néprajzi Múzeum közgyűjteményként és közintézményként a kulturális alapellátás területén eredményesen tevékenykedik alapítása óta. Az intézmény gyűjteményi struktúrája, a múlthoz és a jelenhez való viszonya alkalmassá teszi identitással kapcsolatos kérdések, témák és megközelítések vizsgálatára. A Múzeum alapításától fogva együtt fejleszti a magyar és nemzetközi gyűjteményét, ezért a kulturális alapellátásban rendkívül széleskörűen tud részt venni: nemcsak Magyarország határain belüli **magyarok és nemzetiségek**, és a **határon túli magyarok** számára tudja hozzáférhetővé tenni a kulturális örökséget, hanem jelentős nemzetközi gyűjteménye révén tágabb kontextusban is: a külföldi kulturális intézetekkel, vagy **a tárgyak származási helyén élő közösségekkel** kialakított tudományos és kulturális kapcsolat kiépítés hangsúlyos a múzeumi program megfogalmazásában. A Néprajzi Múzeum a magyarországi közgyűjtemények között **vezető szerepet tölt be a digitalizált, publikált, nyilvánosan hozzáférhető gyűjteményi anyag számadatait tekintve**. Ez azt a szemléletváltást is tükrözi, amely szerint a szakszerű megőrzés, a tárolás és a kutatás múzeumi alapfunkciói mellett a **láthatóvá és hozzáférhetővé tétel** hasonlóan fontos szereppel és funkcióval bír. A múzeum alaptevékenységét messzemenően befolyásolta az év során a számítógépes infrastruktúra állapota. Sajnálatos módon a rendelkezésre álló anyagi forrás ellenére sem sikerült adminisztratív (engedélyezési) feltételek hiányában ezen érdemben javítani. Az éves tevékenységet folyamatosan korlátozta, eredményességét veszélyeztette ez a körülmény.

A hozzáférhetővé tétel a Múzeum terébe lépő látogatók szempontjából is elmozdult: határozott lépések történtek az elért társadalmi közegek számának növelése szempontjából. Ezek között a társadalmi közegek között a **hátrányos környezetben élő gyerekek** kiemelten fontosak voltak: már 2014 óta sikeresen működött egy külső szponzor támogatásával a Múzeum által kidolgozott program, amelynek keretében hátrányos helyzetű közegekből

¹ A hátrányos helyzetű térségekhez lásd: a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendeletet, illetve a hátrányos helyzetű önkormányzatok kiegészítő támogatásáról szóló 58/2011. (XII. 23.) BM rendelet 1. számú mellékletét.

származó gyerekeknek nyújtott a Múzeum ingyenes szolgáltatást: kiállításlátogatást és múzeumpedagógiai foglalkozást. A program népszerűsége, sikere és folytonossága (2016 júniusáig folytatódik) megerősítette a Múzeumot abban, hogy ez a tevékenység nemcsak a programban résztvevő (sok esetben: első múzeumi élményt átélő) csoportok számára, hanem – tágabban a társadalmi szolidaritásról és felelősségvállalásról szóló társadalmi vitában is jelentőséggel bír.

A **társadalmi közegek és a látogatók számának növelése** az alapgondolata a Néprajzi Múzeum és az Opera között kötött keretmegállapodásnak is, amely révén az Erkel Színház egy erre alkalmas terében a Néprajzi Múzeum gyűjteményéből mutat be tematikus kiállításokat (*Néprajz az Operában* sorozat) az adott évad bemutatóihoz igazítva. A kiállítási forma 2015-ben kiforrott formát öltött. Az Erkel Színház fővárosi és fővároson túli, vidéki közönsége számára nemcsak a színházi élmény, hanem a múzeumi reflexió is a kulturális fogyasztás részévé vált. Az együttműködés a Múzeum **látogatóvizsgálatának eredményeit is felhasználta**, és a sorozatban további látogatói csoportokat is sikerült megnyerni.

A fővároson túli, kisvárosi és falusi lakossággal – a fizikai távolság miatt – a **Múzeum vándorkiállításai** jelentik a kulturális alapellátásként definiálható kapcsolatot. A Múzeum évek óta tudatosan figyel arra, hogy a Kossuth téri épület kiállítótereiben, nagyléptékben megrendezett kiállításainak egy része alkalmas legyen kisebb kiállítóhelyeken való bemutatásra is. Az utazó tárlatok kínálata az elmúlt években fokozatosan bővült, az újabb helyekre szabott változatok mára költséghatékony formában is megvalósíthatóak. Ezzel a gondolkodásmóddal és gyakorlattal a Múzeum elismeri és lehetőségeihez mérten **demokratizálja a közgyűjteményi örökség hozzáférhetővé tételét**. Illetve tudatosan készül arra az időszakra, amikor a Liget-projekt miatti zárva tartás következtében a láthatóság és a hozzáférhetőség jelentősen szűkül. A nyilvánosság beszűkülését a Múzeum gyűjteményén és tudásán alapuló utazó tárlatok csökkenthetik.

b) a kulturális közösségfejlesztés, a közösségi innováció, a közösségi tervezés, ennek részeként többek között

- összefogás a helyi társadalom és gazdaság fejlődéséért, az életminőség színvonalának emeléséért;
- az előremutató helyi kezdeményezések bátorítása;
- a közösségi infrastruktúra korszerűsítésének és a közösségi programok megvalósításának támogatása.

A néprajztudomány számára a **közösség** és a **helyi társadalom** olyan elméleti és módszertani kulcsfogalmak, amelyek nemcsak a gyűjteményi örökség, a kutatás és a feltárás, hanem az interpretáció során is meghatározóak. Fővárosi szakintézményként kevésbé közvetlen és egészen más stratégiát igényel a Múzeum viszonya a vidéki helyi közösségekhez és a **lokalitáshoz** (például egy városi múzeumhoz képest), mégis a **kisközösségek számára** a saját kulturális örökség hozzáférhetővé tétele szerves része a muzeológiai és közönségkapcsolati munkának egyaránt. Nagy múltra tekint vissza a Múzeum gyűjteménye és kutatói kapcsolata Heves megyei Átány faluval. Évek óta tartó terepkutatás, a helyszínen megrendezett kiállítás, és a Nemzetstratégiai Intézet támogatásával 2016-ban megjelenő tanulmánykötet épp azt a komplex társadalmi és kulturális kapcsolatépítést mutatja, amely **a fizikai távolság ellenére is megvalósítható egy országos közintézmény és egy helyi közösség között**.

A Néprajzi Múzeum több olyan munkát is végez párhuzamosan, amelyekben a közösségi programok, a **közösség bevonása és az együttműködés** kulcsfontosságú. A Holokauszt Emlékév programjaként megvalósult 2015 őszeig látogatható *Kő kövön* című kiállítás esetében nemcsak a munkát létrehozó intézményi együttműködés volt fontos elem, hanem a kiállítás pedagógiai terének létrehozásába bevont iskolai közösségekkel való, oktatás és

pedagógiai alapú sikeres együttműködés is. Ennek értékes visszajelzéseként értékelhető a Hanukatalizátor Díj elnyerése 2015. decemberében. A 2015 tavaszán megnyílt *Ellenpedagógia a tóparton* című kiállítás mindennapi működtetésében számított azokra az egykori résztvevőkre és tanúkra, akik saját egyéni és kollektív emlékezetükkel, tudásuk és élményeik aktiválásával nemcsak maguk, hanem kívülálló látogatók számára is részletgazdagabb és élménycentrikusabb hozzáférést tettek lehetővé – valósi találkozási helyévé a kiállítást. Az *Élő Népművészet* tárlat a kézműves közösségek számára normatív és megmérettetési alkalom.

A Néprajzi Múzeum kiemelten fontosnak tekinti, hogy közgyűjteményként és közintézményként, a saját felhalmozott speciális tudáskészletének minél sokrétűbb felhasználásával **a társadalmi párbeszéd, az emlékezet, az identitás és a lokalitás kérdésköréhez társadalmi múzeumként érdemben szóljon hozzá, alakítsa azt.** Mindezen tényezők figyelembe vételével fogalmazta meg az intézmény érvényes küldetésnyilatkozatát.

c) A magyar kultúra külföldi megjelenésének erősítése a kulturdiplomácia eszközeivel

A Néprajzi Múzeum külföldi helyszíneken megvalósuló időszakos kiállításainak segítségével a magyar kultúra hiteles értékeinek bemutatását magas színvonalon képes megvalósítani. Így az észtországi helyszíneken idén is bemutatásra került tárlat a magyar kulturális intézettel szoros együttműködésben valósult meg. A **nemzetközi együttműködések** lehetőségei között tartja számon az intézmény azt a jelenleg formálódó, Magyarország és a német Baden-Württemberg közötti kétoldalú megállapodás keretében az ulmi Donaueschingen Zentralmuseummal tervezett kutatási munkát, amely a tervek szerint egy tágabb nemzetközi kutatás része lesz, amely az első világháború és a Trianon-trauma feldolgozására irányul, és amelyben az ulmi intézmény – nyertes pályázat esetén – számít a Néprajzi Múzeummal való együttműködésre. **A külföldi Magyar Intézetekkel is elindult a szakmai együttműködések kiépítése.** A Múzeum archív fotóanyagából (*Műkedvelő pillanatképek. Vajdaság a 20. század kezdetén egy amatőr fotográfus nő szemével*) volt látható ősszel egy válogatás a párizsi Magyar Intézetben, ahol 2016 januárjától a *Kő kövön* című kiállítás megrendezésére kerül sor. A tallinni Magyar Intézetben októbertől volt egy hónapig látható a „*Síppal, dobbal, nádi hegedűvel...*” *Magyar népi hangszerek* című kiállítás. Összeállított az intézmény egy utaztatható kiállításokat tartalmazó csomagot, melyet a Balassi Intézet számára eljuttattunk a további együttműködés érdekében.

2. Az intézmény szakmai stratégiájának 2015. évi kiemelt céljai és ezek megvalósítását szolgáló intézkedések teljesülése

A Néprajzi Múzeum rövid- és középtávú tervezését alapvetően érinti a Liget Projekt megvalósítása, a raktár- és a múzeumépítési és tervezési munkák. A tervezett költözés (a OMRK tervezési és építési munkálataival párhuzamosan) már a 2014-es munkavégzésre is hatással volt, de a 2015-ös szakmai munkát alapvetően befolyásolta: mind a restaurátor, mind pedig a gyűjteményi főosztályok esetében. A Múzeum szakmai stratégiáját viszont nemcsak befolyásolja, hanem alapvetően meg is határozza: az **új múzeumépületbe költözés terve, ami (a gyakorlati szinten túl) katalizátorként segíti a Múzeum társadalmi és szakmai szerepének újragondolását.** 2015-ös nemzetközi tervpályázat eredményeinek elvetése, majd egy újabb előkészítő fázis végig vitele olyan munkák, amelyek a szakmai vezetői stáb esetében hatással voltak az éves munkavégzésre és terhelésre. A legnagyobb feladatot a raktárbázis kiviteli tervéhez kapcsolódó szakmai munka jelentette, illetve a nemzetközi építészeti tervpályázat szakmai anyagának kialakítása, a nyertes pályamű áttekintése, kritikai észrevételek megfogalmazása, majd az újabb pályázati előkészítés esetében mindezek új

szituációra formálása. A munkák gördülékeny elvégzésére a **Múzeum öt múzeumi szakmai csoportot állított fel** a szakmai előkészítő munkák menedzselésére.

2015-ben a **Múzeum szakmai stratégiájának fontos eleme továbbá, hogy a 2014-ben megnyert látogatói érdeklődést a továbbiakban is fent tudja tartani.** Ebben a munkában figyelmet kapott az előző évben végzett látogatófelmérés eredményeinek felhasználása az intézményi kommunikációban, illetve a vizsgálat kiterjesztése, más eszközökkel való folytatása, a tapasztalatok finomítása. A közönséggel kialakított közvetlenebb viszony a továbbiakban is azt szolgálja, hogy a Múzeum ne csak a látogatólétszámot tartsa fent, esetleg növelje, hanem **a mennyiség mellett minőségi paramétereket is építsen a munkába:** például az elért társadalmi közegek számának növelésével, amelyben már nemcsak a fiatalokkal, fiatal felnőttekkel, hanem például az idősebb korosztállyal, vagy a hátrányos helyzetű társadalmi közegekből érkező látogatókkal is megfelelő kapcsolatot alakít ki az intézmény. Ehhez fontos, hogy a kommunikáció ne váljon le az intézményben megvalósuló érdemi szakmai munkáról. A két szféra összehangolása 2015-ben részfeladatokra felvett munkatársak alkalmazásával is erősödött.

2015-ben – a pénzügyi lehetőségek függvényében, de a stratégia részeként – elsődleges volt a Múzeumban folyó tudományos és kutatómunka eredményeinek komplex kiállítási struktúrára keresztüli bemutatása, amelyet egyfajta közvetlen, a sokrétű szakmai tudást közönségrendezvényeken, intenzív muzeológiai és közönségkapcsolati munkán keresztüli **hozzáférhetővé tételé**. Ebben a munkában nemcsak a látogatószám növekedése, hanem a Múzeum weboldalán és közösségi felületein kialakított kommunikáció és szakmai párbeszéd megjelenése is eredménynek számít, amelyben a jelentős méretű digitalizált tartalmak is fontos szerepet kaptak.

A **gyűjteménygondozás és a nyilvántartás** feladatai közül 2015-ben a legjelentősebb eredmény a több éves előkészítő munkát követően a **Monari adatbázis akkreditációja volt.** A jelenleg működő programkörnyezet nemcsak a Múzeum gyűjteményi munkájához kínál biztonságos környezetet, hanem a gyűjteményt is hozzáférhetővé teszi, és ez valódi motort jelent a szakszerű nyilvántartási és publikálási tevékenységnek, de további, eddig nem használt lehetőséget is biztosít a néprajzi digitális tartalmak fejlesztése terén, amely intézmény **új országos kompetencia feladata** lett. Ehhez a feladathoz elmaradhatatlan feltétel a Múzeum technikai paramétereinek érdemi javítása – mind a szerver, mind pedig a géppárlomány tekintetében.

A Múzeum 1991 óta látogatható *A magyar nép hagyományos kultúrája* című **állandó kiállítás részleges tartalmi megújítása a 2014-es év kiemelt szakmai feladatai közé tartozott, a megvalósítására 2015-ben került sor.** Az *ABLAK* című műtárgyösvény létrehozását – ami a 24 éves állandó kiállítás intellektuális megújítását szolgálta – a Nemzetstratégiai Intézet támogatta pénzügyileg. A kiállítás mindennapi működéséhez szükséges, elengedhetetlen karbantartási munkálatok fedezetére egyelőre nincs forrás, azokat kidolgozott ütemterv alapján önerőből végzi az intézmény. 2016-ban már az új tartalmak beépítésével kerül újraindításra a tárlat népszerű kiállítási vezetője is. Az állandó kiállítás tartalmi megújítása kiindulópontja lehet egyfelől a Néprajzi Múzeum (már új helyszínen megvalósított) új állandó kiállításának koncepcionális előkészítésének, másfelől a tapasztalatok módszertani lendületet adtak – a nyertes NKA pályázatból megvalósított – 2015-ös **országos néprajzos muzeológus továbbképzés** megvalósításának, amelynek témája az elmúlt évek néprajzi állandó kiállítások létrehozásának és hasznosításának tanulságai voltak.

A Liget Projekt és a várható költözés miatt egész évben folyamatosan zajlottak a **raktárfelmérések és -rendezések, a gyűjtemények áttekintése és rendbetétele, folyamatban levő revíziós feladatok tervezése, lezárása, további revíziós munkák koordinálása. Az új múzeumhoz kapcsolódó előkészítő munkák 2015-ben anyagilag és az**

erőforrások tekintetében is befolyásolták a Múzeum szakmai tevékenységét, és jelentős célzott erőforrásokat is igényeltek.

A Néprajzi Múzeum alapító okirata szerint két országos feladatkörrel rendelkező programot is irányít. A **Múzeumi Állományvédelmi Program** és a **Múzeumi jelenkorkutatás és dokumentáció: a MaDok-program koordinálása** 2015-ben is a kiemelt szakmai kompetencia feladatokhoz tartoztak.

A **Múzeumi Állományvédelmi Program** az Emberi Erőforrások Minisztériuma döntése alapján 2015-ben 10 millió Ft támogatásban részesült, amelyet a Múzeumi Állományvédelmi Bizottság (továbbiakban: MÁB) munkájára és működtetésére, a Múzeumi Állományvédelmi Program projektjeinek megvalósítására használt fel. A Program ebben az évben folytatta a tavalyi év tematikájában megfogalmazott célkitűzések megvalósítását, amely a levegőszennyező anyagok műtárgykárosító hatásához, a szennyező anyagok kiszűréséhez és a levegő tisztításának lehetőségeihez, illetve a kezelés módjaival összefüggésben a raktárak és a kiállítóterek tisztántartásához kapcsolódott.

A Múzeumi Állományvédelmi Program kiemelt feladata az állományvédelmi felelősi munkakör ellátásához szükséges ismeretanyag **akkreditált képzés** formájában történő átadása volt. Lezajlott a képzés második hete, a teljesítéséhez előírt záró dolgozatok értékelése, illetve azok szóbeli megvédése.

A MÁB **továbbképzést** szervezett az állományvédelmi felelősök és a téma iránt érdeklődő kollégák részére a levegőszennyező anyagok műtárgykárosító hatása, a szennyező anyagok kiszűrése és a levegő tisztításának lehetőségei, illetve a kezelés módjaival összefüggésben a raktárak és kiállítóterek tisztántartása témakörében. A továbbképzés célja az volt, hogy a műtárgyvédelmi felelősök figyelmét ráirányítsa a gyűjteményi raktárak és a kiállítóterek megfelelő védelmére. A program folytatásaként a MÁB 2015-ben az intézmények támogatására 30 db légtisztító berendezést vásárolt, amellyel hozzájárult a műtárgyakat károsító anyagok levegőből való kiszűrésének megoldásához.

A **Nemzeti Kulturális Alap** a vidéki múzeumi szervezeteket, a megyei hatókörű városi múzeumokat és a hozzájuk tartozó muzeális intézményeket 50 millió Ft keretösszegű **nyílt pályázat** kiírásával támogatta a megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos problémáik enyhítésében. A MÁB szakmai ajánlásokkal segítette a megfelelő eszközök, anyagok kiválasztását.

A megyei hatókörű városi múzeumoknak 2004 és 2005 folyamán beszerzett ELSEC 764 UV+ Monitor típusú környezetfigyelő mérőműszerekről egy tesztmérés során kiderült, hogy kalibrálásra, illetve szervizelésre szorulnak. A MÁB vállalta a **mérőkészülékek kalibrálásával, javíttatásával** kapcsolatos szervezési és egyeztetési feladatokat, valamint átvállalta a szervizelés költségeit is. A MÁB kezelésében lévő, a muzeális intézmények számára **kölcsönözhető eszközök** változatlanul nagy népszerűségnek örvendenek, és szinte a teljes „eszközpark” folyamatosan használatban van.

Az elutasított NEKIFUT Regiszterbe vétel ellenére a MÁB mint pályázó lehetőséget kapott a hibajavítások után a pályázat ismételt beadására, de erre nem kerülhetett sor, ugyanis kiírás nem történt meg. A Múzeumi Állományvédelmi Program középtávú (3 éves) fejlesztési programjának a Regiszterbe vétel lett volna az alapja, ezért nem készült el. A középtávú fejlesztési programban a MÁB továbbra is elsősorban a hálózatosodás kiépítését, a társadalmi küldetés erősítését, a Bizottság valódi országos hatáskörének kibontását szorgalmazza.

Feladat	Teljesülés
Akkreditált képzés	18 fő
Akkreditált képzés, dolgozatok értékelése dolgozatok szóbeli védése	15 fő
Továbbképzés	68 fő

Honlap	Feltöltés folyamatban
NKA pályázathoz MÁB ajánlások elkészítése	76 db
Műtárgykörnyezet szabályozó berendezések kölcsönzése	6 intézmény, 8 db berendezés
Mérőműszer javítás	19 db
Levegő tisztítók vásárlása	30 db

A **Múzeumi jelenkorkutatás és dokumentáció: a MaDok-program koordinálása** országos szakmai kompetencia feladat éves költségvetése már évekkel korábban beépült a Múzeum költségvetésébe. A Program a szűkös pénzügyi keretekhez alkalmazkodva elsősorban múzeumtudományi műhelyként működött 2015-ben is, az alapfeladatok végrehajtásához pedig más forrásokat is bevont.

2015 első hónapjára még áthúzódott az a **kísérleti projekt, amely egy városi kiállítóhely kialakítását és működtetését**, ennek a kulturális és a múzeumtudományi közegébe való integrálását valósította meg kísérleti és tapasztalatszerzési jelleggel, együttműködésen és részvételen alapuló, hálózati formában. A **MaDok LABOR** koncepciója szerint elsősorban a kooperációt, a kutatók és a közönség közvetlen viszonyát, illetve a tudományos gondolatok közérthető interpretációját helyezte előtérbe, egy öthónapos, kísérleti működés keretében, két kiállítási munka megvalósításával. A hely a tudományosan kísérletezés, a nemzetközi szinten is népszerű, laboralapú, szatelit kiállítóhely modellezésére volt alkalmas, amelynek **tanulságai beépíthetők a középtávú stratégia megfogalmazásába, illetve a 2016-os év működésébe**. Egy korszerű társadalmi múzeum számára a **városi térrel és a közönséggel kialakított kommunikáció** finomításában és hatékonyságának növelésében egy kis, fenntartható, mozgékony, gyors reakciók létrehozására alkalmas hely tudományos, kulturális és társadalmi szempontból is előnyös. A munka 2015-ben újabb források bevonását nem igényelte.

2015-ben is folyamatosan működött az az intézményi együttműködésre épített, OTKA finanszírozású alapkutatás, amely a MaDok-program muzeológiai tanulságainak és intézményi kapcsolatrendszerének felhasználásával, de önálló (módszertani) alapkutatási területen tevékenykedik (2017 őszéig). Az intézményi együttműködésre és mintaprojektek kidolgozására épített **módszertani alapkutatás** (*Mai tárgyak, mai emberek, társadalmi múzeumok. Út a részvételen és együttműködésen alapuló múzeumok felé* címen) célja egy olyan, **néprajzi/antropológiai múzeumi szakágon túlmutató múzeumtudományi módszertani modell kidolgozása**, amely a kortárs múzeumi kutatásokban előtérbe helyezi a közönséggel kialakított érdemi viszonyt; nemcsak a forrásanyag létrehozásában és értelmezésében, hanem a kiállítások és kiadványok készítésében is. 2015-ben a fogalmi keret kidolgozása, az irodalomkutatás és beszerzés (ilyen nagyságrendben szakirodalom beszerzésére az elmúlt években nem volt lehetőség), szakmai workshopok és egy képzés megszervezése volt. A 8 fős kutatói stáb emellett részt vett egy szakmai konferencián önálló szekcióként.

A kísérletezés és a kutatás mellett 2015-ben újra megjelent a Programban a **kiállítási munka, ami azért fontos, mert a leginkább látható része a múzeumi eredményeknek**. A majdnem két éven át tartó, kutatói együttműködésre épített *Ellenpedagógia a tóparton* című kiállítás a Program tudományos és kommunikációs eleme is volt egyben. A magánarchívumra és a privát és közösségi emlékezetre épülő kiállítás saját ideje a közelmúlt, amelyben a szabadidő, a nevelés, az alternatív pedagógiák, a gyerekvilágok megváltozása, a nők társadalmi szerepe, a játék, a műveltség és az aktivitás mindennapi kultúrája jelent meg – korabeli dokumentumok, mostani visszaemlékezések és kortárs elemzések segítségével. A kiállítás specialitása a ma is élő, egykori nyaraló gyerekek aktív bevonása volt a tárlat működtetésébe. A kiállítás öthónapos nyitva tartása alatt valódi találkozási ponttá vált: nyaralók és nem nyaralók, utódtáborozók és érdeklődő laikusok és kutatók között. A kiállítás így releváns

módon épített azokra, az eddig a MaDok-programban megvalósított stratégiákra, amelyek már az elmúlt éveket is jellemezték, másfelől tovább is lépett ezen.

A kutatás, a módszertani munka és a prezentációs tevékenység mellett a **tartalomfejlesztés és a publikációs tevékenység** a MaDok-programban 2015-ben sem maradt el, bár kisebb hangsúllyal szerepelt. A 2014 év végén OTKA támogatással megjelent *Az otthon tárgyai. Képeskönyv a magyarországi bevándorlók tárgykultúrájáról* című MaDok kötet (MaDok-füzetek 9.) szakmai bemutatójára 2015 tavaszán került sor. A **dokumentációs tevékenység** viszont – a tervezettekkel ellentétben – nem folytatódott a múzeumi szerver hibájából. *Az én vidámparkom* című **web2 kampány** elindítását 2015 tavaszára tervezte a Program. A projekt a 2014-ben bezárt budapesti Vidámpark személyes történetekkel való megelevenítésére épült volna, amelyhez a szükséges tartalmi kidolgozás és informatikai fejlesztés már az év elején befejeződött, viszont a kampány elindítását a múzeumi szerver túlterhelése miatt el kell halasztani. Az intézmény elavult technikai eszközparkja mára olyan körülmény, amely nagyban nehezíti és egyre inkább ellehetetleníti a szakmai munkát.

A MaDok-program múzeumi stratégiával összehangolt, **hároméves (rövid- és középtávú) stratégiájának kidolgozása elindult összehangoltan az új múzeum feladatrendjének formálódásával.**

3. Folyamatban lévő, illetve előkészítés alatt álló hazai és nemzetközi projektek, együttműködési programok, a fenntarthatósági hatások bemutatásával

2015-ben folytatódott *A köznépi tárgyi világ differenciáltsága és változása a 18-19. századi Magyarországon* című OTKA kutatás (témavezető: Granasztói Péter), amelynek tudományos eredményei az inventáriumkutatás és a történeti néprajzi kutatások területén várhatók. Ebben az évben a fő feladat a kutatás alapját jelentő inventáriumok tételeinek adatbázisba rögzítése volt, a veszprémi 18-19. századi mintegy 200 inventárium 23 ezer rekordja. A kutatás célja a városi, mezővárosi és falusi népesség anyagi kultúrájában, tárgyi világában Magyarországon a 18. század második felétől a 19. század közepéig bekövetkezett változások feltárása, összehasonlítása és értelmezése. A vizsgálat több mint 1100 hagyatéki leltár kvantitatív elemzésén alapul, amelyek a korszak különböző társadalmi összetételű és jellegű közösségeit településeit reprezentálják: egy dunántúli mezőváros Keszthely és a környező falvak, egy városias települést Veszprémet és két alföldi mezővárost Ceglédet és Kiskunhalast. A kutatás módszereiben, megközelítésében alapvetően támaszkodik a Néprajzi Múzeum Inventárium kutatásainak (1978-1988) eredményeire, illetve a nemzetközi fogyasztástörténeti kutatások megközelítéseire.

2014. év végén indult és 2015-ben is folyt a *Mai tárgyak, mai emberek, társadalmi múzeumok. Út a részvételen és együttműködésen alapuló múzeumok felé* című (témavezető: Frazon Zsófia) három éves OTKA kutatás (részletes leírást ld. fent). **A két OTKA kutatás jól tükrözi a Néprajzi Múzeum gyűjteményi és tudományos orientációinak fontos irányait:** amelyben a történeti és terepkutatások, a múlt és a jelen, a paraszti és a városi populáris kultúra egyaránt megférnek egymás mellett.

A Múzeum egy eddig feltáratlan gyűjteményi egységének kutatásán és bemutatásán alapuló *Kő kövön* című, 2015 őszéig megtekinthető kiállítása széles, **szakágon és múzeumi intézményrendszeren túlmutató intézményi együttműködés**en alapult: a Néprajzi Múzeum, a Centropa, a MOME TechLab és a Lauder Javne Iskola közös munkáján és együttműködésén. A kiállítás digitális fejlesztései közül a MOME TechLab-bal közösen megvalósított munka a nemzetközi AVICOM díjátadóján különdíjat kapott. A **hazai múzeumokkal való szakmai együttműködés** egyik legsikeresebb formája a vándorkiállítások rendezése, amely intenzív szakmai tapasztalatcserét eredményez. 2015-ben *Az Erdélyen innen – Alföldön túl*, a *Csendéletek a Székely partiumban* és a *Megvetés és*

önbecsülés című kiállítások vidéki és fővárosi, külső helyszíneken való megrendezése során a Szolnoki és a Miskolci Galériával, a mezőtúri Fazekas Múzeummal és Pásztói Múzeummal volt közös szakmai programja a Néprajzi Múzeumnak, melyet a Hagyományok Házával közös szervezésben megvalósított *Élő népművészet* című kiállítás is gazdagít. Az Országgyűlési Hivatallal évek óta működő együttműködés eredményeként valósult meg Kövér László házelnök támogatásával a *Betlehem kiállítás*, melyet Lezsák Sándor az Országgyűlés alelnöke nyitott meg decemberben. Együttműködés eredményeként valósultak meg a Magyarság Házában a tárlatok, illetve az összehangolt gyűjteménygyarapítás a MTA BTK Néprajztudományi Intézettel az Ortutay-hagyaték ügyében.

A Múzeum öt nemzetközi szervezettel együtt vesz részt az **Erasmus+ európai uniós program** keretében elnyert kétéves *Diversity* projektben. A Múzeum feladata a projektben egy módszertani és gyakorlati keret kidolgozása, amelynek lényege, hogy a marginális társadalmi helyzetben lévő városi fiatalok és fiatal felnőttek számára befogadó helyt tegyék a múzeumot, továbbá a múzeumi tapasztalat megélésének és továbbadásának aktív részeseivé váljanak a fiatalok – a kulturális alapellátás szellemiségével összhangban. Erre speciális foglalkozások és képzések keretében került sor. Az együttműködésben előtérbe kerültek azok a kutatási tapasztalatok, amelyek az elmúlt évek múzeumi és pedagógiai kutatásaiban halmozódtak fel. Az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság támogatásával első világháborús digitális adatbázis fejlesztése indult el 2015-ben.

A **francia Nouveau Document kiadó** kereste meg a Néprajzi Múzeumot egy komplex, látványos, megjelenésében is különleges mű kiadásával, amely Róheim Géza antropológiai tematikájú kutatásaival foglalkozik. A Néprajzi Múzeum a kiadóval való egyeztetés alapján és egy ausztrál kutató antropológus közreműködésével a Róheim által az 1930-as évek elején ausztráliai őslakosoktól gyűjtött anyag feldolgozására tett javaslatot. A kutatás és a kötet megjelenése egyfelől hasznos és kamatozó nemzetközi kapcsolatot jelent a Múzeumnak, másfelől a nemzetközi gyűjtemény szélesebb szakmai közeg számára való hozzáférhetővé tételét is szolgálja.

A **nemzetközi együttműködések** lehetőségei között tartja számon az intézmény a jelenleg formálódó, Magyarország és a német Baden-Württemberg közötti kétoldalú megállapodás keretében az ulmi Donauschwäbisches Zentralmuseummal tervezett kutatási munkát (részletesebben ld. kultúrdiplomáciai feladatokról).

4. Intézményi terek / épületek tárgyévi infrastrukturális fejlesztéseinek ismertetése, forrásjelöléssel, a fenntarthatósági hatások bemutatásával

2015. évben megvalósult feladatok többnyire saját bevétel terhére történtek. (Ettől eltérőt a szövegben jelöljük.) Megvalósult a múzeumi kávézó helyiségének és a ruhatár falainak **tisztasági festése**, továbbá az első emeleti, filmvetítésre használt tér teljes felületének, illetve a bal oldali galéria **oldalfalainak rekonstrukciója** kazeines-enyves festéssel. Megtörtént a második emeleti teremsor teljes festése. Elektromos hálózat karbantartásának keretében megtörtént az összes **erősáramú kapcsolószekrény karbantartása** és dokumentálása. A karbantartás során egyes berendezéseknél, kapcsolószekrényeknél a karbantartást meghaladó műszaki hibákra derült fény, javításuk megtörtént. Az **informatikai beruházás** eredményeként a Múzeum új szervereket szerzett be, ezek beüzemeléséhez egy új helyiség került kialakításra, melyben megtörtént az áram kapacitásának növelése, és új klíma beszerelése. A padlástérben a központi dongaboltzat két oldalán található 6 db **rozetta tisztítása és fóliázása**, valamint a világítóberendezés rendbetétele ugyancsak megtörtént.

A 2015. augusztusi esőzést követően az ázott falfelületek száradásának ütemében **elindult a helyreállítás**. A helyreállított irodai terek átadása 2016 januárja. Ehhez saját bevételi forrást és a biztosító által fizetett térítést használta az intézmény.

A fűtésidény elindításához megtörtént a **kazánok karbantartása**, a gázegők lángérzékelőjének és gyújtójának cseréje. A **tető keleti felének bádorgorításán elindultak helyreállítási munkák**, megtörtént egy visszapótlás, melyet az erős szél miatt kellett visszabontani. Illetve egy nagyobb repedés foltozása is megtörtént. Ezeket a munkálatokat 2016-ban is folytatni kell.

A **törökbálinti raktárváros** területén található műtárgyraktárban elkezdődtek a Múzeum költözését elősegítő munkafeltételek kialakítása. Megtörtént a hálózattól függetlenül új csatlakozási pontok kiépítése, mely biztosítja az ipari tisztítóberendezések párhuzamosan történő működtetését. A raktár egész területén a továbbiakban szükséges a wifi hálózat kiépítése. A személyzeti mosdók feljavításához az árajánlatok bekérése folyamatban van. Tervezés alatt van a nagy tárgyak tisztításához kialakítandó helyiség, amelynek finansiális hátterét a Liget Projekt biztosítja.

Az informatikai szektorban beszerzései, beruházásai az alábbiak szerint haladnak:

a Backup szerver winchestesterek cseréje: a biztonsági mentéseket tároló szerverben a meghibásodott háttértárak cseréje adatvesztés nélkül megtörtént. **Új mentési rendszer kialakítása és ütemezése:** az új szerverek beszerzésével párhuzamosan a biztonsági mentésekhez is nagyon tárhely szükséges. Ennek kialakítása megtörtént, az ütemezés véglegesítéséhez további tesztelés szükséges, amelyet csak a rendszer élesítését követően lehet befejezni. **NOD32 vírusirtó szoftver licenz meghosszabbítása és frissítése:** a vírusmentesítésre használt szoftver licenise áprilisban lejárt. A folyamatos üzem fenntartását figyelembe véve az intézmény elvégezte a licenz beszerzését és frissítését. **Használt munkaállomások beszerzése:** 12 db használt munkaállomás került beszerzésre, melyek beüzemelése megtörtént. **Béres Rt. használt munkaállomások beüzemelése:** a Béres Rt. által felajánlott 3 db használt munkaállomás telepítése és üzembe helyezése ugyancsak megtörtént. **Új kiszolgálók beszerzése és beüzemelése:** az év folyamán beszerzésre kerültek a szerverpark átalakításához szükséges új gépek és tárhelyek. Ennek beüzemelése megtörtént. Az élesítés előtt elvégezhető beállítások és tesztelések ugyancsak megtörténtek. A szerverszoba átalakítását követően lehetséges a rendszer élesítése és feltöltése.

Szakmai működés

I. Szolgáltatási feladatok

1. Közönségkapcsolatok:

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Közművelődési rendezvények és a rendezvények résztvevőinek száma	134/10300 (meghirdetett tárlatvezetésekkel együtt)	100/8000 (meghirdetett tárlatvezetésekkel együtt)	112/8400
A hátrányos helyzetűeket (kiemelten a romákat), valamint a fogyatékkal élőket célzó, a társadalmi együttélést és a felzárkózást elősegítő programok és a programok résztvevőinek száma	300/9000	350/10000 (külső szponzori támogatás függvényében)	197/6386 (szponzori program)
Nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok és a programok résztvevőinek	25/1200	30/1500	35/1600

száma			
Ismeretterjesztő előadások és a résztvevők száma	24/650	25/700	25/750
Ismeretterjesztő kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma	kiállítási vezető: 3/1500/1251 leporcellók: 4/5000/4000	kiállítási vezető: 2/1000/800 leporcellók 2/1500/1500	kiállítási vezető: 2/1000/600 leporcellók 2/2000/2000
Önkéntesek és az általuk ledolgozott munkaórák száma	29 fő, 1500 munkaóra	30 fő, 1550 munkaóra	24 fő 941 óra

a) Az intézmény 2015. évi közművelődési tevékenységeinek szöveges bemutatása

A Néprajzi Múzeum a küldetésnyilatkozata szellemében törekszik arra, hogy társadalmi múzeumként tovább bővítse látogatóinak körét és minél szélesebb látogatói csoportokhoz jusson el. Ebben az évben kiemelt feladat volt a **hátrányos helyzetű csoportok, valamint a hátrányos helyzetű térségekből érkező iskolai csoportok múzeumi látogatottságának növelése**. Ezt szolgálta hatékonyan a Magyar Nemzeti Bank támogatásának segítségével 2015 szeptemberétől újraindított program, melynek keretében ingyen látogathatták a kiállításokat és vehettek részt múzeumpedagógiai foglalkozáson azok a magyarországi és határon túli iskolai csoportok, melyekbe hátrányos helyzetű gyerekek is járnak. **A program keretében az év végéig 5966 gyerek érkezett a Múzeumba.** Szintén a hátrányos gyerekek számára rendezte meg a Múzeum a *Megvetés és önbecsülés* című kiállítás nyilvános zárórendezvényét.

A 2015-ös programok egy része **évről évre visszatérő elemként** az év jeles napjaihoz, ünnepekhez, fesztiválokhoz kötődik, míg más részük **az állandó és az időszaki kiállítások tematikájához**, illetve **aktuális kérdésekhez** illeszkedik. Az idei év változatos, különböző látogatói rétegeket megszólító kiállításai lehetővé tették, hogy különösen sokoldalú programstruktúrával várja a Múzeum a látogatókat. Nagy hangsúly került a hagyományos paraszti kultúra témakörének kortárs feldolgozására (*A székelykaputól a törülközőig*, az *Élő népművészet* és a *Betlehem* kiállítások, valamint az *Ablak műtárgyösvény* kapcsán), az etnikus és vallási közösségek történeti anyagának bemutatására (*Kő kövön*), valamint a Kádár-korszak és a szocializmus hétköznapjait és szabadidős tevékenységét bemutató témakörre (*Ellenpedagógia a tóparton*). A Múzeum nemzetközi gyűjteményeit két afrikai témájú kamarakiállítás kapcsán (*Magyar kutatók Etiópiában; Két kontinens, egy szellem*), valamint a szibériai sámánizmus témakörében szervezett előadássorozatok népszerűsítették.

A Néprajzi Múzeum a 2015-ben vállalt programszámot túlteljesítve 112 nyilvánosan meghirdetett látogatói programmal. (A kimutatásban egy programnak számít az akár 10-15 programelemből álló nagyobb rendezvény is – mint például a Néprajzi Múzeum Napja, a Múzeumok Éjszakája, a kiállításokhoz kapcsolódó családi napok). Az év elején vállalt programok döntő többségét a Múzeum megvalósította, és több, az év kezdetén még nem tervezett múzeumi eseményt is. A Torday Emil emlékkonferencia, az időskorúak számára szervezett klubestek, valamint *A székelykaputól a törülközőig* kiállításához tervezett előadások 2016-ban kerülnek megrendezésre, elsősorban kommunikációs ütemezési szempontok miatt. A többféle téma és megközelítési mód lehetőséget teremtett az interpretáció többretegűségére, és egy változatos programstruktúra kialakítására. Az év során az alábbi főbb programtípusok valósultak meg.

Nagyrendezvények: A Múzeumban sikerrel zajlott le a Néprajzi Múzeum Napja, amelynek középpontjában a *Kő kövön* kiállítás, illetve a bevándorlók tárgykultúráját vizsgáló múzeumi kutatás állt. A kis költségvetésű, de jó látogatottságú Múzeumok Éjszakája középpontjában Erdély és az afrikai kultúrák kerültek (friss kiállításokhoz kapcsolódóan), de a régebben

nyitva tartó tárlatok is folyamatosan várták programokkal a látogatókat. Sikeres volt a *Kő kövön* kiállítás októberi zárórendezvénye is. Pedagógusoknak szervezett bemutatóval, az Iskolai Közösségi Szolgálatot bevonó nyitott műhelyindító programmal, múzeumi szabaduló játékkal és családi nappal vett részt az intézmény a Múzeumok Őszi Fesztiválján.

Családi napok: a kiállításokhoz kapcsolódva **négy hétfői családi nap került megrendezésre**, ahol koncertek, előadások, kézműves foglalkozások és tárlatvezetések várták a látogatókat. A programokba sikeresen vonta be a Múzeum a kiállítások témaköréhez kapcsolódó helyi és határon túli közösségek, egyesületek, alapítványok tagjait is.

Előadássorozatok: az év programstruktúrájában kiemelt szerepet kaptak az előadássorozatok. Nagy érdeklődés mellett zajlott a *Sámánok Szibériában régen és ma* című hatrészes előadássorozat. Az *Ellenpedagógia a tóparton* című kiállítás főbb témáit bontotta ki a tavasszal rendezett, tárlatvezetésekkel összekötött beszélgetés és előadássorozat. A *Kő kövön* kiállítás egy tárgyához, a pápai adománykönyv kutatásához kapcsolódott egy szakmai workshop. Az alkalmazott antropológia magyarországi szerepéről rendezett beszélgetést a Tabula folyóirat szerkesztősége a legújabb lapszám megjelenésekor.

Tárlatvezetések: 2015-ben is folytatódott a *Szombat 11* című sorozat, melyen az ügyeletes muzeológus tart szakmai tárlatvezetést egy általa választott kiállításban, az épületben vagy egy gyűjteményi raktárban a látogatók számára. A *Kő kövön* és az *Ellenpedagógia a tóparton* című kiállításokhoz rendszeresen szerveztek a kiállítások kurátorai tárlatvezetések. Az *Ellenpedagógia a tóparton* című kiállításunkban pedig nemcsak kutatók és muzeológusok, hanem az egykori nyaralók is tartottak élménybeszámolón, emlékezésen és történetmesélésen alapuló, teltházass sétáló tárlatvezetést. A kiállításokhoz a múzeumi a szakmai közösség számára egy komplex szakmai napot is tartott a Múzeum április folyamán.

Kiállítás megnyitók: a Múzeum az épületben megnyílt kiállításaihoz nyilvános megnyitót szervezett.

A Múzeum külsős rendezvényei: a *Székykaputól a törülközőig* kiállításához kapcsolódtak a Múzeumok Majálisának programjai. A bevándorlók tárgykultúrájával kapcsolatos kutatás eredményeit könyvbemutatók és kerekasztal-beszélgetések népszerűsítették. Az *Ellenpedagógia a tóparton* kiállítás pedig részt vett a Bánkító Fesztiválon egy felnőtt játék szervezésével.

A múzeumban rendezett külsős programok: az év folyamán helyet adott a Múzeum egy tradicionális iráni koncertnek, Szabó Enikő lemezbemutató koncertjének, valamint a XI. *Tiszán innen – Dunán túl* című országos népdaléneklési minősítő versenynek. Az *Élő népművészet* kiállítás a Hagyományok Házával való együttműködésben készült, amelyhez főként kézműves programok kapcsolódnak. A szakmai szervezetekkel való együttműködés jegyében a Múzeum adott helyet a Néprajzi Társaság rendezvényeinek, a Profilanthrop Egyesület és a Replika folyóirat kerekasztal-beszélgetésének.

A programok esetében magasan teljesült a tervezett látogatók száma (terv: 8000 fő, tény: 8400 fő), és a Múzeum által szervezett éves programok száma is (terv: legalább 100, tény: 112).

- *Belső forrástérkép meghatározása*

A Múzeum a legtöbb programját döntően belső erőforrásból, mecénási támogatásokból, múzeumi munkatársak és önkéntesek segítségével valósította meg, emellett az egyes kiállítások pályázati támogatásából fordított célzottan kisebb összegeket a feladatokra. Előrelépésnek tekinthető, hogy 2015 októberétől kezdve bővült a Kommunikációs Főosztály létszáma.

- *Megvalósult önkéntességi tevékenységek, önkéntesekkel ellátott tevékenységek*

2015-ben a Múzeum önkéntes programja a legkülönbözőbb múzeumi feladathoz fogadott új önkéntest, illetve hosszabbított szerződést többekkel a már meglévő önkéntesek közül. Az egyetemisták, fiatal pályakezdők és munkanélküliek mellett idén a nyugdíjas korosztályból is érkeztek jelentkezések. Az önkéntesek az idén az alábbi feladatok ellátására jelentkeztek:

Feladat	Felelős	Teljesülés
A múzeumi önkéntes program koordinálása	Vörös Gabriella	
<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység: látogatótájékoztató a fogadótérben</i>	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	teljesült
<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység: idegen nyelvű tárlatvezető az állandó kiállításban</i>	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	teljesült
<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység: múzeumpedagógiai segítő</i>	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	teljesült
<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység: közönségkapcsolati segítő</i>	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	teljesült
<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység: könyvtári önkéntes</i>	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	teljesült
<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység: gyűjteményi önkéntes</i>	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	teljesült
<i>önkéntesekkel ellátandó tevékenység: bolti segítő</i>	feladatkörhöz kapcsolódó múzeumi munkatárs	teljesült

A táblázatban felsorolt feladatkörök nem köthetőek dátum szerinti határidőhöz, a feladatkörök teljesítése az év során folyamatos.

2. Köznevelési hasznosítás:

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
A gyűjteményre és a kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai foglalkozások és a foglalkozások résztvevőinek száma, a honlapon elérhető múzeumpedagógiai foglalkozások száma (kiemelten a kerettantervhez illeszkedő foglalkozásokra)	475/8553/47	420/7000/50	446/7345/50
<i>célzottan a külföldi magyarok számára szervezett programok és a programok résztvevőinek száma</i>	4/250	6/400	6/250
Múzeumpedagógiai kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma	0/0/0	0/0/0	0/0/0
Iskolai tehetséggondozást segítő programok és a programok résztvevőinek száma	6/120	12/220	6/144
<i>ebből: elmaradott térségek iskoláinak szervezett programok és a programok résztvevőinek száma</i>	0/0	0/0	0/0
A korai iskolaelhagyás csökkentését segítő programok és a programok	1/12	6/90	5/435

résztevőinek száma			
<i>ebből: elmaradott térségek iskoláinak szervezett programok és a programok résztvevőinek száma</i>	0/0	0/0	0/0
Iskolai közösségi szolgálat kapcsán köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma, az iskolai közösségi szolgálaton résztvevő diákok és az általuk a múzeumban eltöltött órák száma	14/180/1360	16/70/600	16/72/1800

b) Az intézmény 2015. évi múzeumpedagógiai tevékenységének szöveges bemutatása.

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Múzeumpedagógiai foglalkozások megtartása	Bodnár Katalin Joó Emese Koltay Erika	folyamatos	megvalósult
Új múzeumpedagógiai programok kidolgozása	Bodnár Katalin Joó Emese Koltay Erika	folyamatos	megvalósult
Idősek Klubja	Bodnár Katalin	2015. szeptembertől	nem valósult meg
Kézműves esték	Bodnár Katalin	2015. áprilistól	részben megvalósult
Tanulmányi kiállítások	Joó Emese	2015. márciustól	megvalósult
Nyári programnapok	Joó Emese	2015. július-augusztus	részben megvalósult
Kapcsolattartás felsőoktatási intézményekkel	Joó Emese Koltay Erika	folyamatos	megvalósult
<i>DiverCity</i> uniós pályázat	Joó Emese Földessy Edina	folyamatos	megvalósult
Konferenciákon való részvétel, előadások tartása	Joó Emese Koltay Erika	folyamatos	megvalósult

- A tárgyév kiemelt feladatainak teljesülése, illeszkedése az intézmény múzeumpedagógiai küldetéséhez.

A Néprajzi Múzeum társadalmi jellegéhez kötődően 2015-ben kiemelt feladat volt az intézmény társadalmi felelősségvállalásának további növelése, ennek keretében a **hátrányos helyzetű iskolai csoportok, fiatal felnőttek és a hátrányos térségekből érkező csoportok** múzeumi jelenlétének erősítése, számukra speciális múzeumpedagógiai programok kidolgozása. A Magyar Nemzeti Bank által támogatott program 2015 szeptemberétől indult el. A 2016 júniusáig tartó program keretében **15 000 fő ingyenes belépése biztosított**, valamint **3000 fő vehet részt ingyenesen az időszaki kiállításokon múzeumpedagógiai foglalkozással egybekötve**: olyan magyarországi és határon túli óvodai, általános- és középiskolai csoportok, amelybe **hátrányos helyzetű gyerekek is járnak**. A program népszerűvé vált: 2015. szeptember 1. és 2015. december 31. között **196 iskolából 5966**

óvodás/iskolás látogatta meg a Múzeumot, akik közül **121 iskolából 2639 fő** vehetett részt ingyenes múzeumpedagógiai foglalkozáson is négy időszaki kiállításunkban..

Vándoriparosok kivonulása címmel került megrendezésre a *Megvetés és önbecsülés* kiállítás záró iskolai napja, amelyen 420 hátrányos helyzetű, illetve fogyatékkal élő gyerek vett részt a programokon.

Az év fontos feladata volt a **fogyatékkal élők** múzeumi jelenlétnek erősítése. A Vakok Állami Intézetével kialakított szakmai kapcsolat okán elsősorban vakok és gyengénlátók látogatták a Múzeum speciális pedagógiai foglalkozásait.

A tavaly elnyert *DiverCity – diving into the city* című **Eramus+ kétéves európai uniós projekt** tartalmi megvalósítására ebben az évben került sor. A pályázat keretében **hátrányos helyzetű fiatalok bevonásával** olyan **módszertani megközelítések és gyakorlati példák kerültek kidolgozásra**, amelyek láthatóvá teszik a Múzeum szerepét a városi fiatalok és fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedésében, a várossal, illetve a városi intézményekkel való kapcsolatuk újraformálásában. Az Artemisszió Alapítvánnyal közös projekt során a Cseppkő Gyermekotthonból, a Maglódi Gyermekjóléti Szolgálattól érkező 16-20 éves fiatalok számára szervezett a Múzeum négynapos intenzív múzeumismereti műhelymunkát, melynek keretében elkészült **A múlt jövője** című tanulmányi kiállítás. A *DiverCity* projekt eredményeit októberben nyilvános szakmai napon mutattuk be az érdeklődőknek.

Az Arany János tehetséggondozó program keretén belül 6 csoportban 144 fő vett részt múzeumpedagógiai foglalkozáson. A *Határtalanul* című pályázaton résztvevő iskolai csoportok számára 12 alkalommal összesen 192 gyermeknek tartott a Múzeum foglalkozást.

Ettől az évtől kezdődött az új Néprajzi Múzeum múzeumpedagógiai karakterének a tervezése, az új épületben megvalósuló **gyerekmúzeum** koncepciójának továbbgondolása, tekintettel arra, hogy egy Magyarországon még nem létező, korszerű intézménytípust tervez a Múzeum a Városligetben megvalósítani.

- *célzottan a külföldi magyarok számára szervezett programok bemutatása.*

A Magyar Nemzeti Bank által támogatott program keretében **határon túli magyar csoportok is** ingyenesen tekinthették meg a Múzeum kiállításait, és részt vehettek múzeumpedagógiai foglalkozásokon. Az év során hat csoport, összesen 250 fő érkezett Erdélyből és a Vajdaságból.

A *magyar nép hagyományos kultúrája* című állandó kiállításban kért tematikus tárlatvezetést az erdélyi Magyarókerke református gyülekezetének csoportja, megtekintve a 20. század elején gyűjtött, a református templomból, onnan származó festett kazettás mennyezetet, berendezést.

- *Az egyes állandó és időszaki kiállításokhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai programok bemutatása.*

A múzeumpedagógiai foglalkozások nagy része ebben az évben is az **állandó kiállítás**hoz kapcsolódott, amelyeknek célja volt, hogy a hon- és népismeret, társadalomismeret mellett az egyedi oktatási, pedagógiai igényeket is kielégítse. A kiállítás

hoz kapcsolódva a munkatársak kidolgozták az *Erdély az állandó kiállításban* című foglalkozást, a *Határtalanul* pályázaton részt vevő gyerekcsoportok részére. Elkészült a *Nemzetiségek Magyarországon* című foglalkozás is az általános és középiskolások számára. Folytatódott az állandó kiállítás

hoz a **TÁMOP pályázati fejlesztésnek köszönhetően kidolgozott múzeumpedagógiai órák fenntartása**. Ennek keretében 7 iskolai osztály 22 alkalommal vett részt múzeumi foglalkozáson.

Az év során az **aktuális időszaki kiállításokhoz** is készültek foglalkozások. A *Székelykaputól a törülközőig* kiállítás a *Kapun innen és túl* című, két korosztály számára kidolgozott foglalkozások a székelyföldi építészeti és tárgyi kultúra bemutatásához, valamint a kulturális örökség megőrkötése tágabb kérdéskörének a játékos értelmezéséhez is jó lehetőséget teremtett. A kiállításban az IBeacon fejlesztéshez kapcsolódva kvíz kérdéssor is készült. Decemberben sok csoport látogatta a *Betlehem kiállítás múzeumpedagógiai foglalkozását*. E kiállításához készült el a *Betlehem bütykölő és bazár* aktív kiállítási felület.

A kiállítási témák múzeumi tudásra épített feldolgozását, ezek folyamatos jelenlétét tették lehetővé az év során induló, a diákok tevékeny részvételén alapuló **tanulmányi kiállítások**. Ezek a kis tér- és anyagigényű kiállítások a kísérletezést, a későbbi gyerekmúzeum módszertani elképzeléseinek a kidolgozását is szolgálják. Ennek keretében valósultak meg a *Xántus János a kortárs kalandor*, valamint *A Múlt jövői* tanulmányi kiállítások.

Az *Ellenpedagógia a tóparton* kiállítás tematikájához középiskolások bevonásával készült egy *Kacsacsata* című **társasjáték** a nyaralások történeteinek felhasználásával. A Bánkító Fesztivál idején a társasjáték az eredeti helyszínen elevenedett meg: az egykori nyaralók által elmesélt, majd lerajzolt vízhatlan térkép segítségével szervezett **lokatív séta** keretében.

Az Iskolai Közösségi Szolgálat diákjainak bevonásával folytatódott a *Kő kövön* kiállítás tavaly kidolgozott pedagógiai hasznosítása, melyben külön színfoltot jelentettek a **diák tárlatvezetők** által tartott foglalkozások. Ebben az évben 9 diák kapott hivatalos diák tárlatvezetői tanúsítványt.

A tervezett **Kézműves esték sorozatból** egy valósult meg idén, a program 2016-tól havonta jelentkezik majd.

- *A programok eredményessége érdekében tett intézkedések bemutatása,*

A múzeumpedagógiai program fejlesztések felhasználták a pedagógusok körében az elmúlt két évben végzett látogató kutatás eredményeit, melynek lényege **az ismeretek minél közelebb, megélhetőbb tapasztalattá formálása a diákok számára**. Egyértelmű törekvés, hogy az év során kidolgozott órák **minél inkább kötődjenek az iskolai tananyaghoz**. Gyakornokok és az Iskolai Közösségi Szolgálat diákjai végeztek látogatókövetést, amelyből további információk nyerhetőek a látogatók múzeumon belüli szokásairól.

A múzeumpedagógiai kínálat és eszköztár gazdagodása ellenére **a múzeumpedagógiai jegyárak idén is a tavalyi árszínvonalon maradtak**. Az MNB szponzori programja keretében nagy volt az érdeklődés úgy az ingyenes kiállítás látogatásra, mint a hátrányos helyzetű iskolai csoportoknak felajánlott **ingyenes múzeumpedagógiai órákra**.

Az év során a múzeumpedagógiai foglalkozások a nagyközönség igényeihez alakítva a hétvégi múzeumi programokon **közönségprogram** formájában is hozzáférhetőek voltak. A **Múzeumok Őszi Fesztiváljának** szintén fontos és sikeres részét képezték a múzeumpedagógiai programok (*Mission impossible* – múzeumi szabaduló játék; Tanárok éjszakája, Múzeum a bőröndben program).

Elkészült az állandó kiállítás egészét felölelő, **internetre feltölthető képes kiállítási vezető** 13 témakörben, családi felfedező lap a *Betlehem* kiállításához, valamint a *Székelykaputól a törülközőig* kiállítás felfedezését segítő kvízzjáték.

A Múzeum múzeumpedagógusai részt vettek és előadásokat tartanak az **országos múzeumpedagógiai konferenciákon**, tevékeny szerepet vállalnak az Iskolai Közösségi Szolgálattal kapcsolatos tapasztalataik, valamint a külföldi múzeumokban szerzett tudásuk megosztásában (Országos Múzeumpedagógiai Évnyitó, Országos Múzeumpedagógiai Konferencia, MTTM Természettudományos Múzeumpedagógiai Konferencia). Két akkreditált pedagógus továbbképzéseken (*A hagyományörzés, hagyományápolás, hon- és népismeret tanításának módszertani lehetőségei a köznevelésben*, valamint a *Közösségi*

szolgálat *élményszerű megvalósítása középiskolában* címűn) összesen 150 óra előadást tartottak.

- *Eredményességi, elégedettségi mutatók - legalább 3 mutató - kidolgozása célcsoportok szerint.*

Általános- és középiskolai csoportok esetében a Múzeum túlteljesítette a vállalt múzeumpedagógiai foglalkozások számát (terv 420, teljesített 446), 6 különböző korosztályoknak kidolgozott múzeumpedagógiai foglalkozás készült el (terv: legalább 5), illetve a meglévők mellett 40 új középiskolás diák fogadása az iskolai közösségi szolgálat keretében.

Felnőttek esetében a tervezett *Kézműves esték* sorozat egy foglalkozása valósult meg (terv: 4); további klubfoglalkozások a munkatársak leterheltsége miatt 2016-ban valósulnak meg.

- *A külső kapcsolati háló erősítése érdekében elvégzett intézkedések, különös tekintettel az elmaradott térségekben a tehetséggondozásra, illetve korai iskolaelhagyás csökkentésére.*

A **Néprajzi Múzeum Napján** és a **Tanárok Éjszakáján** pedagógusoknak került bemutatásra a Múzeum pedagógiai kínálata. Az intézményekkel kialakított és fejlesztett kapcsolatépítés következtében tovább gyarapodott a **pedagógus címlista**, amelyre a szponzori program keretében a hátrányos helyzetű iskolai csoportokat vezető pedagógusok elérhetősége is felkerült. Az év során hat alkalommal hírlevélben tájékoztatta a Múzeum a pedagógusokat az aktuális programjainkról.

- *A belső forrástérkép*

A Néprajzi Múzeum a múzeumpedagógiai foglalkozását **belső erőforrásból** valósítja meg, valamint az egyes kiállítások pályázati pénzből fordít célzottan erre a tevékenységre. Az év során a múzeumpedagógiai feladatok elvégzésébe **gyakornokok és önkéntesek**, valamint speciális művészi, szakmai programok megvalósítása esetén **külső munkatársak** is több alkalommal bekapcsolódtak. Így valósulhatott meg számos olyan program is, amelyre a főosztálynak nincs személyi kapacitása.

- *Iskolai közösségi szolgálat működésének szöveges bemutatása*

Feladat	Felelős	Határidő
Iskolai Közösségi Szolgálat	Joó Emese	folyamatos

Az Iskolai Közösségi Szolgálat 2015-ben is folytatódott, azonban a tavalyi tízféle lehetőséghez képest idén szűkült a vállalható tevékenységek köre. Ezt a lépést a tervezett komplex feladatok előkészítése és a nagy létszámú diák résztvevő folyamatos megtartása és szervezése egyaránt indokolta. 2015-ben a diákok szervezett múzeumi szakértői, kurátori és tárlatvezetői képzést kapnak, amelynek teljesítésével **kiállításrendezési, múzeumpedagógiai, tárlatvezetői** feladatokban működhetnek közre. Emellett ők végezték el a **látogatókövetéses látogatókutatást** is. Azok a diákok, akik 2014-ben kezdték a teljesítést, de még nem töltötték le a vállalt óraszámot, illetve azok, akik idén jelentkeztek, valódi kihívást jelentő múzeumi szakmai feladatokban vehettek részt. Tavasszal a *Xántus János, a kortárs kalandor* című tanulmányi kiállítás elkészítésében diák kurátorként közreműködtek, illetve a *Tantárgy és barkochba* múzeumpedagógiai programban tárlatvezetőként és foglalkozásvezetőként

számított rájuk a Múzeum. Év végén 9 diák kapott hivatalos diák tárlatvezetői tanúsítványt és elismerést a *Kő kövön* kiállításban végzett tevékenységéért. A „felemelő feladatkörök” teljesítése rendszeres készülést és jelenlétet igényelt a diákoktól, akik közül többen ezt az 50 óra letöltése után is szívesen vállalták, és önkéntesként folytatják a múzeumi aktivitást a formálódó *diák szakértői csoportban*.

Az Iskolai Közösségi szolgálat keretében ebben az évben 72 diák 1800 órát töltött el a Múzeumban. 8 új iskolai együttműködés született, és további 8 iskolával folyamatban van az együttműködések megkötése

Feladat	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Jegyár-bevétel	29.060.862	30.000.000	23.509.594
múzeumpedagógiai programok bevétele	3.898.749	3.900.000	2.479.133

2015. szeptembere és decembere között **a múzeumpedagógiai foglalkozások** jelentős része a Magyar Nemzeti Bank szponzorációs programja keretében valósult meg. Ebben az időszakban **121 iskolából 2639 fő** vehetett részt ingyenes múzeumpedagógiai foglalkozásokon. **Az MNB szponzori támogatásának erre fordított összege (6 M Ft) azonban nem a múzeumpedagógiai programok bevételei között kerül kimutatásra, miként a vonatkozó 10 M Ft-os jegyár kompenzáció sem szerepelhet közvetlenül a jegyár-bevétel kategóriában statisztikailag. Ezen célzott bevételek közvetlen szerepeltetésével azonban mindkét kategóriában túlteljesítéssel valósult meg a bevétel termelés.**

3. Oktatási tevékenység:

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Felsőoktatási tevékenységben oktatóként résztvevő munkatársak száma	10 / 340	9 / 280	11/295
Felnőttoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma	16 / 82	15 / 60	15/58
A múzeum által akkreditált képzések és a képzések résztvevőinek száma	2 / 33	1 / 15	1/18
<i>Ebből: tehetséggondozó, illetve korai iskolaelhagyást csökkentő képzések az elmaradott térségekben (képzések és képzések résztvevőinek száma)</i>	0/0	0/0	0/0

- *Felsőoktatási intézményekkel megvalósult együttműködés, különös tekintettel a tehetséggondozásra, illetve korai iskolaelhagyás csökkentésére az elmaradott térségekben*

Az előző évben az ELTE BTK-val kötött együttműködési keretmegállapodás folyamánként 2015-ben az **ELTE BTK Történeti Intézet** Történeti muzeológia mesterképző szakoktatási programjában a Múzeum több muzeológusa tanít, és aktívan vesz részt közös múzeumi órák tartásában a multimédia órához kapcsolódóan. A Néprajzi Múzeum gyűjteményei, a digitalizálás és a hozzáférhetővé tétel elméleti, módszertani és gyakorlati tapasztalatai képezik az oktatási program gerincét. A **Magyar Képzőművészeti Egyetem** Restaurátor Tanszékével hosszú évek óta működő sikeres együttműködés keretében a Múzeum rendszeresen biztosít konzerválásra, restaurálásra szoruló műtárgyakat, az Iparművészeti Restaurátor szakirány hallgatóinak vizsgamunkáihoz. A Múzeum a *Betlehem* kiállítás kapcsán együttműködési

megállapodást kötött a **Budapesti Metropolitan Főiskolával**, melyben szemináriumok, előadások, múzeumi órák tartását, illetve a hallgatók múzeumi projektekbe való bevonását vállalja.

4. Hozzáféérés:

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és a kutatási alkalmak száma	180 / 450	200 / 500	185 kutató archívum alk.: 460 tárgygy.: alk.:171
Múzeumi könyvtár beiratkozott könyvtárhasználóinak száma	245	220	237
A múzeumi könyvtárlátogatások száma	2 757	2 500	2 482
Honlap-látogatások száma	103 578	nem tervezhető	104 632

a) Kutatószolgálat tevékenységének bemutatása

ETNOLÓGIAI ARCHÍVUM

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Fényképgyűjtemény kutatószolgálat (kutatók fogadása, kutatás segítése)	Bata T., Csorba J., Gebauer H., Szotfried Á.	2015.12.15.	150 helyszíni, (kb. 300 email-es megkeresés)
Fényképgyűjteményi közlési szerződések, digitalizálási megrendelések intézése	Bata T., Csorba J., Gebauer H., Szotfried Á., Györfi H.	2015.12.15.	102 megrendelés
Fotómegrendelések digitalizálása, negatívok kiszedése	Kerék E., Szotfried Á. közfoglalkoztatottak	2015.12.15.	1482 db negatív mozgatása
Kézirattár kutatószolgálat: kéziratok kikeresése, kutatóterembe vitele, megrendelések, közlési szerződések intézése, segédlet	Árva J., Györfi H., Vörös G. Granasztói P.	2015.12.15.	227 kutatási alkalom, 1300 kézirat mozgatása
Képtár kutatószolgálat: rajzok, nyomatok kikeresése, kutatóterembe vitele, digitalizálás-közlési szerződések intézése, segédlet	Tasnádi Zs., Györfi H.	2015.12.15.	10 helyszíni (60 email-es megkeresés) kutatás, 320 tétel mozgatása
Hangtár kutatószolgálat: kutatási segédlet, hangzó anyagok meghallgatásának biztosítása, közlési szerződések, digitalizálás stb.	Pálóczy K., Wittmann V.	2015.12.15.	48 helyszíni kutatás
Mozgóképtár kutatószolgálat: kutatási segédlet, megrendelések, közlési szerződések intézése	Csorba J.	2015.12.15.	25 helyszíni kutatás (50 megkeresés), 13 megrendelés

Az Etnológiai Archívum nagy gyűjteményeiben (Fotótár, Kéziratgyűjtemény) a **kutatószolgálat** ellátása a mindennapi munka meghatározó része. Ezt a munkát 2015-ben két

új gyűjteménykezelő is segíti, így a muzeológusok több időt tölthetnek a szakfeladataik teljesítésével. A **helyszíni kutatók** kiszolgálása mellett egyre nagyobb feladatot jelent az **email-es megkeresések** teljesítése. Az email-es szakmai-kutatási és a távkutatásban kért digitális másolatok száma rohamosan növekszik, amelyek teljesítése egy újabb típusú, javarészt muzeológusi feladat. A megnövekedett digitalizálási feladatok ellátása a közfoglalkoztatottak alkalmazása nélkül nehezen lenne megvalósítható.

GYŰJTEMÉNYI FŐOSZTÁLY

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Regionális gyűjteményekben kutatók fogadása, kutatás segítése	Földessy Edina Gyarmati János Wilhelm Gábor Kerezsi Ágnes Főzy Vilma Bagi Hajnalka	2015.12.15.	18 kutató, 33 alkalom
Gazdálkodás gyűjteményekben kutatók fogadása, kutatás segítése	Máté György Lackner Mónika	2015.12.15.	5 kutató, 10 alkalom
Technológia gyűjteményekben kutatók fogadása, kutatás segítése	Máté György Szuhaý Péter	2015.12.15.	7 kutató, 11 alkalom
Rítus gyűjteményekben kutatók fogadása, kutatás segítése	Sedlmayer Krisztina Foster Hannah Kiss Margit	2015.12.15.	12 kutató, 17 alkalom
Háztartásgyűjteményekben kutatók fogadása, kutatás segítése	Vida Gabriella Kiss Margit	2015.12.15.	30 kutató, 39 alkalom
Textilgyűjteményben kutatók fogadása, kutatás segítése	Katona Edit Fülöp Hajnalka Lackner Mónika Bozsik Gyöngyi	2015.12.15	23 kutató, 30 alkalom

A Gyűjteményi főosztály munkatársainak éves munkájában jelentős szerepet játszott a tárgyak, **gyűjteményegységek iránt érdeklődő kutatók kiszolgálása**. Idén különösen magas volt a társintézményekből érkező száma, akik kiállítások előkészítéséhez folytattak kutatást, kiszolgálásuk jelentős tárgymozgást – összességében ezernél több tárgyat – és szakmai együttműködést igényelt. Emellett a tudományos kutatás más célú kiszolgálása is jelentős volt, tudományos feldolgozó munkák mellett **szakdolgozat írása céljából** is számos megkeresés érkezett, nem kizárólag néprajzosok, hanem történészek, művészettörténészek, nyelvészek, keresték fel tárgygyűjteményeinket; határon túli, és nemzetközi kutatók egyaránt érdeklődtek gyűjteményeink iránt.

Idén is meghatározó a gyűjteményeinket felkereső **kézművesek** száma, emellett a Textilgyűjteményben a **néptáncosok** érdeklődése jelentős, akik hiteles anyagot kutatnak, hogy táncsoportok jelmezeinek tervezésénél használják fel. Előképek keresése mindig is meghatározó volt a kutatás céljai között, ebben az évben **belsőépítészek, építészek** is felkeresték gyűjteményeinket.

Néhány éve megfigyelhető tendencia – a digitális adatbázisoknak is köszönhetően – az egykori forrásterületek felől egyre intenzívebbé váló érdeklődés. Ennek egy érdekes példája, hogy a vilonyai református gyülekezet a Néprajzi Múzeumban őrzött egykori tárgyai nyomán kívánja **rekonstruáltatni** festett templomi berendezéseit.

A **családtörténeti kutatások** több példáját jelzi idén, hogy egykori kézművesek leszármazottai érdeklődnek gyűjteményeinkben őrzött készítmények és műhelyfelszerelések iránt.

A gyűjteményeket nem egyenlő arányban jelentett feladatot a kutatószolgálat, idén is a Kerámia-, Textil-, Ázsia, és Óceánia gyűjteményekben volt a legmagasabb a megkeresések száma.

Összesen 95 kutató érkezett 140 alkalommal, emellett igen jelentős az emailés, illetve telefonos megkeresések száma is.

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és kutatási alkalmak száma (Gyűjteményi Főosztály)	Lackner Mónika	2015. 12. 15.	95/140 (terv: 90/120)
Kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és kutatási alkalmak száma (Nyilvántartási Főosztály)	Máté György	2015. 12. 15.	6/31 tervben nem szerepelt

A kutatószolgálathoz kapcsolódóan ki kell még emelni a nagyszámú **műtárgykölcsönzéseket**. A nem tervezhető, de 2015-ben is jelentős munkát jelentő kölcsönzések több állományt és munkatársat érintett. A tervben szereplő feladatok mellett sok esetben jelentett jelentős többletfeladatot a muzeológusok, a restaurátorok, a gyűjteménykezelők és a nyilvántartási munkatársak számára.

Jelentősebb tárgykölcsönzések

Szabadtéri Néprajzi Múzeum	kiállítás <i>CANEPAL: Kultúra és természet: a juhtartás és pásztorkodás európai öröksége</i>	32 db
Magyar Mezőgazdasági Múzeum	kiállítás <i>A pásztorok világa – Tisztelet Herman Ottó emlékének</i>	16 db
Szépművészeti Múzeum Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum	kiállítás <i>Az indológus indián – Baktay Ervin emlékezete</i>	3 db
Szabadtéri Néprajzi Múzeum	kiállítás <i>Indulj el egy úton – Kallós Zoltán</i>	65 db
Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum, Győr	kiállítás <i>Szóval, tettel!</i>	8 db
Gödöllői Új Művészeti Közalapítvány	kiállítás <i>Juhász Árpád (1853-1914) emlékkiállítás</i>	88 db
Munkácsy Mihály Múzeum, Békéscsaba	kiállítás <i>testképek.hu</i>	12 db
Mezőkövesdi KÖZKINCS-TÁR Nonprofit Kft.	kiállítás <i>Múzeumok rejtekéből – ritkán látott matyó kincsek</i>	18 db
Ferenczy Múzeum, Szentendre	kiállítás <i>Mézesbáb-tár</i>	103 db
Komáromi Klapka György Múzeum	kiállítás <i>Csizmadiák</i>	33 db

b) Múzeumi könyvtár tevékenységének bemutatása

Feladat	Felelős	Terv, határidő	A teljesülés státusza
Könyv gyarapodás állományba vétele, bibliográfiai feltárása	Hegy Dóra	600	638 db
Könyvek, analitikák tárgyszavazása	Labancz Edit	1 250	2 403 tétel
Retrospektív tárgyszavazás	Labancz Edit	nem tervezhető	41 tétel
Vajda-hagyaték állományba vétele, bibliográfiai feltárása	Sasvári Boglárka	Nem tervezett	575 db
Folyóirat nyilvántartás, megrendelés, reklamáció	Szöllősy Gabriella	folyamatos	megtörtént
Magyar Néprajzi Bibliográfiába anyaggyűjtés, feldolgozás	Hegy Dóra Labancz Edit Pávlicz Adrienn	folyamatos	187 db 1 629 db 90 db
Olvasószolgálat	Hegy Dóra Labancz Edit Pávlicz Adrienn Szöllősy Gabriella Sasvári Boglárka	folyamatos	47 alkalom 94 alkalom 82 alkalom 84 alkalom 40 alkalom
Állományrevízió	Hegy Dóra Labancz Edit Pávlicz Adrienn Szöllősy Gabriella Sasvári Boglárka Piller Mónika	2015. II. félévtől folyamatos	1 – 44.474 jelzetig polcon ellenőrizve
Kölcsönzési határidők ellenőrzése, visszakérés	Hegy Dóra Sasvári Boglárka	I. negyedév II.- IV. negyedév	72 felszólítás 76 felszólítás
Raktári ellenőrzések	Sasvári Boglárka, Szabó Balázs	mennyiség nem tervezhető	havonta
Könyvtárközi kölcsönzés	Hegy Dóra	folyamatos	Bejövő 41 db Kimenő 32 db Kézbesítés 10 alkalommal
Kiadványcsere ügyintézés, kiküldés	Pávlicz Adrienn Szabó Balázs	folyamatos	Belföldre: - 215 csomag, Külföldre: - 158 csomag
Raktárkezelés, reprográfia	Szabó Balázs	folyamatos	2 865 oldal

Rekordjavítás	Szöllősy Gabriella Hegyí Dóra	folyamatos, nem tervezhető	3 226 rekord 135 rekord
Tájékoztató gyarapodásról	Szöllősy Gabriella	havonta	megtörtént
10-25 éves korosztálynak könyvtári óra	Pávlicz Adrienn Szöllősy Gabriella Labancz Edit	összesen 10	Összesen 9 alkalom
Néprajzi Múzeum Napján könyvtári program	Pávlicz Adrienn, Szöllősy Gabriella és Labancz Edit	2015. márc. 5.	„Utazó olvasó” c. kiállítás; Könyvtári előadás; Ponyva- gyűjtemény bemutató
ELTE Könyvtári Napon standdal megjelenés	Pávlicz Adrienn Labancz Edit	határidő 2015. 09. 30.	2015.szept.15.
MTMT adatrögzítés	Sasvári Boglárka	nem tervezett	Néprajzi Értesítő 2015. tételei
Raktári csúsztatás	Szabó Balázs + 1 önkéntes	nem tervezett	350 pfm csúsztatása, és polcmosás

Feladat	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Könyvtári távhasználat (online keresés)	68 993	Nem tervezhető	59 932

A könyvtári honlap, katalógus látogatottságának csökkenése egyértelmű következménye annak, hogy már nemcsak a munkavégzést szolgáló számítógépek (munkaállomások), hanem a múzeum szervere is a működő képesség határán áll. A katalógus hónapokon keresztül olyan lassan, vagy egyáltalán nem volt elérhető, hogy azt már a könyvtár látogatói is kifogásolták.

II. Kiállítási tevékenység

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Állandó kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)	1 / 51 600 0	1 / 52 000 0	1 / 64 000 + 45 000 0
Időszaki kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti)	26 / 85 000 3 / n.a.	22 / 60 000 2	magyar: 32 ² külföldi: 4

² Ennél a sornál a látogatólétszám adatok nem számíthatóak, vagy a számítás félrevezető: mert vannak helyszínek, ahol nincs adat, van, ahol csak tájékoztató jellegű. A látogatói adatok részletesen a kiállításonkénti bontásban találhatóak.

bontásban)			
Vándorkiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)	magyar: 3 / n. a.	magyar: 5 nemzetközi: 2	magyar: 5 nemzetközi: 2
Befogadott kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)	6	saját épületbe: 3 / 15 000	saját épületbe: 7 / 40 000
Virtuális kiállítások száma és látogatószáma (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)	3 / n.a.	3 / n.a.	4 / n.a.
A nemzetiségek anyaországában megrendezett kiállítások száma és látogatószáma	1 / n.a.	--	--
Összes látogatószám (a hazai és a külföldön megrendezett kiállítások szerinti bontásban)	saját épület: 85 000 külső helyszínek: 68 000	saját épület: 87 000 külső helyszínek: 50 000	saját épület 85 607 külső helyszínek: 159.000
Kiállításban, látványtárban, tanulmányi raktárban és az interneten bemutatott tárgyak aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	33%	40%	38%
Tárgykatalógusok és kiállítási vezetők száma (magyar és idegen nyelven), példányszáma és a hasznosított példányok száma	11 kötet (magyar ny., angol rezümével) 3500 pld.	8 kötet (magyar ny., angol rezümé) 2500 pld	5 kötet 1 nagyleporelló (magyar ny. angol rezümé) 3500 pld
Múzeumpedagógiai foglalkozással kiegészített kiállítások száma	5	10	7

a) Az intézmény 2014. évi kiállítási tevékenységének *részletes szöveges bemutatása, illeszkedése az intézmény küldetésnyilatkozatához és középtávú kiállítási stratégiájához.*

A Néprajzi Múzeum a küldetésnyilatkozatához igazodva a kiállítási struktúrában **komplex szempont- és elvárásrendszer** megvalósítását és érvényesítését tartja szem előtt. A működés szakmai környezetét (előterjesztések, döntések, forgatókönyvviták) az erre a feladatra létrehozott kiállítási bizottság, illetve a muzeológusok, múzeumpedagógusok, restaurátorok és közönségkapcsolati munkatársak szakmai összejövetelei szavatolják. 2015 nyarán valósult meg (és ősszel nyílt hivatalosan) a Múzeum *A magyar nép hagyományos kultúrája* című, eredetileg 1991-ben épített állandó kiállításban egy módszertani szempontokat érvényesítő **projektszintű beavatkozás**, amely egyfelől dokumentumként kezeli a több, mint húsz éve látható kiállítást, másfelől láthatóvá tesz – legalább részlegesen – olyan tudományos eredményeket, amelyek a Múzeum kutatási és kiállítási munkáin alapulnak. A *Ablak* című

műtárgyösvény alapvetően muzeológiai koncepcióra épül, eszköze az illesztés (tárgyak és szövegek). A projekt megvalósítását az eredeti kiállítás rendbetétele, takarítása és tisztítása is kiegészítette volna, de ez a pénzügyi keret hiányában elmaradt. A takarítási feladat a vonatkozó ütemterv szerint elkezdődött decemberben és áthúzódik a következő esztendőre is. A projekt eddigi elemeinek megvalósítását a Nemzetstratégiai Intézet támogatta egy szakmai együttműködés keretében. A tárlatot Mohay Tamás az ELTE BTK Néprajzi Intézet igazgatója, tanszékvezető és Szász Jenő a Nemzetstratégiai Intézet elnöke nyitotta meg. A munka folytatásaként megjelenik a kiállítás magyar nyelvű vezetője a műtárgyösvény elemeivel kiegészítve.

Az időszaki kiállítások megvalósítása a hazai pályázati rendszer átalakulásával egyre nehezebbé válik. Ezért az intézmény továbbra is törekszik külső támogatói források bevonására. A Múzeum időszaki kiállításai 2015-ben több sikert érintettek: továbbra is kiemelkedően fontos az intézmény **történeti gyűjteményének** korszerű, friss kutatásokon alapuló bemutatása (*Kő kövön, A székelykaputól a törülközőig, Torday Emil afrikai gyűjteménye, Betlehem*), illetve a jelen és a közelmúlt mindennapjaira reagáló, társadalomkritikus tárlatok (*Ellenpedagógia a tóparton, Ablak*) rendezése.

Komplex gyűjteményfeltáró munka eredményeit bemutató minőségi gyűjteményi katalógusok megjelenéséhez igazítva idén is készült kamarakiállítás: Torday-gyűjteményt bemutató *Két kontinens egy lélekben* című kamaratárlat. A világszínvonalú nemzetközi gyűjteményt feltáró katalógust és kamarakiállítást magántőke bevonásával, mecénási támogatással valósította meg a Múzeum.

Az időmetszeteken túl (történeti múlt / közelmúltbeli vagy kortárs kultúra) a Múzeum gyűjteményének és kutatási profiljának megfelelően **a határon túli területek néprajzi feltárása, ennek mai, elemző bemutatása** is kirajzolódott az idei év kiállítási struktúrájában (a Tavaszi Fesztivál Erdély tematikájához kapcsolódó *A székelykaputól a törülközőig*, illetve az *Erdélyen innen – Alföldön túl* című vándorkiállítás).

Az idei évben újra a Néprajzi Múzeumban került megrendezésre a **World Press Photo** kiállítás egy kísérő tárlattal, amelyek látogatottsága idén a tavalyi nagyságrendet is meghaladta.

2014-ben indult kísérleti jelleggel **az Operával intézményi együttműködésben a Néprajz az Operában** című sorozat, amely más közönségrétegek megszólítására alkalmas modellként valósult meg, és a sikerre való tekintettel ebben az évben is folytatódott a 2015-ös őszi évad premierjeihez igazodva az Erkel Színház egy erre alkalmas kiállítási terében. A szakmai munka minden tárlat esetében igazodik az Erkel Színház éves repertoárjához. Az eddigi tapasztalatok alapján a kísérlet egy üde színpont, mind az Opera, mind pedig a Néprajzi Múzeum palettáján. Az Erkel Színház terében való megjelenést idén a Múzeum gyors reagálásának köszönhetően a Művészetek Palotájában megrendezett WOMEX eseményen egyedüli kiállítónak jelent meg a Néprajzi Múzeum népzene- és hangszergyűjteménye. Szintén a rendkívül gazdag zenei vonatkozású gyűjteményeket képviselte a pécsi Kodály Központban megvalósított *Vikár Béla és a Néprajzi Múzeum finn gyűjteménye* című kamarakiállítás. Az ilyen, és ehhez hasonló megjelenési lehetőségek egyfelől láthatóvá teszik a Múzeumot mint egy komplex kulturális rendszerbe illeszthető intézményt, másfelől több esetben alig, vagy nem is látható anyagok bemutatását.

A Hagyományok Házával ugyancsak **intézményi együttműködés** keretében valósult meg a több éves múltra visszatekintő *Élő népművészet* című tárlat, melyet Závogyán Magdolna helyettes-államtitkár nyitott meg. A kiállítás ötletgazdája és fenntartója a Hagyományok Háza, de a kiállításra beérkező anyagok válogatását és rendezését a Múzeum muzeológusaival együttműködésben valósítják meg. A tárlat már létrehozásában is közösségi aktivitásra épít, ami a nyitva tartás és a programszervezés időszakát is jellemzi.

Ahogy látható: a vázolt komplex kiállítási struktúra nemcsak a múzeumi gyűjtemények és kutatások összetettségét tükrözi, hanem a látogatók mind szélesebb rétegeinek megszólását is lehetővé teszi. A sokrétű témaválasztás, a kiállításokhoz kapcsolt szakmai, közönség- és ismeretterjesztő programok segíthetik ugyanis elő, hogy a különböző időszakokban a Múzeumba érkező látogatók egyformán izgalmas, kérdésekben és élményekben gazdag képet kaphassanak a Néprajzi Múzeumban felhalmozott tudásról. Viszont az is érzékelhető, hogy az egyre alacsonyabb pályázati keretek és szűkülő lehetőségek ezt a szférát kiemelten érintik. Ami azért is kedvezőtlen körülmény, mert a Múzeumban folyó tudományos munka eredményei épp a kiállítási munkán keresztül válik a nagyközönség számára hozzáférhetővé és érthetővé.

A korábbi években a Múzeumban rendezett kiállításokból **utaztatható vándorkiállítások** is készültek. 2015-ben az *Erdélyen innen – Alföldön túl* (Szolnok, Miskolc), a *Csendéletek a Székely partiumban* (Mezőtúr), a *Megvetés és önbecsülés* (Pásztó) valamint *Néprajzi Misszió (1896). Fényképek a katolikus misszionáriusok gyűjteményéből* kiállítások budapesti és vidéki bemutatására került sor. Az év során külföldi utaztatások is körvonalazódnak összhangban a nemzeti kultúradiplomáciai programokkal, ezek eredménye még folyamatban van.

A Néprajzi Múzeumban a 2014-es **Holokauszt Emlékév** keretében nyílt *Kő kövön. Töredékek a magyar vidéki zsidóság kultúrájából* című kiállítás 2015 őszéig volt meghosszabbítva. Az intézményi együttműködésben (Centropa Alapítvány, MTA Hebraisztikai Kutatócsoport, MOME TechLab, Lauder Javne Iskola) megvalósult tárlat a 2. világháborút megelőző vidéki zsidóság kultúrájának, életmódjának, a környező világgal való együttélésének néhány fontos aspektusát mutatta be. A kiállítás korszerű technológiai tartalomfejlesztéssel is egybekapcsolta a kutatást és a tárlatot, ennek eredményeként jött létre az ún. „digitális muzeológiai” program, amelynek elsődleges terepe maga a kiállítás, és az ehhez kapcsolt interpretációs közeg. A tartalmak kibontására egy szakmai workshop keretében is sor került.

2015-ben is folytatódott a **Hónap műtárgya sorozat**, amelyben komplex, információba ágyazott, mélyfúrásos és/vagy különleges esetek bemutatásán alapuló kutatások és tárgyprezentációk készültek az épület aulájában – magyar és angol kísérő szöveggel. A sorozat egész évre kidolgozott muzeológusi koncepción alapult, több esetben eddig még soha be nem mutatott tárgyakat állított ki, vagy épp aktuális kiállítást vezetett fel egy-egy meghatározó, izgalmas tárgy részletes interpretációjával. Tavaly februárban a sorozat részeként került először a látogatók elé a Múzeum egyik legértékesebb műtárgya a vajdalánc, melyet Balog Zoltán miniszter úr és Hoppál Péter államtitkár úr támogatásával vásárolt meg az intézmény.

- *A meghatározott három eredményességi mutató adatai.*

A Néprajzi Múzeum kiállításainak eredményességi mutatói a **jegybevétel**, a **látogatólétszám**, illetve a **kiállítások sajtóvisszhangjának** mennyiségi és minőségi faktorai, hiszen ezek számszerűsíthetők, ezáltal az eredményesség közvetlenül is mérhető. A 2015-ben egyik alapvető cél, hogy a 2014-ben elért, terven felül teljesített eredményeket a Múzeum szinten tudja tartani: mind a látogatólétszám, mind pedig a jegybevétel tekintetében. Sikerként könyvelhető el, hogy a **Múzeum 2015-ös látogatószáma meghaladta a 2014-es számot, és nőtt a teljes árat fizető látogatók száma**. A saját kiállítások sajtóvisszhangját tekintve az *Ellenpedagógia a tóparton*, valamint a *Betlehem* esetében sikerült intenzív sajtójelenlétet biztosítani.

- *Látogatói elégedettségi mutatók és a folyamatos nyomon követéshez megtett intézkedések.*

Feladat	Felelős	Határidő	Teljesülés
Látogatóvizsgálat	Joó Emese és Szeljak György	folyamatos	részben teljesült

A Néprajzi Múzeum a pedagógusok körében 2014-ben végzett online látogatókutatást idén kiegészítette a múzeumi látogatók között végzett **offline kutatással**. A cél az volt, hogy az intézmény alaposabb információval rendelkezzen a látogatók tapasztalatairól. Elkészült a **látogatói kérdőív**, melyet nyolc nyelven tölthetnek ki a látogatók a fogadópultnál. A látogatói kérdőív szakmai kiértékeléséhez viszont még további adatfelvételekre van szükség. Emellett elkészült egy **látogatókövetéses adatlap**, mely alapján az Iskolai Közösségi Szolgálat diákjai 60 alkalommal gyűjtöttek információkat a látogatók múzeumon belüli mozgásáról, az egyes kiállítási terekben eltöltött időről. A vizsgálat eredményeinek a levonására 2016 első felében kerül sor.

b) Kiállítások

A Múzeumban rendezett tárlatok esetében a kiállításonkénti látogatószámolásra nincs lehetőség, mert az időszak kiállításra váltott jeggyel minden kiállítás látogatható. A Múzeum a korábbi tapasztalatok alapján ezen adatok megbecsülésére egy praktikus algoritmust alakított ki: miszerint az időszak tárlat nyitva tartása alatti időszak összlátogató létszámának 75%-át tekinti az adott időszak kiállítás létszámának. A táblázatba eszerint az algoritmus szerint kerültek be az időszak kiállítások látogatói adatai, amelyek a kiállításokhoz kapcsolt rendezvények és vezetések adataival finomításra kerültek.

Állandó kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2014. tény	2015. terv	2015. tény
<i>A magyar nép hagyományos kultúrája</i> (+ 2015. júliusától az <i>ABLAK műtárgyösvénnyel</i> kiegészítve)	51 600	60 000	64 000

Új és áthúzódó saját időszak kiállítások felsorolása a tervezett látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2014. tény	2015. terv	2015. tény
<i>Megvetés és önbecsülés</i> 2014. június 24. – 2015. február 3.	35 780	1700	2100
<i>A népdaloktól a genfi zsolttárokig</i> 2014. szeptember 23. – 2015. január 25.	22 800	1500	1700
<i>Kő kövön</i> 2014. október 30. – 2015. október 18.	8 000	40 000	53000
<i>Másra használt kövek</i> 2015. január 30. – március 8.	0	3500	3200
<i>Új szerzemények</i> 2015. március 5. – 2015. augusztus 23.	0	25 000	14700
<i>Ellenpedagógia a tóparton</i> 2015. március 27. – 2015. augusztus 30.	0	23 000	23400
<i>A székelkaputól a törülközőig. Szinte Gábor gyűjtései</i> 2015. április 16. – 2016. február 28.	0	40 000	54000
<i>Magyar kutatók Etiópiában.</i> 2015. június 20. – 2015. szeptember 6.			7700
<i>A Salgótarjáni úti zsidó temető képei. Nagy</i>	0	6000	16300

<i>Károly Zsolt fotókiállítása (Szakrális hét)</i> 2015. szeptember 10. – 2016. február 15.			
<i>Két kontinens egy lélekben. Torday</i> 2015. november 27. – 2016.	0	8000	5300
<i>Betlehem. „nagy dolgok a jászolnál történnék”</i> 2015. december 5. – 2016. szeptember 4.	0	3500	6300
<i>A hónap műtárgya</i> 2015. január – december	85 000	70 000	70 000

Külhoni magyar szervezettel közösen rendezett időszak kiállítások felsorolása a tervezett látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2014. tény	2015. terv	2015. tény
--			

Országos és nemzetközi kiállítási programok keretében megvalósuló kiállítások a tervezett látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2014. tény	2015. terv	2015. tény
<i>21. Betlehemi jászol kiállítás</i> 2014. december 5. – 2015. január 11.	3000	800	850
<i>World Press Photo 2015</i> 2015. szeptember 23. – október 25.	21 222	15 000	25 532
<i>Pictorial Collective. (A World Press Photo 2015 kísérő kiállítása)</i> 2015. szeptember 23. – október 25.	21 222	15 000	25 532
<i>Válogatás a World Press Photo fődíjas képeiből (A World Press Photo 2015 kísérő kiállítása)</i> 2015. szeptember 23. – október 25.	21 222	15 000	25 532
<i>Élő népművészet</i> 2015. október 29. – 2016. március 25.	0	8 000	11 200

Országos és nemzetközi kiállítási programok, vándorkiállítások keretében megvalósuló kiállítások a tervezett látogatószámmal (külső helyszínen):

Kiállítás címe	2014. tény	2015. terv	2015. tény
<i>Az észti szigetvilág néprajzi képe 100 évvel ezelőtt</i> Saarema, Észtország 2014. október 23. – 2015. január 16.	2600	800	800
<i>Hazaérkezett tárgyak</i> Kardala, Észtország 2015. január 21. – április 30.	0	2000	1500
<i>„Mennyországban csengetének...”</i> Óbudai Főtér 2014. november 29. – 2015. január 5.	n. a.	n. a.	n. a.
<i>Múzeumháló. Kiállítás Fejős Zoltán 60. születésnapjára</i> MaDok-labor, Bp. Lövölde tér 4. 2014. november 20. – január 15.	400	100	100
<i>Erdélyen innen – Alföldön túl</i>		2000	1575

Szolnoki Galéria; 2015. január 21. – március 29.			
<i>Erdélyen innen – Alföldön túl</i> Miskolc, Herman Ottó Múzeum szeptember 11. – október 31.			917
„ <i>Én a pásztorok királya, legeltetem nyájam</i> ”. Néprajz az Operában 2. Erkel Színház 2014. november 28. – 2015. február 11.	21 000	8900	27000
„ <i>Vitéz Joannes Hány</i> ”. Néprajz az Operában 3. Erkel Színház 2015. február 12. – 2015. március 31.		31500	33000
<i>Magyar kutatók Etiópiában.</i> Néprajz az Operában 4. Erkel Színház 2015. április 2. – 2015. június 10.		44700	46000
<i>Csendéletek a Székely partiumban</i> Mezőtúr, Fazekas Múzeum 2015. május 24. – 2015. június 21.			802
<i>Néprajzi Misszió (1896). Fényképek a katolikus misszionáriusok gyűjteményéből</i> Marczibányi Téri Művelődési Központ 2015. április 2–26.;			500
<i>Néprajzi Misszió (1896). Fényképek a katolikus misszionáriusok gyűjteményéből</i> Zsámbéki Közművelődési Intézet és Könyvtár, 2015. május 26. – június 22.			300
<i>Megvetés és önbecsülés</i> Pásztói Múzeum 2015. szeptember 4. – 2016. január 3.			n.a.
<i>Műkedvelő pillanatképek. Vajdaság a 20. század kezdetén egy amatőr fotográfus nő szemével</i> A Néprajzi Múzeum fotókiállítása a Párizsi Magyar Intézetben 2015. szeptember 17. – 2015. október 24.	--	nem tervezett	842
„ <i>Síppal, dobbal, nádi hegedűvel...</i> ” Magyar népi hangszerek Tallinni Magyar Intézet 2015. október 15. – november 15.	--	nem tervezett	na.
<i>Vikár Béla és a Néprajzi Múzeum finn gyűjteménye</i> Pécs, Kodály Központ 2015. október 18. - 2015. október 25.			1800
<i>Hangszerek a Néprajzi Múzeumból</i> Művészetek Palotája 2015. október 21. – 2015. november 17.			8000
<i>Népek és vallások Damaszkusztól Gázáig. Katolikus misszionáriusok néprajzi gyűjtése (1896)</i> Néprajz az Operában 5. Budapest, Erkel Színház 2015. október 22. – 2015. november 29.		35000	25000
<i>Itáliai mozaikok.</i> Néprajz az Operában 6. Erkel Színház		35000 (a kiállítás	12000 (december

2015. december 10. – 2016. február 12.		ideje alatt)	végéig)
--	--	--------------	---------

A hónap műtárgya (2015)

Hónap	Tárgy/téma
Január	Vásári képmutogató
Február	Vajdabot és vajdalánc
Március	Húsvéti bárányok a felvidékről
Április	Bányászpalcak Selmecbányáról
Június	Szaharai bördobozok
Július	<i>Sangur</i> , a vogul nemzeti lant
Augusztus	Egy ősi maja szertartás képei
Október	Torockói csizmák
November	Muszlim női kendő
December	Hímzés Ádám és Éva ábrázolásával

c) Látogatottság tervszámai

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Összes látogatószám	85 004	87 000	85 607
ebből: teljes árat fizető látogató	21 100	21 000	22 074
Kedvezményes árat fizető	27 435	30 000	26 450
Ingyenes	36 469	36 000	37 083
Összes látogatóból az elmaradott térségekkel kapcsolatos programokon résztvevők száma	3000	5 000	5 966
Diák látogatók	16 494	17 000	14 948
Ebből külföldi látogatók (becsült százalék)	30%	30%	30%

Az adatokat kérjük a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet alapján is nyilvántartani.

A Néprajzi Múzeum 2015. évi látogatószáma a 2014-es adatokhoz hasonlóan alakult. Az első félévi viszonylag kisebb érdeklődést követően **a második félévben jelentősen nőtt a múzeumi látogatók száma.** Az őszi fellendülés több okra vezethető vissza. A tavalyi évhez hasonlóan dinamikusan tovább nőtt a *World Press Photo* kiállítás látogatottsága. 2015. szeptembertől folytatódott a Magyar Nemzeti Bank anyagi támogatásával tavaly elkezdett program, melynek keretében ingyenes belépést biztosított a Múzeum a kiállításaira – és korlátozott számban a múzeumpedagógiai foglalkozásainkra – a hátrányos helyzetű iskolai csoportoknak. 2015. szeptember 1. és 2015. december 31. között (a *World Press Photo* időszakának kivételével, amikor a program szünetelt) **196 iskolából 5966 óvodás/iskolás** látogatta meg a Múzeumot, akik közül **121 iskolából 2639 fő** vehetett részt ingyenes múzeumpedagógiai foglalkozáson is. Nőtt a látogatás a *Kő kövön* kiállítás bezárását megelőző hetekben, a december elején megnyílt *Betlehem* pedig rövid idő alatt is nagy érdeklődést váltott ki az iskolai csoportok és az egyéni látogatók körében.

Megjegyzés: A diák látogatók kategóriájába a fenti statisztikában csak a fizetős belépőt váltó diákok kerültek. Így az ingyenes látogatók közé került az az 5966 hátrányos helyzetű diák, akik a Magyar Nemzeti Bank szponzorációs támogatásával ingyen látogathatták meg a Múzeumot. Szintén az ingyenes látogatók közé kerültek az Iskolai Közösségi Szolgálat keretében a Múzeumot rendszeresen látogató középiskolások, valamint az egyetemi óra keretében érkezők (mintegy 1200 látogató). Ha mindezt hozzáadjuk a fizetős jegyet váltó diák látogatók számához, akkor **a Múzeumot 22 114 regisztrált diák látogatta meg a 2015-es évben.** (Ebben a statisztikában nincsenek benne az ünnepi nyitva tartáskor, valamint az egyéb

múzeumi ingyenes napokon érkező látogatók, mivel azokon a napokon nincs látogatószámlálás.)

Az intézmény látogatottságát tovább növeli a külső helyszíneken rendezett időszakos tárlatok látogatottsága. **A Múzeumon kívüli kiállításokat mintegy 159 000 fő látta** – különösen az Erkel Színházban megtekinthető kiállítás sorozaton. A külsős tárlatok bevételeiből a Múzeum közvetlenül nem részesült, de a fogadó intézmények anyagilag támogatták a Múzeumot a kiállítások megvalósításáért.

A Múzeum a 2015-ös tervezés során – az előző évek tapasztalatai – alapján 85 000 látogatót vállalt, amit a Minisztérium kérésére 87 000 főre módosított. A Múzeum a saját tervét teljesítette, a módosított vállalását nem. Viszont ezen a ponton fontos kiegészítés lehet, hogy a teljes látogatói és kutató statisztika ezt a képet finomíthatja. A könyvtár ugyanis 2 375 látogatót jelentett le az évben, az archívumi kutatószolgálat 460, a tárgygyűjtemények 171 kutatási alkalmat. Ezek a számok nem szerepelnek a látogatói statisztikában, viszont a Múzeum azon használói közé tartoznak, akiknek a kiszolgálásával a muzeológusok és a gyűjteménykezelők rendkívül sokat foglalkoznak. És ugyancsak fontos eredmény, hogy a Múzeum külső helyszíneken megrendezett saját tárlatai 159 000 fővel messze meghaladták a tervet.

c) Nyitva tartás (... nap/év), az ünnepi nyitva tartás jellemzői, illeszkedés a speciális látogatói igényekhez

A Néprajzi Múzeum egész évben a megszokott nyitvatartási rend szerint tartotta nyitva kiállításait. A múzeum rendkívüli zárva tartásait az épületben történő filmforgatások indokolták. Az alábbi napokon a Múzeum látogatása ingyenes volt: január 22. – a Magyar Kultúra Napja, március 5. – a Néprajzi Múzeum Napja, május 18. – Múzeumi Világnap, szeptember 19-20. – a Kulturális Örökség Napjai, valamint a nemzeti ünnepeken: március 15., augusztus 20., október 23. További ünnepnapokon (húsvéthétfőn, május elsején és pünkösdhétfőn) ugyancsak nyitva voltak a Múzeum kiállításai, melyek ezeken a napokon belépőjeggyel látogathatók. Az intézmény zárva tartott január 1-jén, november 1-jén és december 24–26-án, valamint december 31-én. A Néprajzi Múzeum Napján, a Múzeumok Éjszakáján valamint a World Press Photo kiállítás ideje alatt péntekenként és szombatonként hosszított nyitva tartással üzemelt a Múzeum. Október 23-án a Múzeum látogatottsága rendkívül nagy volt, ezen a napon több mint 4000-en jöttek el a Néprajzi Múzeumba.

d) A látogatószám és a múzeumi szolgáltatások minőségének növekedését elősegítő új kezdeményezések, szolgáltatáscsomagok bemutatása

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Látogatói felmérés	Joó Emese Szeljak György	2015 januárjától folyamatos	részben teljesült
Együttműködés lehetőségei a Parlamenti Látogatóközponttal	Koltay Erika	2015. március	részben teljesült
Látogatóbarátsági vizsgálat egyetemistákkal	Joó Emese	2015. februártól	teljesült
Diák tárlatvezetői szolgálat	Joó Emese	2015. februártól	teljesült
Interaktív foglalkoztató csomag	Koltay Erika Bodnár Kata	2015. december	teljesült

Múzeumpedagógiai honlap oldalak megújítása	Joó Emese Szeljak György	2015. szeptember	teljesült
--	-----------------------------	---------------------	-----------

A látogatók körében végzett offline kutatásról fentebb volt szó.

A Budapesti Corvinus Egyetem diákjai szemináriumi foglalkozások keretében elvégezték a látogatóbarátsági vizsgálatot a Múzeumban, melynek keretében látogatói szempontból vizsgálták meg a kiállításokat, valamint elemezték a múzeum honlapját és Facebook oldalát. A Betlehem kiállításához kötődve két korosztály számára is készült interaktív foglalkoztató csomag. A Kő kövön kiállításához kötődően kilenc résztvevővel folytatódott a diák tárlatvezetői szolgálat, amelyet az Iskolai Közösségi Szolgálat keretei tesznek lehetővé. A honlap megújításával párhuzamosan új formátumot kapnak és újrastrukturálódtak a múzeumpedagógiai oldalak is. A múzeumpedagógiai órák új keresőrendszerének segítségével a tanárok jóval hatékonyabban tudják majd megtalálni a keresett tartalmakat. Megjelentek a tárlatokban az új kommunikációs technológiák is. A Kő kövön kiállítás interaktív digitális fejlesztései mellett A székelykaputól a törülközőig című kiállításban valósult meg IBeacon technológia segítségével egy mobiltelefon alkalmazás, melyhez múzeumpedagógiai foglalkoztató csomag kapcsolódik. Valamint olyan egyéb digitális muzeológiai fejlesztések (pl. rajzprogram), amelyek a múzeumi élmény kiteljesedését segítik elő.

A Betlehem kiállítás kapcsán elindult az együttműködés a **Parlamenti Látogatóközponttal**.

e) A muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI.24.)

Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésében foglaltak alapján nyújtandó kedvezmények a muzeális intézmény által meghatározott napjai, **havi bontásban**.

Minden hónap első vasárnapján a Néprajzi Múzeum állandó és időszakos kiállításait ingyenesen látogathatják a 26. év alatti EGT-állampolgárok, továbbá a 18 év alatti személyeket kísérő, legfeljebb két közeli hozzátartozó. A kedvezmények időpontjai voltak ebben az évben: január 4., február 1., március 1., április 5., május 3., június 7., július 5., augusztus 2., szeptember 6., október 4., november 1., december 6. A tapasztalt szerint ezeken a vasárnapokon általában 30-40%-kal több látogató nézi meg a Múzeum kiállításait, mint az adott hónap más, fizetős vasárnapjain.

f) Múzeumi bolt, büfé, kávézó üzemeltetése 2015-ben.

- A munkatervben meghatározott eredményességi, elégedettségi mutatók adatai

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Webbalt frissítése	Marton Ildikó	folyamatos	teljesült
Törzsvásárlói hírlevél kiküldése	Móser Tamás	legalább évi 5 alkalom	teljesült
Készlet bővítése	Marton Ildikó Móser Tamás	folyamatos	teljesült
Új webbalt struktúrájának tervezése	Marton Ildikó Móser Tamás	2015. 09. 01.	teljesült

Közönségkapcsolati tevékenység: a múzeumi bolt (Muzbo) külső és belső rendezvényeken akciókkal, kedvezményes könyvadásással jelent meg az alábbi időpontokban: Néprajzi Múzeum Napja (március 5.), Múzeumok Majálisa (május 18.), Múzeumok Éjszakája (június

20.), Karácsonyi vásár (december 1-22.). A Múzeum nyitva tartásához igazodva a Muzbo meghosszabbított nyitva tartással működött a Múzeumok Éjszakáján (június 20.), valamint a World Press Photo kiállítás (szeptember 23–október 25.) ideje alatt pénteken és szombaton (10:00 és 20:00 óra között).

Készletbővítés: a bolt árukészletét szezonálisan, valamint az aktuális kiállítások témájához illeszkedően az év során a húsvét, a zsidóság, illetve a betlehem témakörében frissítettük, valamint tovább bővült a boltban kapható gyermekjátékok köre.

Bolti forgalom

A táblázatban a bizományban lévő termékek és a Múzeum saját kiadványainak együttes bruttó összege szerepel.

	2014	2015
Január	586 190	416 769
Február	760 210	533 314
Március	1 532 820	934 247
Április	1 042 580	992 037
Május	1 580 837	1 012 149
Június	1 245 349	922 859
Július	1 105 004	952 082
Augusztus	1 267 410	904 350
Szeptember	1 018 658	943 372
Október	1 269 624	1 346 340
November	608 185	719 072
December	518 507	751 479
Webes rendelések	122 157	142 506
Összesen	12 535 374	10 570 637

Az éves bevétel a 2014-es évi bevételnél alacsonyabb volt. Ez részben azzal magyarázható, hogy az összes látogatószámhoz képest csökkent a fizetőképes látogatók száma. A bolti forgalom jelentősen abban a hónapban emelkedett, amikor a *World Press Photo* kiállítás miatt új látogatói rétegek érkeztek a tavalynál nagyobb számban a Múzeumba. Az is közvetlen tapasztalat, hogy nagyobb értékben szinte kizárólag külföldi vendégek vásárolnak, így a szakkönyvesbolt profil mellett mindenképpen fejleszteni kell a külföldre repülővel könnyen szállítható, Magyarországra jellemző árukészletet. Kedvező tény azonban, hogy a webbolti eladás nőtt a tavalyi évhez képest, és egyre több a külföldről érkező megrendelés. Ez mindenképpen szükségessé teszi egy korszerű, többnyelvű webbolt elkészítését.

Kommunikációs tevékenység, arculattervezés: a Múzeum webboltjában rendszeresen frissült a boltban kapható könyvek listája, az új kiadványok a múzeumi hírekbe is bekerültek. Folyamatosan bővült a címlista, évi öt alkalommal kiküldésre került a törzsvásárlói hírlevél, amelyben az aktuális akciókról, új termékekről értesülhet a közönség. A kiadványok népszerűsítésének fontos színtere volt a Múzeumok Majálisa. Elkezdődött az új honlappal együtt az új webbolt tervezése, és egy új webbolt-struktúra kialakítása is. A korszerű, többnyelvű webbolt a honlapfejlesztés második ütemében fog megvalósulni.

Önkéntes tevékenység: a múzeumi boltban egy önkéntes segítő dolgozik, aki adminisztrációs és készletrendezési feladatokat, valamint közönségkapcsolati tevékenységet lát el.

- *A múzeumi kiállítóterek bérbeadásának bevételei*

A kiállítótereknél külön bérbeadást nem tervezett a Múzeum. Az éves kiállítások megvalósításával szabad kiállítótérrel a Múzeum nem rendelkezett, de **megvalósult három tárlat, amely üzletileg is fontos a Múzeum számára.** A *World Press Photo* című kiállítás és két kísérő tárlata közel 24.000 fő (23 921) látogatót eredményezett.

- *A múzeumi bolt, kávézó, egyéb szolgáltatást végző (amennyiben intézményi üzemeltetésű) bevétele*

Múzeumi kávézó üzemeltetésére 2015. április 30-án pályázatot írt ki a Múzeum, az előírt pályázati procedúra lezajlott, de sikertelenül zárult. A pályázatát követő egyeztetésekből kiderült, hogy a sikertelenség egyik oka, a Múzeum várható költözéséhez köthető: ezekkel a kondíciókkal esélytelen hosszú távra befektető üzemeltetőt találni. Rövidtávon viszont a kávézó üzemeltetése nem rentábilis. A Múzeum ezért úgy döntött, hogy a kávézó vendégterét automatákkal szereli fel, így biztosítja a minimális büfészolgáltatást. A tér és a rendszer kialakítása folyamatban van.

- *Az akadálymentesítés kérdéskörében 2015. évi tervezett beavatkozások teljesülésének szöveges bemutatása, ezek illeszkedése az intézmény akadálymentesítési stratégiájához. A fogyatékkal élők fogadása érdekében tervezett tárgyévi konkrét intézkedések teljesülése.*

A Múzeum akadálymentesítése 2011 óta biztosított. A *Palotából látogatóbarát múzeum* projekt segítségével a **mozgássérült, kerekesszékkal, illetve babakocsival közlekedő látogatók** a korábbinál rövidebb útvonalon, akadálymentesen, a felvonót is igénybe véve érhetik el a kiállítótereket. A mozgássérültek útvonalát figyelemfelhívó táblákon elhelyezett piktogramok jelzik, amelyeket követve rámpán a Múzeum valamennyi kiállítását és szolgáltatását el tudják érni a Szalay utcai bejáraton keresztül. A **látássérültek** a Múzeum honlapjáról hangostérképet tölthetnek le, vagy a pénztárban Mp3 lejátszót kérhetnek előre feltöltött tartalommal. A liftben való tájékozódásukat hangos információ segíti. A **hallássérültek** tájékozódást indukciós hurok teszi könnyebbé. A Néprajzi Múzeum honlapja szintén akadálymentesített. Az új honlap tervezésénél fejlesztési szempont, hogy azt a fogyatékkal élők is minél hatékonyabban tudják használni.

III. Gyűjtemények gyarapítása és nyilvántartása

1. Gyarapodás

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének várható nagysága (m ²)	--	--	--
Az éves gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma	47	30	62
A régészeti és őslénytani feltárás nyomán feldolgozandó állomány nagysága (összesen és a tárgyévben, darabszám szerint)	--	--	--
A tárgyévben feldolgozandó egyéb műtárgyállomány nagysága (összesen és a	825	900	1864

tárgyévben, darabszám szerint)			
Régészeti és őslénytani feltárás nyomán múzeumba került tárgyak száma	--	--	--
Ajándékozással bekerült tárgyak száma	427	400	619
Adásvétellel bekerült tárgyak száma	355	250	382
Egyéb, az a) és g) pontokon kívül gyűjteménygyarapodással bekerült tárgyak száma	43	300	863
A gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott gyarapodás teljesülésének aránya (%)	75%	76%	207%

a) A gyűjteménygyarapodás szakáganként, a gyarapodás módjának és forrásának megjelölésével

GYŰJTEMÉNYI FŐOSZTÁLY

Bár az intézmény előtt álló költözés miatt a 2015-ös tervben a gyarapítás nem szerepelt a kiemelt feladatok között, a Néprajzi Múzeum tárgygyűjteményei az előző időszakokhoz képest kimagasló tárgyszámmal és módszeresen gyarapodtak. Külső források bevonása tette lehetővé nemcsak a szerzeményezést, hanem azt, hogy **terepen gyűjtött**, helyben, a használó és a közvetlen környezet által is **adatolt tárgyak kerülhettek gyűjteményekbe**. Az **NKA Ithaka** pályázat segítette két jelentős határon túli magyar, kalotaszegi tárgyvásárlás megvalósítását. Tárkányi Jankó János inaktelki **csizmadia és cipész** az utolsó lábbeli készítő szakember volt a faluban. Műhelye tárgyaival (bútorok, szerszámok, iratok, késztermékek) azt a szakmai tudást, hozzáértést reprezentálja, amely a hagyományos viseletét szinte napjainkig őrző közösségben a 20. század folyamán a lábbeli készítő és javító mesterek elsajátítottak és alkalmazták. A Textil- és viseletgyűjtemény gyarapításában kiemelt szerepet játszik a még népviseletben járó közösség idősebb asszonyainak különböző alkalmakhoz igazodó öltözködésének dokumentálása komplett öltözetekkel. A kalotaszegi Mérán élő idős asszony 109 viseletdarabból álló 12 öltözetének megvásárlását szintén az NKA Ithaka pályázat tette lehetővé. A ruhatár dokumentálása már az 1990-es években elkezdődött. Az öltözetek egy még használatban lévő ruhatár részét képezik, tulajdonosuk által jól adatolt darabokból állnak, ezért jól mutatják egy ruhatár összetételét, a változás okait és irányait, az életkorral változó öltözködési szokásokat. Ilyen **kutatással alátámasztott ruhatár-vizsgálatra** a gyűjteményben eddig nem került sor.

Az **NKA miniszteri keret** támogatásával került sor egy jól adatolt, ezüst mentekötő (vajdalánc) megvásárlására. Erre a Múzeum már évek óta törekedett, de a tárgy magas ára miatt a vásárlásra önerőből nem volt lehetőség.

Terepmunka révén nem kizárólag a magyar gyűjteményegységek gyarapodtak. A Népi Hagyományok Alapítvány támogatásával kerültek a **Szent Jakab zarándokúton gyűjtött tárgyak** az Európa- és a Nyomat-gyűjteménybe. Szintén az Alapítvány tette lehetővé egy jelentős, már korábban ajándékba felajánlott **mexikói papírdíszekből álló gyűjtemény** beszállítását. A gyűjtemény 15 ünnepkörhöz tartozó, mexikói gyártású papírtárgyat tartalmaz, amelyek jellegzetes díszei lakásoknak, köztereknek, és az ázsiai és a műanyag termékek megjelenésével párhuzamosan eltűnőben vannak.

A Múzeum gyarapodásában kiemelt szerepet kaptak idén is az **ajándékok**, ezek egy része az **intézmény kiállításaihoz kapcsolt kutatások során** kerültek a gyűjteményekbe, ahogy a *Kő kövön. Töredékek a magyar vidéki zsidóság kultúrájából* című kiállítás esetében is. A Néprajzi Múzeum Napján meghirdetett *Hozzon egy tárgyat!* akcióra érkezett felajánlás kortárs zsidó tárgyakkal, a Szarvasi Nemzetközi Zsidó Tábor jubileumára készült ajándékokkal,

barhesztakaróval, kipával és sabbati imakönyvvel gyarapította a gyűjteményt. Ezen kívül a kiállítás utolsó termékéhez hozott tárgyaiból ajánlottak fel néhányat tulajdonosaik (4 darab mezuzá és egy imasál). A Szokás- és Játékgyűjtemény gyarapodási között kiemelkedő szerzemény volt egy Haranghy Jenő által, 1938 és 1943 között készített betlehem, amely a decemberben megnyitott *Betlehem* kiállításban látható. Ezzel a gyarapodással a Néprajzi Múzeum az egyetlen olyan múzeum, amely a magyaros mozgalom keretében készített betlehemmel rendelkezik, a többi ilyen jellegű tárgy örökösök vagy magángalériák birtokában van. Az állandó kiállításban megvalósított *Ablak műtárgyösvény* kutatása során került a gyűjteménybe néhány stiláris, identitáshordozó jellegű busó-mintás kitűző és ajándékbögre Mohácsról. A gyűjtemény több ajándékba kapott játékszerrel, bababútor-készlettel és népviseletes szuvenír babával, húsvéti tojással gyarapodott. Az ajándékok között kiemelhető Olsvai Imre népzene kutató hagyatékából származó sárközi láda, egy fűrészelt házioltár és lourdes-i Mária szobrocskák. A beérkezett ajándékok közül kiemelkedik még egy 94 darabból álló, Csömörről származó ruhatár, amely a Pest környéki, piacozással is foglalkozó szlovák falvak népviseletét reprezentálja. 3 db tárggyal gyarapodott a gyűjtemény Kemecsi Lajos Jakutföldi utazását követően.

Azokban a tárgygyűjteményekben, ahol az utóbbi években fejeződött be a revízió, meghatározó gyarapodási mód a raktári **leltározatlan anyag gyűjteményi elfogadása**. Ezek közül kiemelkedő tétel az az 57 db tárgy, amely az Ázsia-gyűjtemény 2014-es revíziója után került beazonosításra a szám nélküli tárgyak közül: jeruzsálemi emléktárgyak, a Néprajzi Missio anyagából. A Kerámia-gyűjtemény 2015. évi gyarapodásában meghatározó a korábban különgyűjteményként őrzött Új Népművészeti gyűjtemény leltári átsorolása, elfogadása.

Kiemelt gyarapodások

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Inaktelki csizmadiaműhely megvásárlása – NKA Ithaka pályázat támogatásával (369 tárgy)	Fülöp Hajnalka	2015. 08. 31.	gy. sz. 2015/61
Egy mérai asszony ruhatára – tárgy, NKA Ithaka pályázat támogatásával (106)	Katona Edit	2015. 08. 31.	gy. sz. 2015/53
Gyöngyös pártá Kispetriből – Népi Hagyományok Alapítvány támogatásával megvásárolva (2 db)	Katona Edit	2015. 06. 30.	gy. sz. 2015/54
Vajda Pál vajdalánca – NKA miniszteri keret támogatásával megvásárolva	Szuhay Péter	2015. 12. 31.	2015.43.1.1-2
Éltető Sándor székelyföldi tárgyai (30 tárgy) – NKA Múzeumi Kollégium támogatásával	Fülöp Hajnalka Vida Gabriella	2015. 12. 15.	Sikeres pályázat, 2016. januári vásárlás
Kolumbán Zsuzsa babakészítő szuvenír babái (5 db) – ajándék	Foster Hannah	2015. 06. 30.	gy. sz. 2015/7
Hintaló – Szacsvey Éva ajándéka	Foster Hannah	2015. 06. 30.	2015.16.1
Torontáli szőnyeg, kézimunkázó kellékek – ajándék (9 db)	Lackner Mónika	2015. 06. 30.	gy. sz. 2015/42
El Camino – Szent Jakab zarándokút francia szakaszán terepmunka során gyűjtött tárgyak – Népi Hagyományok Alapítvány támogatásával (24 db tárgy)	Földessy Edina	2015. 10.01	2015.39.1-24

Alföldi subák – külső forrás bevonásával	Katona Edit	2015. 11. 30.	A vétel az eladó türelmetlensége miatt nem valósult meg
Mexikói papírdíszek gyűjteménye – Rocháné Búdy Annamária ajándéka. (429 tárgy) – a szállítás költségét a Népi Hagyományok Alapítvány vállalta magára	Főzy Vilma	2015. 12. 15.	gy. sz. 2015/59

Revíziók lezárását követő raktári leltározatlan anyag, és különgyűjteményi átsorolás elfogadása:

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Európa-gyűjtemény (63 tárgy)	Kerezsi Ágnes	December 15.	2015.5.1-2 és gy. sz. 2015/1
Ázsia-gyűjtemény (57 tárgy)	Wilhelm Gábor	December 15.	gy. sz. 2015/52
Kerámia-gyűjtemény (590 tárgy)	Csupor István	December 15.	2015.11.1-590
Szokásgyűjtemény (1 db)	Foster Hannah	December 15.	2015.34.1
Amerika-gyűjtemény (1 db)	Főzy Vilma	December 15.	sz. 2015/60

ETNOLÓGIAI ARCHÍVUM

Az Etnológiai Archívum gyűjteményei a tervezettekén kívül három jelentős tétellel, Kósa László fényképeivel, Sabján Tibor kéziratos anyagával és az árverésen vásárolt Ortutay Gyula hagyatékkal gyarapodott. Utóbbi tétel, az Ortutay-hagyaték megvásárlása az MTA BTK Néprajztudományi Intézet kis részben anyagi, nagy részben pedig szakmai együttműködésével történt; a hagyaték védetté nyilvánítása is lezajlott.

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Bada Márta festőné 35 db keretezett pasztréplképe: <i>Mese a világ teremtéséről</i> címmel, ajándék	Tasnádi Zsuzsanna	2015.06.30	teljesült
Vegyes, több kisebb tételes nyomatgyűjteményi gyarapodás, 253 db	Tasnádi Zsuzsanna	2015.06.30	teljesült
Magyar Néprajzi Lexikon kéziratos anyaga Kósa Lászlótól, 0, 3 iratfolyóméter, ajándék	Granasztói Péter	2015.02.15	teljesült
Voigt Vilmos iratai 3 iratfolyóméter, ajándék	Granasztói Péter	2015.12.15	teljesült
Ortutay Gyula kéziratos hagyatéka, vétel árverésen, 5 doboz, 0,5 iratfolyóméter	Granasztói Péter	2015.05.10	teljesült
Kósa László filmnegatívjai, ajándék, 1544 db	Granasztói Péter	2015.09.11	teljesült
Sabján Tibor kéziratos hagyatéka, ajándék, 2 iratfolyóméter	Granasztói Péter	2015.11.	teljesült
Vegyes, több kisebb tételes fényképgyűjteményi gyarapodás, 447 db	Bata Tímea, Gebauer Hanga	2015. 11.	teljesült

2. Nyilvántartás

Feladat	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Tárgyévi gyarapodási naplóba vétel száma	825	900	1864
Tárgyévi szakleltárkönyvbe vétel száma	1066	1256	1058
Tárgyévben revízió alá vont tárgyak száma	1815	5900	6153
Feldolgozott állomány száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	207994 99,9%	1256	209052 99,9%

a) Az intézményben őrzött műtárgyállomány nyilvántartására vonatkozó tárgyévi kezelési terv teljesülése

- Az éves gyarapodással kapcsolatos nyilvántartási feladatok - részletes intézkedési tervének teljesülése, különös tekintettel a számítógépes nyilvántartásra

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Műtárgy törzkönyvi- és egyéb naplóvezetési feladatok, műtárgy leltározási adatkezelés	Wittmann Józsefné	folyamatos	folyamatos
A néprajzi muzeológia területén keletkezett digitális tartalmak fejlesztésének gondozása és koordinálása (kiemelt feladat)	Máté György Biró Gábor Kemény Márton, Wittman Józsefné	folyamatos	folyamatos
Műtárgykölcsönzési szabályzat elkészítése	Szarvas Zsuzsa Máté György Lackner Mónika Fábián Mária Darabos Diána	2015.02.28.	megvalósult (főigazgató által kiadva: 2015. március 13.)
Műtárgy adatbázis karbantartás, felügyelet, adatnormalizálás	Wittmann Józsefné Máté György	folyamatos	folyamatos
A számítógépes nyilvántartási rendszer auditálásának, illetve akkreditációjának lezárása	Máté György Biró Gábor Kemény Márton Wittmann Józsefné	2015.03.31.	lezárult (EMMI engedély: 2015. május 19.)
Archívum adatbázis karbantartás, felügyelet, adatnormalizálás	Bíró Gábor	folyamatos	folyamatos
Havi statisztikai kimutatások készítése (műtárgyleltározás, digitalizálás)	Wittmann Józsefné	folyamatos	folyamatos
Digitalizált anyag ellenőrzése és publikálása havonként	Máté György	folyamatos	folyamatos
Revíziós adategyeztetés, ellenőrzés	Wittmann Józsefné Pintér Zsuzsa Pribusz Erika Máté György	folyamatos	folyamatos

Revíziós pecsételés, adatrögzítés	Wittmann Józsefné Pintér Zsuzsa Pribusz Erika	folyamatos	folyamatos
A Textil-gyűjtemény revíziójának adminisztratív lezárása	Lackner Mónika, Wittmann Józsefné	2015.12.18.	nem zárult le
A Bútor-gyűjtemény revíziójának elindítása és adminisztrációja	Kiss Margit, Wittmann Józsefné Pribusz Erika	2015.03.02., illetve folyamatos	megvalósult
Az Egyház-gyűjtemény revíziójának elindítása és adminisztrációja	Sedlmayr Krisztina, Wittmann Józsefné Pintér Zsuzsa	2015.03.02., illetve folyamatos	megvalósult
A Gyűjtögetés-gyűjtemény revíziójának elindítása és adminisztrációja	Máté György Wittmann Józsefné Pintér Zsuzsa	2015.03.02., illetve folyamatos	megvalósult
Az Óceánia-gyűjtemény revíziójának elindítása és adminisztrációja	Gyarmati János, Wittmann Józsefné Pribusz Erika	2015.03.02., illetve folyamatos	megvalósult
Időszaki kiállítások, kölcsönzések dokumentációjának kezelése	Pintér Zsuzsa	folyamatos	folyamatos
Állandó kiállítás dokumentációjának kezelése	Wittman Józsefné	folyamatos	folyamatos
Nyilvántartási kutatószolgálat ellátása	Wittman Józsefné Pintér Zsuzsa Pribusz Erika	folyamatos	folyamatos (31 alkalom)
Nyilvántartási irattár kezelése, iktatás	Pintér Zsuzsa	folyamatos	folyamatos
Digitális műtárgyfotók gyűjtése, átnevezése, adatbázisba rögzítése	Kemény Márton Bíró Gábor Pribusz Erika Pintér Zsuzsa Gurzó K. Enikő	folyamatos	folyamatos
Archívum adatbázis digitális felvételeinek kezelése, feltöltése	Bíró Gábor	folyamatos	folyamatos
Digitális másolatgyűjtemény gyarapítása, leltározása	Kemény Márton Bíró Gábor	folyamatos	folyamatos
Digitális másolatgyűjtemény kezelése (kutatószolgálat, megrendelések szerinti másolatok készítése)	Kemény Márton Bíró Gábor	folyamatos	folyamatos (kb. 200 alkalom)
A publikus adatbázisok karbantartása, ellenőrzése	Máté György Kemény Márton Bíró Gábor	folyamatos	folyamatos
Műtárgy- és Archívumi adatbázis publikált képállományának ellenőrzése, hibajavítás	Bíró Gábor	folyamatos	folyamatos

Digitális másolatgyűjtemény adatbázis új adatsorainak feltöltése félévenként	Kemény Márton Bíró Gábor	2015.07.30. és 2015.12.18.	eszköz hiányában elmaradt
Digitális másolatgyűjtemény biztonsági másolatának elkészítése	Bíró Gábor Kemény Márton Kocsis Zoltán	2015.12.18.	eszköz hiányában elmaradt
Műtárgyfotózás	Kerék Eszter Sarnyai Krisztina	folyamatos (kb. 500- 500 tárgy)	851
Műtárgyfotózási, digitalizálási megrendelések kezelése	Máté György Pintér Zsuzsa	folyamatos	folyamatos
A 2014. leltárkönyv kinyomtatása, archiválása	Bíró Gábor Wittmann Józsefné	2015.03.31	EMMI engedéllyel csak pdf-ben készült el
MANDA digitalizálási programban részvétel, adatexport, képfeltöltés (15 ezer rekord)	Bíró Gábor	2015.12.18.	Adatexport kimenetek elkészültek, rekordfeltöltés még nem volt.
Etnológiai Archívum Térképgyűjteményének integrálása a Monari rendszerbe	Bíró Gábor	folyamatos	A régi adatbázis exportja megtörtént, az új adatbázis még nem jött létre, amely integrálható a Monariba
A Monari rendszer üzemeltetésében való részvétel, a működés és a felmerülő feladatok, kérések elvégzése, programfrissítések, bővítések, új adatbázisok, adatállományok létrehozása, karbantartása, bővítése	Bíró Gábor	folyamatos	folyamatos (Újként létrejött pl.: Xántus-adatbázis)
A Monari rendszerben használható böngészési, nyomtatási formátumok, felületek kezelése, karbantartása	Bíró Gábor	folyamatos	folyamatos
A digitális Ónedény katalógus bővítése (Nemzeti Múzeum, Nagybajom, Kiskunhalas, további jelentkezők), hibajavítások, karbantartás.	Bíró Gábor	folyamatos	folyamatos (150 tétellel bővült)
A Monari adatbázis feltöltése, ellenőrzése, tekintettel a költözés előkészítő munkálatokra	Gurzó K. Enikő	folyamatos (előre nem tervezett)	folyamatos (kb. 1000 rekord)

A Nyilvántartási és Digitalizálási Főosztály kiemelt feladatai teljesültek. A 2015. év első hónapjaiban végleg lezárult a Monari nyilvántartó rendszer auditálása. 2015. május 19-én kelt levélben a Múzeum az Emberi Erőforrások Minisztériumától megkapta a **számítógépes nyilvántartásra történő átállás engedélyét.**

A 29/2014. (IV. 10.) EMMI rendelet hatályba lépése után a Néprajzi Múzeum elkészítette a belső **műtárgykölcsönzési szabályzatát**, amelyet 2015. március 13-a óta használ.

A költözés előkészítése (Liget Projekt) kapcsán megnövekedett a **revíziós és a gyűjteményellenőrzési tevékenység**, amelyekben a főosztály munkatársai folyamatosan részt vesznek. Szintén a Liget-projekt kapcsán az év második felétől lehetőség nyílt az **adatbázis tökéletesítésére, a költözéshez szükséges fejlesztések elvégzésére**. Ennek keretén belül – de az éves tervben nem szerepeltetve – megvalósult a Monariban a műtárgygyűjtemények egyesítése, azaz a hat nagy egység egygyé konvertálódott. Ezáltal még tökéletesebbé fejleszthető az adatbázis (pl. hibák, hiányok kiszűrhetőek). Ugyanígy elkészült a műtárgyak korszerűbb beazonosítását szolgáló QR-kód rendszer programja, valamint egy külön a költözést szolgáló adatbázis is. Mindezek mellett a web-es megjelenés, a képek és hangfájlok digitális publikálása is tökéletesebbé vált. 2016-tól lehetővé válik a MANDA és a nemzetközi adatbázisok részére az adatszolgáltatás, eddig erre nem volt megfelelő programunk, de ezt is sikerült beszerezniük idén.

- *A feldolgozásra váró műtárgyanyag mennyisége összesen és műtárgycsoportonként, a hiányosságok feldolgozása érdekében 2015. évben előirányzott intézkedési terv teljesülése*

GYŰJTEMÉNYI FŐOSZTÁLY – LETÁROZÁS

A 2015. december készült statisztika szerint idén 970 db tárgyat leltároztak be a gyűjteményi főosztály munkatársai, látszólag kevesebbet, mint az éves munkaterv összeállításánál kalkulálható volt. A tényleges munkát azonban nem fejezik ki ezek a számok: mivel ősszel a fejlesztések miatt szükséges átmeneti műszaki leállással összefüggésben igen korlátozott volt a Monari hozzáférés, a leltározások egy része wordben született, ezek áthelyezésével január elejére a tényleges, elvárt statisztika megszületik.

Az előző években felszámolta a Múzeum a leltározási elmaradásait, s erre idén is nagy gondot fordított: A 2015. évi gyarapodási számnál korábbi tételek leltározásának terve szerinti 362 tételből 310 leltározása megtörtént (52 tétel maradt). Az előre nem tervezett tárlatok, külső kutatási és műtárgykölcsönzési megkeresések jelentős többletterhet jelentettek a Múzeum munkatársainak, ami a csekély elmaradást eredményezte.

Feladat	Felelős	Leltározás (előző évek elmaradásából)	Leltározatlan (előző évek elmaradásából)
Kerámiagyűjtemény	Csupor István	210	
Textilgyűjtemény	Fülöp Hajnalka	34	
Demonstrációs eszköz	Joó Emese		1
Textilgyűjtemény	Katona Edit	16	
Európagyűjtemény	Kerezsi Ágnes	11	1
Bútorgyűjtemény	Kiss Margit	1	
Textilgyűjtemény	Lackner Mónika	26	
Állattartás-gyűjtemény Szokásgyűjtemény Táplálkozásgyűjtemény Közlekedésgyűjtemény	Máté György	12	
Hangszergyűjtemény	Pálóczy Krisztina		43
Kosárgyűjtemény	Sedlmayr		1

	Krisztina		
Táplálkozásgyűjtemény	Szarvas Zsuzsa		6
Földművelés-gyűjtemény			
Összesen		310	52

2015-ben történt nem tervezett gyarapodás és ezek leltározásai

Feladat		Gyarapodás 2015. év	Leltározás 2015. év	Leltározatlan 2015. év
Kerámiagyűjtemény	Csupor István	590	590	
Afrika-gyűjtemény	Földessy Edina	30	30	
Amerika-gyűjtemény	Főzy Vilma	431		431
Textilgyűjtemény	Fülöp Hajnalka	17	3	14
Szokásgyűjtemény	Foster Hannah	47	39	8
Textilgyűjtemény	Katona Edit	202	1	201
Európa-gyűjtemény	Kerecsi Ágnes	66	66	
Bútorgyűjtemény	Kiss Margit	4		4
Textilgyűjtemény	Lackner Mónika	17	1	16
Földművelés-gyűjtemény	Máté György	13	9	4
Halászatgyűjtemény				
Közlekedésgyűjtemény				
Kosárgyűjtemény	Sedlmayr Krisztina	3		3
Táplálkozásgyűjtemény	Szarvas Zsuzsa	5		5
Mesterséggyűjtemény	Szuhay Péter	370		370
Kerámiagyűjtemény	Vida Gabriella	9	9	
Ázsia-gyűjtemény	Wilhelm Gábor	60		60
Összesen		1864	748	1116

ETNOLÓGIAI ARCHÍVUM – LETÁROZÁS

Az Etnológiai Archívum 2015-ös évi munkáit részben, a jövő évi munkát már szinte teljesen a költözésre való felkészülés határozza meg, amelynek alapját az elkészült Intézkedési terv jelenti.

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Intézkedési terv az Etnológiai Archívum költöztetésének előkészítésére vonatkozóan	Granasztói Péter	2015.10.15	elkészült

Az Etnológiai Archívum feldolgozatlan, egyedileg nem leltározott anyagait **tovább sikerült csökkenteni**, hiszen a Fényképtárban közel 18 ezer fotó és diapozitív leltározása valósult meg, míg a Kézirattárban két nagy hagyaték feldolgozása fejeződik be és továbbiak rendezése, előkészítése kezdődött meg. A fotók leltározásának gyorsítása érdekében a Gyűjteményi Főosztály munkatársai közül már ketten vesznek részt a leltározásban, továbbá egy gyűjteménykezelő alkalmazásával a Kézirattárban az anyagok előrendezése, feldolgozása is gyorsulni fog. Ugyanakkor az elkövetkező években a fő hangsúly, az Intézkedési tervnek megfelelően a nem az egyedi tételek leltározása lesz, hanem a rendezetlen állományok

felmérése (pl. kéziratos dokumentumok az épületben: szervezeti egységek, munkaszobák) és feldolgozása és a költözés előkészítése miatt egységes dobozolásuk, vagy más szabványos tárolóegységbe helyezésük lesz.

ETNOLÓGIAI ARCHÍVUM – LETÁROZÁS

Gyűjtemény	Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Fényképgyűjtemény	Vegyes anyagok leltározása szekrénykataszterbe, (Gergely Sándor, Molnár Benő, Váli Dezső) kb. 18000 db	Csorba J., Gebauer H., Bata T.	06.30/ 12.15.	17300 db
Fényképgyűjtemény	Egyedi tételek leltározása 500 (200/ 200/100)	Csorba J., Gebauer H., Bata T.	06.30/ 12.15.	587 db
Diapozitívgyűjtemény	H-H. Skupy Dél és Közép-Amerikai diáinak és Boglár Lajos fényképeinek leltározása, 1000 db	Gyarmati J., Főzy V.	06.30/ 12.15	660 db
Kézirattár Kéziratgyűjtemény	N. Fülöp Katalin hagyaték leltározása HELYETT a Benda hagyaték további tételeinek rendezése, listázása, dobozolása, végleges elhelyezése Gáborján Alice hagyaték leltározása, 6 ifm	Árva J. Vörös G.	06.30/ 12.15. 06.30/ 09.15.	elkészült, 14 doboz, 5,1 ifm elkészült, 19 tétel, 2 szekrénykataszteri tétel
Kézirattár Kéziratgyűjtemény	Népi sportjáték-kataszter leltározása 3 ifm HELYETT a megvásárolt Ortutay hagyaték leltározása	Granasztói P.	08.30	14 leltári tétel, 0,5 ifm kézirat
Kézirattár Kéziratgyűjtemény	Kéziratok egyedi eltározása 120 tétel	Granasztói P.	12.15	110 tétel
Képarchívum	Festmény 35 db Rajz: 200 db	Tasnádi Zs.	12.15.	318 tétel
Hangtár	Kiss József mezőkövesdi gyűjtése, 25 óra	Pálóczy K.	12.15.	elkészült
Mozgóképtár	A gyűjtemény rendezése, átvétele során előkerült filmek leltározása	Csorba J. önkéntes	12.15.	elmaradt, nem tervezett filmes és gyűjt.

				munkák miatt
--	--	--	--	--------------

ETNOLÓGIAI ARCHÍVUM - EGYÉB NYILVÁNTARTÁSI, RENDEZÉSI MUNKÁK

Gyűjtemény	Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Hangtár	A gyűjtemény kéziratos, működési iratainak felmérése, átadásra előkészítése	Pálóczy K.	2015. 12.15	elkészült
Kézirattár	2000. évtől a múzeumi kiállítások iratanyagának begyűjtése a muzeológusoktól, 2. ütem	Árva Judit	2015. 12.15	Intézkedési terv keretében 2016-ra áttett feladat
Kézirattár Inventárium gyűjtemény	Benda-hagyatékából előkerült inventáriumok rendezése, visszaosztása 500 db	Árva Judit	2015. 06.30.	elkészült, 550 db
Kézirattár	Balázs György főigazgató-helyettesi iratainak előrendezése, elhelyezése az irattárban	Árva Judit	2015. 12.15	Elkészült az előrendezés, szétválogatás, 50 irattartó mappa
Kézirattár Inventárium és Dokumentációs gyűjtemény	Kresz Mária hagyaték előrendezése, dobozolása, elhelyezése 10 ifm	Granasztói P. Vörös G.	2015. 12.15.	Intézkedési terv keretében 2016-ra áttett feladat
Fotótár	Pozitívgyűjtemény A34-es raktári részének rendezése, alagsori fotóhelység rendezése	Gebauer H. Csorba J. Bata T.	2015. 08.30	elkészült
Fotótár	Tekercsekben tárolt fotónagyítások rendezése, elhelyezése 500 db	Gebauer H.	2015. 12.15.	Nem tervezett kiállítási munka miatt elmaradt: <i>Műkedvelő pillanatképek, Párizs, Magyar Intézet</i>
Képarchívum Rajzgyűjtemény	Raktárrendezés: a nagyalakú rajzok átköltöztetése a rajztári szekrény sorba kb. 2500 rajz	Tasnádi Zs. gyűjtemény- kezelők	2015. 12.15.	elkészült

3. Hozzáférés

Feladat	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Digitalizált tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	73739 35,45%	5000 növekedés 2,4%	78013 37.32%
Adatbázisban kereshető tárgyak száma	193989	1000 növekedés	196737

(db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	93,27%	0,8%	(94,11%)
Az adatbázis használóinak száma, a használatok száma	62	61	69
Honlapon hozzáférhető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	73739 35,45%	5000 növekedés 2,4%	78013 37,32%
Nemzetközi adatbázisban kereshető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	--	--	--

a) *Az intézmény 2015. évi digitalizálási tervének teljesülése, illeszkedése az intézmény középtávú digitalizálási stratégiájához*

GYŰJTEMÉNYI FŐOSZTÁLY

A digitalizálás a Gyűjteményi főosztály és a Nyilvántartási főosztály munkatársainak magas szinten összehangolt, intenzív munkáját igényli: a tárgyfotók készítése (fotósok, gyűjteménykezelők, MANDA alkalmazottak, muzeológusok), a tárgyfotók archiválása és adatbázisba illesztése (nyilvántartás munkatársai) után történhet csak az adatok feltöltése (muzeológusok) – a teljes munkafolyamat ellenőrzése (nyilvántartás vezetője) után biztosítható a honlapon való hozzáférés.

Nagyszerű eredményként könyveli el az intézmény az idei évben, hogy akkreditáltatta a Monari nyilvántartó rendszerét, ezáltal **a Néprajzi Múzeum 2015 májusától (hivatalosan 2015. január 1-től) áttérhetett a papír alapú nyilvántartásról a számítógépes nyilvántartásra.** A munka személyi feltételei adottak voltak, viszont komoly gondot jelentett a technikai háttér hiányossága. Az aggasztóan **előregedett géppark, a háttértárolók telítettsége** jelentősen gátolta a folyamatos és eredményes munkát. A Múzeum kiemelt feladata, a Liget-projekt előkészítése még inkább növeli az informatikai eszközök, a számítógépes adatbázis használatát és korszerűsítését, a tárhelyek bővítését: a 2015. év végére teljesen leterheltté váltak a Múzeum szerverei. 2015. december 7-én bizonytalan időre teljesen leállt a Monarit működtető gép, amely nagy kiesést okozott a digitalizálási munkákban is. A szerver cseréjének égető szükségességét már korábban és több alkalommal jelezte az intézmény, amelynek anyagi fedezetét a Liget-projekt finansziális keretén belül el is különített a Múzeum, azonban **a beszerzéshez szükséges engedélyek a mai napig nem érkeztek meg.** 2015-ben viszont komoly fejlesztésekre is sor került. Ehhez 2015. október 7. és november 19. között le kellett állítani a teljes adatbázis használatát, ezzel összefüggésben a digitalizálást is. Ezzel az éves tervben nem számolhattott az intézmény, viszont a terven kívüli fejlesztési lehetőséggel hiba lett volna nem élni: még vállalva azt a következményt is, hogy ez az éves digitalizálás teljesítését veszélyezteti.

A digitalizálási munka tervezésénél fontos szempont volt az erőforrások felmérése, ezért a Gyűjteményi főosztály munkatársai – más munkatervi feladatukhoz képest, és a gyűjtemények adottságaihoz igazodóan – eltérő arányban vettek részt a munkában, Fontos szerepet játszott a digitalizálás valódi céljának érvényesítése is, miszerint: **a kutatók és érdeklődők által legkeresettebb tárgycsoportok, gyűjteményi egységek váljanak hozzáférhetővé.** Ezt a szempontot érvényesítve az Európa-gyűjteményben – a korábbi években megkezdett digitalizálási stratégia alapján – a nagyrészt feldolgozott, jól dokumentált és nemzetközi viszonylatban is jelentős finnugor és uráli tárgyegyüttes digitalizálása folytatódott a mordvin, a nyenyec, a komi zürjén és komi permjak gyűjteményi egységek publikussá tételével. Ennek köszönhetően 2015. év végére a finnugor anyag csaknem teljes egészében hozzáférhetővé vált, csakúgy, mint az Amerika-gyűjtemény teljes régészeti anyaga

kutatható már az adatbázisban. Hasonlóan a kutatást szolgálja, hogy 2015 decemberére az Afrika-gyűjtemény legkeresettebb tárgy típusának, a maszkoknak szinte teljes állománya hozzáférhetővé vált. Kereshető a Szokásgyűjtemény majdnem teljes betlehemes gyűjteménye, és az előző évek kimagasló gyarapodása, Kovács Ágoston türelemüveg-gyűjteménye is. A 2014-ben megkezdett és idén folytatódó munkának köszönhetően a Mesterség-gyűjteményben őrzött műhelyfelszerelések közül teljesen hozzáférhetővé vált a pécsi Járányi mézeskalácsos és gyertyaöntő, a pápai bábsütő és gyertyaöntő és a sashalmi Pörtl Ferenc fésűsmester műhelyfelszerelése.

A digitalizálás éves munkaterve is alárendelődött az intézmény előtt álló **költözés előkészítés** feladatának, a revíziókkal, állományvédelmi feladatokkal, publikációs tervekkel és kölcsönzésekkel is összehangolva. Így – a kutatás kiszolgálása mellett – a költözés előkészítését is szolgálja, hogy az év végére a Bútorgyűjteményben a szekrények, padok, komódok 99 %-a nyilvános, és a teljes gyűjtemény 4845 tétele rekordjában már szerepel tárgyfotó. Az évek óta folyó intenzív digitalizálási teljesítménynek köszönhetően egyes gyűjtemények jelentős részben kutathatók az adatbázisban is.

Mecénási támogatás segíti a Xántus-adatbázis munkáját, amely az Ázsia-gyűjtemény összes Xántus gyűjtötte tárgy adatait tartalmazza. Az adatbázis bővebb a Monari szabványnál: tartalmaz felületet a vitára, és kétnyelvű. Összesen 2239 tétel tartalmaz, a Monarihoz képest kiegészített adatokkal. 579 db tartalmi leírás készült hozzá, 165 db az elsőbbséget élvező kínai anyaghoz.

A 2015. év során az *Ónedények Magyarországon Közgyűjteményekben* Magyarország első, ónedényeket feldolgozó **online gyűjteményi katalógus**ához, amely a Néprajzi Múzeum szervezésében, Nemzeti Kulturális Alap támogatásával készült, 3 új intézmény csatlakozott, 70 tárggyal bővült az adatbázis.

Feladat	Felelős/db	Határidő	Teljesülés státusza
Digitalizálás a Gazdálkodásgyűjteményben	Máté György /250/	2015.12.01.	315
Digitalizálás a Technológiagyűjteményben	Szuhay Péter /500/ Máté György /50/ + Kőszegi Gábor	2015.12.01.	451 13 26
Digitalizálás a Háztartásgyűjteményben	Kiss Margit /50/ Vida Gabriella /700/ Szarvas Zsuzsa /200/ + Csupor István + Sedlmayr Krisztina	2015.12.01.	117 701 99 210 1
Digitalizálás a Textilgyűjteményben	Fülöp Hajnalka /100/ Katona Edit /100/ Lackner Mónika /100/	2015.12.01.	5 99 23
Digitalizálás a Rítusgyűjteményben	Pálóczy Krisztina /100/ Sedlmayr Krisztina /300/ Foster Hannah Daisy /300/	2015.12.01.	-- 216 95
Digitalizálás a Regionális gyűjteményben	Földessy Edina /500/ Főzy Vilma /400/ Gyarmati János /300/ Kerezsi Ágnes /500/ Wilhelm Gábor /300/	2015.12.01.	419 385 288 541 270
Összesen:			4274

Az adatbázis fejlesztésének fontos eredménye a **hatalmas számban készült műtárgyfotó**, amelyet gyűjteménykezelők, muzeológusok és MANDA közfoglalkoztatottak készítettek.

Fotózás az adatbázis digitális feltöltéséhez (nem műtermi körülmények között)	raktárkezelők muzeológusok kulturális közfoglalkoztatott /10000/	15.000
Fotózás az adatbázis részére is, műtermi körülmények között	Kerék Eszter Sarnyai Krisztina /1000/	2827

ETNOLÓGIAI ARCHÍVUM

Az Etnológiai Archívum digitalizálási tevékenysége a gyűjtemények jellegéből és eltérő digitalizáltsági fokából fakadóan is különböző típusú feladatokból áll. **A fényképek, a rajzok, a nyomatok, illetve a kéziratos dokumentumok digitális másolatai óriási ütemben gyarapodtak**, köszönhetően a MANDA kulturális közfoglalkoztatási programja keretében tevékenykedő munkatársaknak, akik közül ketten archívumi dokumentumokat szkennelnek. Cél a teljes nyomat- és rajzgyűjtemény, valamint a veszélyeztetett nitrátos negatívok digitalizálása. Ebben az évben 12400 fénykép, 5480 rajz és nyomat digitalizálása valósult meg. A Kézirattárban a Debreceni Egyetemmel együttműködésben végzett, 7000 oldalnyi 1924-es községeket egyenként leíró és a statisztikai gyűjteménybe tartozó anyag digitalizálását fontos kiemelni, míg a Hangtárban folytatódott **a kották, a fonográfhangok ún. támlapjainak a nagyütemű digitalizálása** (5000 db). A digitalizálási munka rendkívül fontos része a képekhez tartozó szöveges adatok pótlása, és főleg szakmai ellenőrzése, javítása, amely szintén több ezres rekordszám esetében valósult meg. Mindezen munkák nélkülözhetetlenek a digitalizált állományok minél nagyobb részének publikussá tételéhez. Kiemelt célja volt a 2015-ös évnek a Hangtár **fonográfos állománya hangzó (12.000 rekord /dallam) és kéziratos anyagának (támlapok) publikussá tétele**, vagyis a régi fonográfhangok meghallgatásának lehetővé tétele. Ez a munka elkészült, 2016 elejétől elérhető lesz a Múzeum ezen páratlan gyűjteménye. Hasonlóan **úttörő jelentőségű a Mozgóképtár Filmgyűjteményének, azon belül is a vágott filmek közzététele**, amely munka során számos nem várt technikai nehézséggel kellett megküzdeni (háttértár-szolgáltató kiválasztása, sávszélesség, a filmek vízjelezése), de az állomány több mint fele már a Múzeum nyilvántartási és publikus adatbázisba integrálva hozzáférhető, megtekinthető.

ETNOLÓGIAI ARCHÍVUM – ADATRÖGZÍTÉS

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Adatrögzítés, a fotótár digitalizált képeihez a Kb. 2000 rekord	Györfi H. Wittman V.	2015.06.30/ 12.15.	800 db (technikai problémák miatt nem teljesült 100%-osan)
Ariadné, Isis nyilvántartási adatbázisok konvertálása, előkészítésük a Monariba integrálásra	Granasztói P., Tasnádi Zs., Györfi H., Bíró G.	2015.12.15.	elkészült (Fénykép és térképgyűjtemény)
Hangtár adatbázis adatainak pontosítása, javítása, ellenőrzése, hiányzó adatok feltöltése 12000 rekord	Pálczy K. Wittmann V.	2015.12.15	elkészült, 8000 rekord
Kéziratgyűjtemény adatbázis konvertálási hibáinak javítása, 1000 tétel	Kovács Evelin Granasztói P. Vörös G.	2015.06.30/ 12.15.	elkészült, 1600 tétel

Filmgyűjtemény Monari adatbázisának adatrögzítése, pontosítása 80 film	Csorba J.	2015.05.01.	elkészült
Inventáriumgyűjtemény OTKA kutatáshoz kapcsolódóan Inventáriumok adatrögzítése 400 inventárium	Granasztói P.	2015.12.15.	elkészült 159 darab (21.000 rekord)

ETNOLÓGIAI ARCHÍVUM – DIGITALIZÁLÁS (KÉP, HANG)

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Fotómegrendelések digitalizálása kb. 1500 db	Kerék Eszter	12.15.	elkészült, 1655
Nitrátos negatívok digitalizálása kb. 800 db	Kerék Eszter 200/600 db	06.30. 12.15.	elkészült, 517
Archív pozitívok és negatívok digitalizálása, kb. 10000 db	Bata T. Csorba Judit Gebauer Hanga, Stekovics Rita közfoglalkoztatott	06.30. 12.15.	elkészült, 10225 db
Támlapok (kották) digitalizálása, 5000 db	Pálóczy Krisztina Wittmann Viktória, Stekovics Rita közfoglalkoztatott	12.15.	elkészült, átnevezéssel
Bartók évfordulóhoz kapcsolódóan 2000 (MSZ) Bartók támlap (kotta) digitalizálása, meta-adatainak feltöltése	Pálóczy Krisztina Kemény Márton Wittmann Viktória	12.15.	elkészült, 1000 db átnevezéssel
Nyomatok, rajzok digitalizálása 900 db	Tasnádi Zsuzsanna Faragó Annamária Közfoglalkoztatott (800) Kerék Eszter (100)	12.15.	elkészült, 5480 lap
Közigazgatási tájékoztató lapok (1924) digitalizálása 730 település, 7090 oldalnyi anyagának	Granasztói Péter Együttműködő partner: Debreceni Egyetem BTK, Szilágyi Zsolt	06.30.	elkészült
Kéziratos tételek digitalizálása	Granasztói Péter Faragó Annamária közfoglalkoztatott	nem tervezett tétel	elkészült, 4706 oldal

ETNOLÓGIAI ARCHÍVUM – HOZZÁFÉRHETŐVÉ TÉTEL

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
2100 fotó publikálása az online adatbázisban	Bata T. (300), Csorba Judit (500), Gebauer H. (600), Granasztói P. (300), Vörös G. (300)	12.15.	elkészült, 1900 db

600 oldal, (300 tétel) nyomtatás publikálása az adatbázisban	Tasnádi Zsuzsa	12.15.	elkészült, 626 oldal
4 ezer új támlap (kotta) publikálása az online adatbázisban	Pálóczy Krisztina Wittmann Viktória	12.15.	elkészült
Bartók évfordulóhoz kapcsolódva magyar fonográf hengereinek és szöveges lejegyzésének webes publikálása, kísérő tanulmánnyal 2500 tétel	Pálóczy Krisztina Kemény Márton	12.15.	2016. március 30-ig valósul meg; ok: nem tervezett kiállítási feladat
A fonográfos gyűjtések hangzó anyagainak feltöltése, ellenőrzése és publikálása 12.000 tétel	Pálóczy Krisztina Wittmann Viktória Biró Gábor		elkészült
A hangszergyűjtemény tárgyainak digitalizálása, online publikálása kb. 100 db	Pálóczy Krisztina Wittmann Viktória	12.15.	elkészült 200 tárgyról digitális fotó; online publikálás: 2016 eleje
Vágott filmek online publikálása: publikus oldal kialakítása, filmek logózása, 80 film	Csorba Judit Dénesi Tibor közfoglalkoztatott Külső megbízás		Elkészült

IV. Tudományos kutatás

Feladat	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Kutatási témák száma	7	8	8
Hazai és nemzetközi kutatási programokban történő részvételek és a résztvevők száma	5	5	7
<i>A szakpolitikai célokkal (kiemelten a hátrányos helyzetűek és a korai iskolaelhagyók kulturális aktivitásának elősegítése) kapcsolatos pedagógiai kutatási programokban való részvétel</i>			
A múzeum által megrendezett tudományos konferenciák száma	3	3	3
<i>A szakpolitikai célokkal (kiemelten a hátrányos helyzetűek és a korai iskolaelhagyók kulturális aktivitásának elősegítése) foglalkozó konferenciák száma</i>			
Konferencián tartott előadások száma	38	25	30
A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) tudományos kiadványok száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)	magyar: 8	magyar: 11	magyar: 20 idegen nyelvű: 1
A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi	magyar: 46 nemzetközi: 7	magyar: 45 nemzetközi: 5	magyar: 51 nemzetközi: 6

nyelveket) publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)			
Kiállítási forgatókönyvek száma	11	15	15
Nyomtatásban megjelent tudományos kiadványok példányszáma (összesen) és a remittenda aránya (%)			4160 db 6,3 %

a) A 2015. évi tudományos munka fő irányának szöveges bemutatása, ennek illeszkedése az intézmény tudományos stratégiájához.

A múzeumi tudományos kutatás két meghatározó területe a **gyűjteményi anyag feldolgozása** és kutatása, illetve új, a témákhoz kapcsolódó **terepkutatások, tárgy- és dokumentumgyűjtések megvalósítása és feldolgozása**. A kutatási eredmények a Múzeum saját kiállításában, gyűjteményi és kiállítási katalógusokban, tanulmányokban, szakmai előadásokban jelennek meg.

2015-ben elkészült az intézmény **gyűjteményi stratégiájának** első, vitára bocsátható változata, valamint *A magyar nép hagyományos kultúrája* című **állandó kiállítás tartalmi és módszertani megújításának kivitelezése**. Mind a gyűjteményfejlesztési stratégia, mind pedig az állandó kiállítás részleges, tartalmi megújítás már az előző naptári évben folytak, a megvalósításra 2015 első félévében került sor. Mindkét kiemelt feladat szakmai együttműködésben, viták során finomodott és véglegesedett. Továbbá mindkét szakmai feladat megvalósítása során a Múzeum szakemberei szem előtt tartották a Liget Projekt keretében átalakuló szakmai kihívások szempontjait is. 2015-ben már egyértelműen érezhető volt a Múzeum tudományos tevékenységében, hogy kiemelt szakmai/tudományos és szakmapolitikai feladat az intézmény új múzeumi negyedbe költözésére való felkészülés, ezzel párhuzamosan az **új Néprajzi Múzeum tudományos koncepciójának kidolgozása**, a tervpályázathoz kapcsolódó tervezés, stratégiai elképzelés fejlesztése, továbbá az új állandó kiállítás tudományos koncepciójának tervezése. Ennek megfelelően Kemecsi Lajos főigazgató 2015-ös előadásai közül 3 db, illetve megjelent tanulmányai közül is 3 db ezzel a témával foglalkozott.

Az új múzeumépületre kiírt sikeres tervpályázat és a nyertes pályamű, majd az új tervpályázathoz kapcsolódó előkészítő munka, továbbá a raktárbázis építési tervszakaszba érkezése 2015-ben már alapvetően, és szinte napi szinten határozta meg és befolyásolta a Múzeum tudományos munkáját, céljait és irányait. Az új tervpályázat és az ehhez kapcsolódó plusz feladatok a 2015-ös tervezésben nem voltak még láthatóak, illetve a raktárbázishoz kapcsolódó feladatok nagy része is csak az első hónapjaiban pontosodott. Annak ellenére, hogy a feladat nehezen tervezhető, a gyors határidők és a komplex feladatok alapvetően alakítják és szabják át a Múzeum tudományos és szakmai munkáját, az intézmény kutatói törekedtek arra, hogy a tudományos feladatok a tervben vállalt módon megvalósulhassanak. A Liget Projekthez kapcsolódó tervezési tudományos feladatokat öt szakmai munkacsoport, részfeladatokra osztva végzi. A testületek munkáját a főigazgató értékeli, és a 2016-ös érben a tapasztalatok alapján állítja össze a folytatandó tudományos tervezési feladatokat.

2015-ben a Múzeumban öt olyan tárlat volt látható, amelyek a **saját gyűjteményi anyagra épültek, többségében nagyobb léptékűek voltak**, és mint ilyenek, több éve tartó kutatásra és feltáró munkára épültek: a 2014-ből át húzódott *Kő kövön* (A Holokauszt Emlékév projektje) kiállítás, *A székykaputól a törülközőig*, a *Torday Emil* gyűjtéseit feldolgozó *Két kontinens egy szellemben* című kiállítás és a *Betlehem* című nagyszabású tárlat, végül az *Új szerzemények* tárlatok. Ezek mindegyike jelentős történeti műtárgyállomány feldolgozásán

alapuló, értelmező megközelítésű tárlatok voltak, amelyek egyesítették a magyar (határon innen és túl), illetve a nemzetközi kollekciónak, és képviselték – a Múzeum új küldetésnyilatkozatához igazodva – a tudományos és társadalmi kérdéseket egyaránt értelmező módon bemutató megközelítést. A kiállításokhoz (az *Új szerzemények* kivételével) készül katalógus vagy kiállítási vezető, ami nemcsak a kiállítások hozzáférhetőségét, hanem a feldolgozott gyűjteményi anyag láthatóságát is biztosítják. Az afrikai Torday-gyűjtemény komplex és publikált feldolgozása és részleges bemutatása mecénási tőke bevonásával történt. Az alapvetően saját kollekciónak tudományos feldolgozásán és kiállítási bemutatásán kívül a Múzeum olyan kutatási projektnek is helyet adott, illetve aktív kutatómunkával egészítette ki azt, amely az intézmény társadalmi múzeumi pozícióját, illetve a kulturális térben elfoglalt helyét egyértelműen erősíti. Ehhez az irányhoz tartozott a januárra áthúzódó, rövid nyitva tartási idővel működtetett *MÚZEUMHÁLÓ* című kiállítás (MaDok LABOR), amiben 80 szakmai résztvevő együttműködésével jött létre egy múzeumi műtárgyakat és magántulajdonokat koncepcionálisan ötvöző diszkurzív kiállítási tér. Ugyancsak ehhez a gondolati mezőhöz tartozott az *Ellenpedagógia a tóparton* című kiállítás, amely a **közelmúltbeli hétköznapi mentalitások elemzésén, és magánarchívumok láthatóvá tételén alapuló tárlat volt**, amely továbbá feladatának tekintette az élő forrásközösség múzeumi térbe és kiállításba emelését az emlékezés és az emlékeztetés gesztusainak használatával. A választott kutatási témák együttműködésen alapuló feldolgozása nemcsak tudományos szempontból fontos, hanem a kiállítások határozottan alkalmasak arra, hogy a korszak tanúit bevonják, a kiállítás terét és határait feloldják, a fiatal felnőttek és a középgeneráció egyéni látogatói számára vonzóvá tegyék a Múzeumot, és társadalmasítsák a szakmai és tudományos eredményeket.

Már előző évben, 2014-ben zárult le a Múzeum egyik **OTKA** kutatása (*Bevándorló közösségek kortárs tárgyközpontú vizsgálata Budapesten*; témavezető Szeljak György), amely Budapesten élő migránsok körében végzett tárgyközpontú antropológiai vizsgálat volt. A kutatásból készült publikációk (Tabula könyvek 12., Madok-füzetek 9.) nyilvános bemutatása, az eredmények és a tanulságok levonása és múzeumi munkába építése az év első felében részét képezte a tudományos tevékenységnek, különösen a *Diversity – diving into the city* című **Erasmus+ kétéves európai uniós projekt** tartalmi megvalósításának előkészítésében. A kutatási irány azért is kiemelendő, mert a migrációs és menekülthullám európai társadalmi jelensége a társadalomtudományok számára a felelősségvállalás és a szakmai hozzáértés szempontjából kiemelten fontos. A kutatásból és a megközelítés (közelnézet) sajátosságaiból következően a néprajzi és antropológiai eredmények össztársadalmi szempontból is relevánsak és fontosak. Egy magyar és nemzetközi gyűjteményi anyagot egyesítő Múzeum pedig érdemben tud belépni egy-egy aktuális társadalomtörténeti jelenség tárgyalásáról szóló vitába – tudományos eredményein és tapasztalatain keresztül.

2015-ben folytatódott a Múzeum egy történeti anyagának (inventáriumok) feldolgozására vonatkozó **OTKA** kutatás is (*A köznépi tárgyi világ differenciáltsága és változása a 18-19. századi Magyarországon*; témavezető: Granasztói Péter), amelynek tudományos eredményei elsősorban az inventáriumkutatás és a történeti néprajzi kutatások területén várhatók. A kutatásban résztvevők a program szakmai tartalmának, kutatási módszereinek és témáinak kidolgozását követően 2015-ben a dokumentációs anyag feltárásával foglalkoztak, továbbá levéltári, könyvtári kutatásokat végeztek. Ugyancsak 2014-ben (őszétől) indult egy **OKTA** kutatása (*Mai tárgyak, mai emberek, társadalmi múzeumok. Út a részvételen és együttműködésen alapuló muzeológia felé*; témavezető: Frazon Zsófia), amely a MaDok-programban dolgozó múzeumi munkatársak (4 fő), és a programban együttműködő múzeumok kutatóinak (4 fő) három évre tervezett közös, mintaprojektek megvalósításán alapuló módszertani alapkutatása. 2015-ben a szakirodalmi munka szemináriumi feldolgozása

és a mintaprojektek előkészítését lehetővé tevő szakmai viták és tapasztalatcserék zajlottak, amely 2015 ősztől már a konkrét mintaprojektek megvalósítása felé mozdult el.

A *Kő kövön* kiállításához két szakmai **konferencia/workshop** is volt a Múzeumban: májusban *Egy tárgy és ami mögötte van. A pápai könyv történeze, muzeológus, restaurátor és digitális muzeológiai szemmel* című minikonferencia, októberben pedig a kiállítás zárókonferenciájára került sor.

A Múzeum által kezdeményezett és koordinált **szakági muzeológusképzés** mint országos szakmai kompetenciafeladat lehetővé teszi a néprajzi muzeológia teljes spektruma számára az aktuális szakmai-módszertani kérdések dialógusra épített hozzáférhetőségét, a tapasztalatcserét és a szakmai kapcsolatépítést. A néprajzos muzeológus továbbképzés olyan, **intézményen túlmutató, teljes szakágot érintő** fórum, amely az országos és a helyi intézmények számára egyaránt lehetőséget teremt a szakmai-módszertani eredményesség és hatékonyság növelésére. 2014-ben forráshiány miatt a konferencia szervezése elmaradt, 2015-ben viszont egy nyertes NKA pályázat, illetve a Nemzetstratégiai Kutatóintézet szakmai támogatása lehetővé tette a konferencia megszervezést, amelyben a székesfehérvári Szent István Király Múzeum és a Hetedhét Játékmúzeum mint szakmai partnerek szerepeltek. A képzés választott témája az állandó kiállítások működtetése, megújítása, új állandó kiállítások koncepciójának kidolgozása volt, *Az állandó kiállítások állandósága és mulandósága* címmel. A témaválasztás alapkérdései között szerepelt a lokális környezetben megrendezett állandó néprajzi tárlatok szerepe és funkciója, az integráció lehetőségei, a létrehozás és a hasznosítás tapasztalatai, különös tekintettel az elmúlt 6-7 évben megvalósított munkákra. A konferencia iránti intenzív érdeklődés egyfelől köszönhető az elmúlt év kihagyásának, de mindenekelőtt a néprajzi muzeológia egyik alapformájának: az állandó tárlatok tudományos és stratégiai szerepének fontosságának is. A több mint száz résztvevővel és 20 előadóval szervezett három napos konferencia október 7-9. között Székesfehérváron került megrendezésre, a visszajelzések alapján kiemelkedő sikerrel.

A tudományos munkatársak kiállítási és gyűjteményi feldolgozással kapcsolatos, illetve saját kutatási témájukhoz illeszkedő tanulmányaik és ismertetéseik publikálása a Múzeum saját kiadványaiban (kiállítási és gyűjteményi katalógusok, Néprajzi Értesítő, Tabula, MaDok-füzetek), továbbá külső szakmai folyóiratokban (nyomtatott és online) 2015-ben is folytatódott, a tervet a munkatársak teljesítették.

A **Néprajzi Múzeum kiadványai** ebben az évben is az évek óta megszokott rendben és magas színvonalon valósultak meg. Az újonnan megnyílt kiállításokhoz vezetők (*A székelykaputól a törülközőig. Szinte Gábor gyűjtése*, illetve a *Bethlehem. „nagy dolgok a jászolnál történnek”*) vagy nagyleporellő (*Ellenpedagógia a tóparton*) készültek. Mecénási támogatásból jelent meg idén a *Torday-gyűjteményt* bemutató tárgykatalógus (Földessy Edina: *Torday Emil kongói gyűjteménye*), ami egy kamarakiállítással is kiegészült. Az NKA miniszteri keretére beadott pályázatból jelent meg a gyűjteményi katalógus sorozat egy újabb kötete is (Sedlmayr Krisztina: *Szalmakosarak*). A tárgykatalógusok ilyen arányú és intenzitású feldolgozása és publikálása a Múzeum történeti gyűjteményi profilja szempontjából elsődlegesen fontos, továbbá növeli a gyűjteményhez való hozzáférést: a szakmai és a nem szakmai közönség számára egyaránt. Ütemezetten jelentek meg a Néprajzi Értesítő 96. kötete, illetve online formában a Tabula egy száma. Az intézményi stratégiának hangsúlyos eleme **az együttműködésben megvalósuló kiadványok** erősítése. Erre tekintettel – az erőforrások és a finanszírozási lehetőségek ismeretében – 2015-ben is színvonalas kiadványok jelentek meg. Több kiadvóval is kapcsolatban áll az intézmény, és ennek eredményeként folytatódhatott a *Fontes Musei Ethnographiae* sorozat, melynek 11., illetve a *Magyar Népköltészet Tára XVI.* köteteként jelenhetett meg a Balassi Kiadó gondozásában Kálmány Lajos *Alföldi gyűjtés* című munkája. A Cser kiadvóval közös sorozatban pedig Katona Edit és Tompos Lilla munkája, a *Gyöngy az úri és népi öltözködésben* című kötet

látott napvilágot. Szintén intézményközi együttműködésben jelent meg a MTA BTK Néprajztudományi Intézetének sorozatában Kemecsi Lajos monográfiája (*A magyar paraszti járműkultúra*. Documentatio Ethnographica 31. Budapest, 2015.).

A Néprajzi Múzeum 2015-ben megjelenő, saját kiadású szakmai kiadványai:

Néprajzi Értesítő, 96/2014; szerk.: Szarvas Zsuzsanna

Tabula folyóirat online kiadása; szerk.: Wilhelm Gábor, Kemény Márton, Mészáros Borbála

Torday Emil kongói gyűjteménye (A Néprajzi Múzeum Tárgykatalógusai 21.); szerző: Földessy Edina

Ellenpedagógia a tóparton. Kiállítási vezető, szerk.: Frazon Zsófia

A székeklykaputól a törülközőig. Kiállítási vezető, szerk.: Bata Tímea, Tasnádi Zsuzsanna

Betlehem. Kiállítási vezető; szerző: Foster Hannah, Koltay Erika, Szojka Emese

Szalmakosarak (A Néprajzi Múzeum Tárgykatalógusai 22.); szerző: Sedlmayr Krisztina

A Néprajzi Múzeum 2015-ben megjelenő, együttműködésben megvalósított szakmai kiadványa:

Alföldi gyűjtés: Gyűjtötte és jegyzetekkel ellátta Kálmány Lajos. Balassi Kiadóval közös kiadásban (*Fontes Musei Ethnographici* 9.)

Gyöngy – népi és főúri gyöngydíszek. A Cser Könyvkiadóval együttműködésben. Szerző: Katona Edit – Tompos Lilla

A 2015-ös évre tervezett kiadványok közül két kötet átcúsúzott a 2016-os évre.

Mítosz, vallás és egyház Latin-Amerikában. A 2014. október 3-án megrendezett Boglár Lajos Emlékkonferencia kötete. A Károli Gáspár Református Egyetemen és a L'Harmattan Kiadóval való együttműködés keretében jelenik meg.

Fél Edit – Hofer Tamás: Az átányi parasztember szerszámai. Néprajzi Múzeum, NSKI (közös kiadvány), 2015

- *Az intézmény tudományos teljesítményének eredményességi mutatói (legalább 3, munkatervben meghatározott specifikus mutatószám adatai)*

A tudományos teljesítmény eredményességi mutatói nehezen számszerűsíthető adatok, mégis a **tudományos munkatársak publikációinak**, nyilvános **konferencia előadásainak száma** szerepelhet eredményességi mutatóként. A saját anyag feldolgozásán alapuló **kiadványok megjelentetése**, ezek eladhatósága ugyancsak értékelési adat, bár ezt alapvetően befolyásolja a publikációra elnyerhető pályázati források mértéke, majd a kiadványokhoz kapcsolt marketing tevékenység. A nem tervezhető tudományos terhelések ellenére a Múzeum munkatársai tudományos tevékenységüket a tervek megfelelően teljesítették, néhány esetben túlteljesítették.

Az intézmény tudományos és szakmai tevékenységét érdemben minősíti, hogy hány szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező munkatárs dolgozik a múzeumban. A tudományos minősítéssel rendelkezők száma a minőségi feltételek háttereként is informatív, illetve a múzeum pályázati tevékenységének is fontos eleme. A továbbképzés, a szakmai fejlesztés, illetve az életpálya szempontjából is fontos adatot jelent a folyamatban lévő PhD képzésben érintettek száma. A nemzetközi kapcsolatrendszer, a szakmai tevékenység szempontjából egyértelműen fontos, hogy hány munkatárs rendelkezik nyelvvizsgával az intézményben. Az alábbi táblázatban szereplő adatok igazolják, hogy a Néprajzi Múzeum személyi állománya magas szinten kvalifikált és az intézmény előtt álló kiemelt jelentőségű feladatok megvalósításához méltó minősített szaktudással rendelkezik. Az intézményvezetés kiemelt célja, hogy a fiatal munkatársakat továbbképzésre, nyelvvizsgák megszerzésére ösztönözze.

Végzettség	Létszám (fő)
Összlétszám	93
Szakirányú egyetemi végzettség	41
Tudományos fokozat (kandidátus, PhD, habilitáció)	12
Folyamatban lévő PhD	7
Középfokú nyelvvizsga	69 db

b) A tudományos munkatársak kutatónapjával kapcsolatos munkáltatói intézkedések végrehajtása (a kutatónapban részesülő tudományos munkatársak és az engedélyezett kutatónapok száma, teljesülése, eredményessége)

Kutatónapot 2015-ben a Múzeum tudományos munkatársai vehették igénybe, **egyéni beadott kutatási terv alapján**, az intézmény tudományos terveihez és koncepcióihoz illeszkedő kutatómunkára, elsősorban publikációk kidolgozására és elkészítésére. A munkaidő kedvezmény feltételeit főigazgatói utasítás szabályozza. Az egyéni tudományos tervet belső szakmai testület bírálta el, amelynek során előnyt élveztek a fontos tudományos publikációk előkészítési munkálatai, illetve az elemző tanulmányok befejezése és publikálásai. Az intézmény vezetése félévkor első körben ellenőrizte a kutatás előrehaladását, és ennek függvényében engedélyezte, vagy felfüggesztette a kutatónapot. **A kutatónapok száma** 2015-ben 249 db volt.

c) A jelenleg raktáron lévő saját múzeumi kiadványok száma, jellege, értékesítésükből befolyó tárgyévi bevétel

Raktáron 48805 példány kiadványunk van. Ennek nagy részét a múzeumi periodikák, sorozatok és kiállításokhoz megjelentetett kiadványok teszik ki. Értékesítésből tervezett bevétel 3.000.000 millió forint.

d) A remittenda kezelésére és a raktározás kérdéseire vonatkozó tárgyévi intézkedési terv teljesülése

Feladat	Felelős	Határidő	Teljesülés
A Múzeum honlapján rendszeresen frissített kiadásra kerülő kiadványok listája, webbolt	Nagel Edith, Muzbo munkatársai	folyamatos	megvalósult
Iskoláknak, közművelődési intézményeknek kiküldött programismertetőkből a kiadványokról elhelyezett ismertető.	Nagel Edith	folyamatos	megvalósult
Rendezvényekhez, eseményekhez kapcsolt kiadvány bemutatók, bolti választék adott események témáihoz igazítása.	Nagel Edith, a Muzbo munkatársai	folyamatos	megvalósult
Könyvesbolti bizományosi értékesítés, nagy forgalmú, jó múzeumi bolttal rendelkező partnerintézményekkel bizományosi kapcsolat.	Nagel Edith	folyamatos	megvalósult
Rendezvényekre való kitelepülés (Múzeumok Majálisa)	Nagel Edith, Muzbo munkatársai	folyamatos	megvalósult

Programokhoz kapcsolódó kedvezményes könyvkínálat (Néprajzi Múzeum Napja, húsvét, advent és karácsony, Múzeumok Éjszakája, Múzeumi Világnap, kiállítások, családi rendezvények)	Nagel Edith	folyamatos	megvalósult
Általános árleszállítás	Nagel Edith	2015.04.01.	megvalósult
Régi, nem aktuális kiállításokhoz kapcsolódó kiadványok felajánlása iskolák számára, ajándékozás.	Nagel Edith	folyamatos	Megvalósult 1500

V. Műtárgyvédelem

	2014	2015
A gyűjteményekben található összes műtárgy száma (tétel, darab)	744 651 db	747 900 db
polcfolyóméter	640 pfm	645,8 pfm

(Az alábbi táblázat számai az Etnológiai Archívum 645,8 pfm iratanyagát, és a Könyvtár 4018 pfm könyvtári állományát nem tartalmazza)

Feladat	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Megelőző állományvédelemre szoruló összes műtárgy száma	30640	30640	30640
Aktív állományvédelmi kezelésre szoruló összes műtárgy száma	453 187 ez a teljes műtárgy- állomány kb.60%-a	0,27%-os ~2000 db-os csökkenés	0,3 % 2235 db-os csökkenés
Tárgyévben megelőző állományvédelembe vont összes műtárgy száma	714 011	714 011	717260
Tárgyévben aktív állományvédelmi kezelésbe vont összes műtárgy száma	2 264	2 000	2235
Állományvédelmi beavatkozás alá vont és az állományvédelmi kezelést igénylő teljes állomány aránya (%)	95,9% 4,1%	95,9% 4,1%	96,32 % 3,67 %

Megelőző **állományvédelemre szoruló összes műtárgy** száma sorban azoknak a tárgyaknak a mennyisége jelenik meg, amelyek esetében a megfelelő tárolási körülmények biztosítása még részlegesen sincs megoldva. Ha a tárolási körülmények megteremtését tágran értelmezzük, akkor a Néprajzi Múzeum teljes műtárgyállományát ide lehetne sorolni. Ebben a táblázatban viszont a megelőző állományvédelemre szoruló műtárgyak száma, a megfelelő műtárgykörnyezet (párásítás, légszárítás, hőmérsékletszabályozás), a műtárgyak állapotától, jellegétől függő tárolási körülmények kialakításának, javításának, fenntartásának, cseréjének, valamint a rendszeres műtárgykörnyezet ellenőrzési, kártevő monitorozási tevékenység teljes hiánya során érintett műtárgyak számát jelenti.

Az **aktív állományvédelmi kezelésre szoruló összes műtárgy** száma sorban az a műtárgyszám jelenik meg, mely tárgyak fertőtlenítést, tisztítást, konzerválást, restaurálást igényelnének. (Becsült mennyiség, az elmúlt 15 év jelentős restaurálási kapacitás csökkenését figyelembe véve.)

A **tárgyévben megelőző állományvédelembe vont összes műtárgy száma** sorban azon műtárgyak száma jelenik meg, melyek olyan raktárakban vannak elhelyezve, ahol valamilyen gépészet, múzeumtechnika működik, a tárolási körülmények kialakítása, javítása, cseréje részlegesen, vagy teljesen megtörtént, valamint a rendszeres műtárgykörnyezet ellenőrzési, kártevő monitorozási tevékenység folyamatosan zajlik. Ezeken a helyeken a kialakított műtárgytárolási körülmények fenntartása folyamatos feladat.

A **tárgyévben aktív állományvédelmi kezelésbe vont összes műtárgy száma** sorban a tavalyi év tisztításra, konzerválásra, restaurálásra vonatkozó tényszáma, az idei tervszám és az idei tényszám jelenik meg.

Az **állományvédelmi beavatkozás alá vont és az állományvédelmi kezelést igénylő teljes állomány aránya (%)** sorban a teljes műtárgyállományra vonatkoztatva a részleges vagy teljes megelőző állományvédelem alá eső műtárgyak, és az annak hiánya során érintett műtárgyak %-os aránya jelenik meg.

A teljes műtárgymennyiség	747900	
Tárgyévben megelőző állományvédelembe vont összes műtárgy száma (táblázat 3. sora)	717260	96,32%
Megelőző állományvédelemre szoruló összes műtárgy száma (táblázat 1. sora)	30640	3,67 %

a) *Megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos 2015. évi tervezett feladatok teljesülése*

Feladat	Felelős	Határidő	2015. évi tervezett költsége	A teljesülés státusza
Műtárgygyűjtemény				
Regionális gyűjtemény				
Amerika-gyűjtemény Boglár anyag tárgyelhelyezés 400 db	Főzy Vilma Perger Katalin	2015. dec.20	10 eFt	megvalósult 326 db Az augusztusi viharok miatt tárgymentés történt a további elhelyezés nem valósult meg 81,5 %
Ázsia-gyűjtemény Vietnámi kerámiák tárgyelhelyezés 150 db	Wilhelm Gábor Forgó Erika	2015. dec.20.	5 eFt	megvalósult 150 db 100 %
Ázsia-gyűjtemény szn. Tárgyak tárgyelhelyezés 200 db	Wilhelm Gábor Perger Katalin	2015. dec.20.	8 eFt	megvalósult 200 db 100%
Indonézia-gyűjtemény tárgyelhelyezés 4 000 db	Wilhelm Gábor Perger Katalin	2015. dec.20	60 eFt	megvalósult 1000 db 15-08-17-i havaria helyzet miatt tárgymentés történt a további elhelyezés nem valósult meg 25 %

Óceánia-gyűjtemény Revízió/ nyílvesztő tárgyelhelyezés 500 db	Gyarmati János Perger Katalin	2015. dec.20	5 eFt	megvalósult 720 db 144 %
Óceánia-gyűjtemény Tárgyelhelyezés	Gyarmati János	2015. dec. 20.		nem tervezett feladat megvalósult 35 db
Gazdálkodásgyűjtemény				
Gyűjtögetés gyűjtemény Profiltisztítás tárgyrendezés, pozíciós rend kialakítása	Máté György	2015. dec. 20		nem tervezett feladat megvalósult 500 db
Földművelés gyűjtemény DEPO II. raktár Profiltisztítás Új tárolási rend kialakítása	Máté György			nem tervezett feladat megvalósult 2500 db
Technológia gyűjtemény DEPO II. raktár Profiltisztítás Új tárolási rend kialakítása Selejtezésre előkészítés	Máté György			nem tervezett feladat megvalósult 2500 db
Háztartásgyűjtemény				
Kerámia gyűjtemény Raktárrendezés -Kéziratok, könyvek iratok EA átadásra előkészítés -Tárgy átadás múzeumpedagógiai hasznosításra -Azonosításra elkülönített tárgyak -Tárgy elhelyezés	Vida Gabriella			nem tervezett feladat megvalósult 17,5 pfm 350 db 320 db 2300 db
Bútor- és világítóeszköz gyűjtemény 1. raktár Pozicionálás Tárgyelhelyezés tárgytakarás	Kiss Margit			nem tervezett feladat megvalósult 1360 db
Bútor- és világítóeszköz gyűjtemény 2. raktár Pozicionálás Tárgyelhelyezés	Kiss Margit			nem tervezett feladat megvalósult 400 db
Rítusgyűjtemény				
Szokás- és játékgyűjtemény -Botok rendezése -Pozíciós rend kialakítása,				nem tervezett feladat megvalósult 80 db

rendezés				
Textilgyűjtemény				
Textil- és viseletgyűjtemény Tárgymozgatás, elhelyezés				nem tervezett feladat megvalósult 800 db
Etnológiai Archívum				
Fényképtár				
Fénykép gyűjtemény Malonyai-gyűjtés Hátlap leválasztás 120 db	Csikós Csilla	2015. dec.20.	6 eFt	megvalósult 130 db 108,3 %
Fénykép gyűjtemény Csomagolóanyag csere 800 db	Granasztói Péter	2015. dec.20.	Előző évi NKA támogatás ból vásárolt tasakok	megvalósult 2510 db 313,75 %
Kézirattár				
Kéziratgyűjtemény Csomagolóanyag csere 200 db + 20 fm	Granasztói Péter	2015. dec.20	Előző évi NKA támogatás ból vásárolt dobozok	megvalósult 200 db + 20 fm 100 %
Képarchívum				
Rajz- és nyomatgyűjtemény Ácsolt fatornyok kiállítás Hátlap leválasztás 40 db	Csikós Csilla	2015. ápr. 10.	0 Ft	megvalósult 46 db 115 %
Rajz- és nyomatgyűjtemény Kis alakú rajzok mappába helyezése 150 db	Tasnádi Zsuzsa	2015. dec.20.	Előző évi NKA támogatás ból vásárolt mappákba	megvalósult 150 db 100 %
Magyar Állandó Kiállítás				
Kiállítás karbantartás, felújítás 3 000 db	Lackner Mónika MRF.	2015. máj. 31.	50 eFt	megvalósult 1500 db (szabadon lévő tárgyak tisztítása) 50 %
Kiállítások				
Kiállítások építése, bontása, műtárgyvédelme. Műtárgy elhelyezés,	MRF	foly.	100 eFt	megvalósult

installálás, műtárgy kiemelés, hőmérséklet, páratartalom, fényterhelés mérés, beállítás, szükség esetén műtárgykörnyezet szabályozó készülékek beüzemelése 25 kiállítás építése 26 kiállítás bontása				
Műtárgykörnyezet ellenőrzés				
Múzeum épület és Törökbálint DEPO (raktárak, kiállítások)				
Múzeum épület és Törökbálint DEPO (raktárak, kiállítások) Mérések, műtárgykörnyezet szabályozó készülék üzemeltetése, karbantartása, kártevők monitorozása, kártevő-mentesítés, takarítás szervezése	MRF	folyamatosan	600 eFt	megvalósult

2015 kiemelt feladata volt **a tervezett költözéshez szükséges feltételek megteremtése, az előkészítő háttérmunkák megszervezése**. A műtárgyvédelemmel kapcsolatos tervezett feladatokat is az a cél vezérelte, hogy őrizzük meg és tartsuk fenn a műtárgyak állagvédelmében eddig elért eredményeket. Az **állományellenőrzéssel összekötött digitalizálás, tárgyelhelyezés, csomagolóanyag csere fontos lépés a gyűjtemények költözésre való felkészítésében**. Az OMRRK épületének kiviteli tervdokumentációjához szükség volt minden gyűjteményi egység feltérképezésére, hogy tervezni lehessen az új raktárakban történő biztonságos tárgyelhelyezést, és raktárkapacitást. E feladat végrehajtása részben megghiúsította a tervezett műtárgyvédelmi feladatok végrehajtását, részben új feladatok elé állította a munkatársakat. Későbbi időpontra tolódik a költözési és új raktári elhelyezési koncepció kidolgozásához elengedetlenül szükséges modellező projekt végrehajtása, mely egy gyűjteményi egység feltérképezésével tenné lehetővé a különböző anyagú és jellegű műtárgyak biztonságos és azonosítható csomagolásának, szállításának és újra elhelyezésének kidolgozását. **A Múzeum Ligetben megvalósuló új Néprajzi Múzeumra vonatkozó kormányzati döntések indokoltá tették, a személyi és anyagi erőforrások átrendezését, mert az intézményi munkaterven belül a megelőző műtárgyvédelmi tevékenység fontossága már ebben az évben jelentősen megnőtt.**

b) Restaurálással kapcsolatos 2015. évi tervezett feladatok teljesülése

Feladat	Felelős	Határidő	2015. évi tervezett költsége	A teljesülés státusza
Műtárgygyűjtemény				
Rítus gyűjtemény				

Szokás- és játék gyűjtemény Betlehem kiállítás Nagy restaurálás 2 db	Tumpek Eta	2015. okt.1	40 e Ft (kiállítás ktsgv.-ből)	Megvalósult 6 db 300 %
Szokás- és játék gyűjtemény Betlehem kiállítás Tisztítás, konzerválás, restaurálás 50 db	MRF: Csikós Csilla Forgó Erika Tumpek Eta Balázs Gyula Perger Katalin	2015. okt.1	50 eFt (kiállítás ktsgv.-ből)	Megvalósult 130 db 79 db 32 db 27 db 23 db Összesen: 291 db 572 %
Bútor- és világítóeszköz gyűjtemény Betlehem kiállítás Tisztítás, konzerválás, restaurálás 10 db	Balázs Gyula	2015. okt.1.	10 eFt (kiállítás ktsgv.-ből)	Megvalósult 5 db 50 %
Háztartásgyűjtemény				
Bútor- és világítóeszköz gyűjtemény Digitalizálás Padok Tisztítás, konzerválás 500 db	Balázs Gyula	2015.dec.20.	25 eFt	Megvalósult 480 db 96 %
Bútor- és világítóeszköz gyűjtemény Szuszékok Nagy restaurálás 3 db	Balázs Gyula	2015.dec.20.	30 eFt	Megvalósult 3 db 100 %
Kerámia gyűjtemény Digitalizálás Bokályok Tisztítás 1000 db	Forgó Erika	2015.dec.20	10 eFt	Nem valósult meg. 0 %
Technológiagyűjtemény				
Közlekedés Gyűjtemény DEPO II. raktár Tárgytisztítás				Nem tervezett feladat Megvalósult 50 db
Mesterség gyűjtemény DEPO II. raktár Tárgytisztítás				Nem tervezett feladat Megvalósult 350 db
Mesterség gyűjtemény Digitalizálás Nyomó dúcok/ szerszámok/	Balázs Gyula	2015.dec.20.	20 eFt	Nem valósult meg.

szövöszékek Tisztítás 500 db				0 %
Textilgyűjtemény				
Textil és viseletgyűjtemény Gyöngyös ékszer Nagy restaurálás 1 db	Tumpek Eta	2015.dec.20.	2 eFt	Nem valósult meg. 0 %
Textil és viseletgyűjtemény Kötény Nagy restaurálás 1 db	Tumpek Eta	2015. jan. 30.	2,5 eFt	Megvalósult 1 db 100 %
Textil és viseletgyűjtemény Tisztítás, konzerválás 100 db	Tumpek Eta	2015. dec. 20.	20 eFt	Megvalósult 100 db 100 %
Regionális gyűjtemény				
Afrika-gyűjtemény Digitalizálás Tisztítás 200 db	Perger Katalin	2015.dec.20.	30 eFt	Megvalósult 45 db 22.5 %
Ázsia-gyűjtemény Xantus /kínai gyűjtés Tisztítás, konzerválás 300 db	Balázs Gyula Perger Katalin	2015.dec.20.	40 eFt	Megvalósult 6 db 143 db Összesen: 149 db 49,6 %
Európa-gyűjtemény Digitalizálás Baskír/ Finn-ugor/ Ural anyag Tisztítás 500 db	Perger Katalin	2015.dec.20	50 eFt	Nem valósult meg. 0 %
Óceánia-gyűjtemény Revízió Nyílvesszők Tisztítás 500 db	Perger Katalin	2015.dec.20.	20 eFt	Megvalósult 755 db 151 %
Magyar Állandó Kiállítás				
Tisztítás 1500 db	MRF	2015. máj. 31.	30 eFt	Megvalósult 1500 db 100 %

A megelőző állományvédelmi munka mellett a **műtárgyállomány tisztítással, konzerválással és restaurálással kapcsolatos feladatai** is kiemelt fontosságúak. A digitalizálási feladatok és a tervezett kiállításokhoz válogatott műtárgyak kezelése mellett ebben az évben a jelentős mennyiségű kölcsönzési igény teljesítése jelentett nagyobb feladatot, mely a rendelkezésre álló restaurátori kapacitást teljes mértékben lekötötte. A

költözéssel kapcsolatos előkészítő feladatok ebben az évben részlegesen igényeltek restaurátori kapacitást, mert főleg revíziós, és raktárrendezési munkák zajlottak.

c) Az intézmény revíziós tervének 2015. évi teljesülése, gyűjteményenként, jelezve a legutolsó revízió időpontját is

A Néprajzi Múzeum éves munkatervében fontos szerepet kapott minden, a költözés előkészítését szolgáló tevékenység – így kiemelt munkatervi feladat volt az **új revíziók beindítása** is. Mivel a törökbálinti raktárbázis anyagával kezdődik majd a költözés, ezért fontos, hogy ott őrzött gyűjtemények revíziós munkái elinduljanak. A kiválasztásnál fontos szempontként szerepelt az is, hogy a költözésig az egyes gyűjteményekben folyó állományellenőrzési munka hivatalosan is lezárható legyen.

A Gyűjteményi főosztály és a Nyilvántartási osztály munkatársainak összehangolt és lelkiismeretes munkájának köszönhetően a munkatervnek megfelelő ütemben folyt a munka.

A revíziós adatrögzítés, amely a 2015-ben akkreditált Monari rendszerbe történik, minden gyűjtemény esetén a tényleges revíziós alapadatok (leltári szám, megnevezés, pozíció) mellett további adatsorok rögzítésével, illetve állapotfelméréssel, fotózással, gyakran állományvédelmi intézkedésekkel is összekapcsolódott.

A **Bútor- és világítóeszköz gyűjtemény** előző revíziója 1974-ben kezdődött és 1982-ben zárult le; a gyűjtemény azóta kétszer költözött. A jelenlegi revíziót hosszabb előkészítő munka előzte meg, amelynek célja a nagyobb mennyiségű, a raktár területén szétszóródott műtárgyrészlet azonosítása, a tárgyak pozícionálható elrendezése volt. A 2015. évi revízió az asztalok, szekrények, tálas szekrények, komódok, asztalos ládák, ácsolt ládák, ágyak, csizmahúzó, pipatartók tárgycsoportokat érintette, e tárgycsoportoknál 98-99%-ban befejeződött a munka (a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeumban lévő letéti tárgyak, és a korábban törölt, de meglévő tárgyak újraeltározása az elkövetkezendő években történik az összesített jegyzékek alapján). Ellenőrizve lettek az állandó kiállításban (*A magyar nép hagyományos kultúrája*) szereplő bútorok (101 db), és megkezdődött a tükrök, a padok és székek revíziója is. Az alapadatok rögzítésén túl a tárgy és állapotleírások is aktuális formában kerültek rögzítésre, fotózással, illetve tárgytisztítással és állományvédelmi intézkedésekkel (tárgyak letakarása) is összekapcsolódott a feladat. A leltári szám nélküli és az újra leltározandó tárgyakat megkülönböztető címkét kaptak, mivel a helyhiány miatt a tárgyak elkülönítése nem lehetséges. A gyűjteményben folyó következetes fotózási és digitalizálási tevékenységnek köszönhetően a revíziózott 2041 tárgy közül 2015. decemberig 1964 tárgy vált publikussá.

Az **Egyházi gyűjtemény** revíziója szintén március elején indult, a gyűjtemény rosszul, hiányosan adatolt jellege miatt a többi gyűjteménynél alacsonyabb számmal tervezve. A teljes üvegkép- és tükrökép gyűjtemény, a kolostormunkák és egy kisebb szentképgyűjtemény revíziójára került sor. A szokásos adatsorok rögzítésén túl állapotfelméréssel is összekapcsolódott a munka, illetve nagy részben digitalizálással is.

Az **Óceánia gyűjteményben** 2015 tavaszán indult el a revízió, ezt megelőzően 1983-ban folyt állományellenőrzési tevékenység. A munka során az alapadatok (egységes elnevezések, leltári szám, pozíció) rögzítése mellett a tárgyak fotózása, méreteiknek és állapotuknak rögzítése, valamint a tárgyakon látható vagy azokhoz kapcsolt háttér adatok (pl. Bíró-jegyzet, a tárgyat eladó műkereskedő adatai) feljegyzése is megtörténik. Idén összesen 3087 (nyílvezző, ékszer, kőbalta, rituális tárgy) tárgy revíziója történt meg.

A **Gyűjtögetésgyűjteményben** szintén 2015. évben indult a revízió. A Múzeum egyik kicsi, történetileg azonban jelentős gyűjteményében az adatrögzítés közvetlenül a Monari rendszerben történik, a méhkasokkal és löportartókkal kezdődött. A munka nem tudott a tervnek megfelelő ütemben folyni, hiszen a gyűjteményt kezelő muzeológus szeptembertől

jelentős szerepet kapott a Törökbálinti raktár költözés előkészítésében is. 2015 év végére a gyűjtemény 30%-a revíziózott, 70%-a feldolgozott, a honlapon publikált. A revízió új muzeológus belépésével 2016-ban tud véglegesen befejeződni.

A **Textil- és viseletgyűjtemény** 50 ezret meghaladó nagyságával a legnagyobb gyűjteményegysége az intézménynek. Az utolsó revízió 1975-ben, közvetlenül a költözés előtt zárult, sajnos törlésekre nem került sor, és nem dolgozták fel a téves, szám nélküli tételeket sem. A több évtized óta megoldatlan nyilvántartási helyzetű tárgyak nagy száma miatt a revízió nagyon nehéz szakaszába ért. Részben elkészültek a tényleges hiányokat, újraleltározásokat és törlésre javasolt tárgyjegyzékek. A hatalmas tételszám miatt a munkatársaknak hatalmas, koncentrált egyidejű munkavégzésével lehet csak a lezárást véglegesíteni, erre azonban, más munkák miatt sokszor nem volt lehetőség.

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Revízió a Bútor- és világítóeszköz-gyűjteményben	Kiss Margit Németh Gábor Balázs Gyula Pribusz Erika	2015. december 15.	2041 műtárgy revíziója, pozíció és méretek rögzítésével, fotózással (terv volt: 2000)
Revízió az Egyházi gyűjteményben	Sedlmayr Krisztina Szekrényesy Réka Pintérné Kovács Zsuzsa	2015. december 15.	802 műtárgy revíziója, pozíció és méretek rögzítésével, fotózással (a tervben 800 szerepelt)
Revízió az Óceánia-gyűjteményben	Gyarmati János Bagi Hajnalka Pribusz Erika	2015. december 15.	3087 műtárgy revíziója, pozíció és méretek rögzítésével, fotózással (terv volt: 2500)
Revízió a Gyűjtögetés-gyűjteményben	Máté György Wittmann Józsefné	2015. december 15.	223 műtárgy revíziója, pozíció és méretek rögzítésével, fotózással (a tervben 600 szerepelt)
Revízió a Textil- és viseletgyűjteményben	Katona Edit Fülöp Hajnalka Vida Gabriella Lackner Mónika Bozsik Gyöngyi	2015. december 15.	Problémás tárgyak elkülönítése, különféle problémák szerinti szétosztása, revíziós jegyzékek készítése – csak részben valósult meg

VI. Pályázati tevékenység tervezése

a) Pályázati projektek bemutatása

Pályázat megnevezése	Pályázat száma	Összeg kapott	Összeg kért	elszámolási határidő	benyújtás ideje	Felelős
Holokauszt emlékévk	Miniszterelnökség	13 000 000	13 000 000	2015.04.30	2015.05.01	Szarvas
	Országűrás Hivatala	1 500 000	1 500 000	2014.12.01	2014.12.02	Szarvas
Fekete-körös völgy	NKA 3561/00010	3 500 000	4 000 000	2015.01.29	2015.01.29	Granasztói
OTKA Dr. Granasztói	OTKA K109340	8 969 000		2015.01.31. (2017.12.31)	2015.01.31	
NKA Miniszteri keret – A Néprajzi Múzeum	NKA 4831/00004	30 000 000	30 000 000	2015.03.02	2015.02.24	Vágvölgyi

2014. évi működésének támogatására						
Drótostót és teknőscigány	NKA 4936/00324	3 000 000	3 000 000	2015.03.05	2015.03.05	Lackner M.
Megvetés és önbecsülés	NKA 3506/01957	2 500 000	4 000 000	2015.03.05	2015.03.05	Szuhay P
Pápai Zsidó egyleti betétkönyv restaurálása	NKA 3560/00169	500 000	988 060	2015.03.16	2015.03.12	Fábián M.
Néprajzi értesítő (XCVI)	NKA 3588/00321	700 000	1 200 000	2015.06.01	2015.05.29	Szarvas
A NM gyűjteményi stratégiája c. módszertani kiadvány	NKA 3512/00078	300 000	500 000	2015.06.29	2015.06.29	Szarvas
Földessy Edina Torday gyűjtemény katalógus	NKA 3412/08876	1 100 000	1 100 000	2015.08.30	2015.08.28	Földessy
Ezüst vajdalánc megvásárlása	NKA 4909/00043	2 000 000	2 000 000	2015.11.02	2015.10.27	Lackner M.
Dr. Sedlmayr Krisztina Szalmakosarak tárgykatal.	NKA 3437/01739	700 000	1 100 000	2016.02.29		Sedlmayr
Kalotaszegi viseletek ma- kiegészítők megvásárlása	NKA 3558/00055	3 000 000	3 000 000	2016.02.12		Lackner M.
OTKA Frazon Zsófia	OTKA K112185	20 236 000		2017.08.31	2015.09.30	
Öt gyűjteményi katalógus előkészítése és részleges megjelentetése	NKA 4906/00340	4 000 000	4 000 000	2016.02.15		Szarvas
Szarvas Zsuzsanna:Zsidó tárgyak katalógusa	NKA 3437/02061	600 000	1 130 000	2016.06.20		Szarvas
Országos néprajzos muzeológus továbbképzés konferencia	NKA 3504/01427	1 500 000	2 271 600	2015.12.08	2015.12.08	Frazon
Néprajzi értesítő (XCVII) 2015	NKA 3588/00392	500 000	1 000 000	2016.05.30		Szarvas
Állományvédelmi műhely szakmai anyagok	NKA 3533/00180	300 000	565 080	2016.03.30		Fábián
Szojka Emese:Betlehemek kiállításvezető	NKA 3437/02064	300 000	490 000	2016.01.29		Szojka
Betlehem kiállítás és pedagóg. Progr.	NKA 3506/02052	1 200 000	2 000 000	2016.06.16		Lackner
Mióta elvesztettünk...Zsidó temető fotókiállítás	NKA 3906/11288	500 000	1 004 000	2015.11.16	2015.11.16	Szarvas
Működési támogatás	NKA 4831/00008	30 000 000	30 000 000	2016.02.29		Vágvölgyi
3 katalógus	NKA 4921/1057	5 000 000	6 500 000	2016.11.29		Szarvas

A NM arculatának, belső kommunikációs rendszerének továbbfejlesztése			1 180 000			
MOZAIK Túra	NKA 3507/00152	50 000 000		2016.04.28		

VII. Kommunikációs tevékenység, arculattervezés

Az intézmény 2015. évi kommunikációs stratégiájának szöveges bemutatása.

- *A tárgyév kiemelt feladatának teljesülése, ennek illeszkedése az intézmény küldetéséhez.*

Ebben az évben nem volt lehetőség olyan nagyszabású múzeumi kommunikációs és arculatépítő kampány indítására, mint 2014-ben. Az éves feladatok teljesítése és a kommunikációs munka fejlesztésének elsődleges forrása a saját erőforrások jobb és kreatívabb kihasználása lett. Az éves munkában kiemelt helyet kaptak a **múzeumi honlap megújításával** kapcsolatos munkák, a **Facebook**, valamint a **sajtó- és közönségkapcsolatok** további erősítése, illetve a **kommunikációs feladatok munkamegosztásának** az átgondolása. A **kiállítások, programok** hírének a célközönséghez történő minél hatékonyabb eljuttatása mellett kiemelt feladat volt a **Múzeum éves legnagyobb kiállításának, a Betlehem kiállításnak** a minél sokrétűbb kommunikációja is. E kiállítás esetében nyílt lehetőség hirdetési felületek vásárlására is.

Hatékonyan kommunikáltuk a Magyar Nemzeti Bank által támogatott, **hátrányos helyzetű gyerekeknek szervezett programunkat**, melynek híre hamar elterjedt a pedagógusok körében és nagy érdeklődést váltott ki.

A költözést előkészítő tevékenység kommunikálására, a múzeum költözésének évközi bizonytalanságai miatt hangsúlyosan 2016-ban kerül sor.

2015 októberétől **két tapasztalt munkatárssal bővült** a Kommunikációs főosztály. Ezzel párhuzamosan szétvált a közönség-, a szakmai és a belső kommunikáció, illetve a sajtókommunikációs és marketing feladatok. Az új struktúra bevált, az év utolsó negyedében a korábbinál hatékonyabb kommunikációt folytatott a Múzeum, és ez a sajtóérdeklődés terén is gyors eredményeket hozott, és hozzájárult a látogatottság növekedéséhez is.

- *Az új média eszközeinek alkalmazása érdekében elvégzett intézkedések*

A Múzeum kommunikációjában kiemelt szerep jut a Facebooknak, amely kreativitásával és hangvételével képes a különböző látogatói csoportok hatékony megszólítására. 2015-ben átlag **heti öt alkalommal** tettek közzé különböző posztokat. Tartalmilag ide tartoznak a kiállításokhoz és rendezvényekhez kapcsolódó posztok, a publikus adatbázis tartalmainak népszerűsítése, az ünnepekhez, évfordulókhöz, általánosabb társadalmi és kulturális eseményekhez kapcsolódó hírek, az épülettörténeti érdekességek és bolti akciók, valamint a múzeumi háttérmunkák, kulisszatitkok bemutatása, és az új múzeummal kapcsolatos információk közzététele. A megnyíló kiállítások népszerűsítését szolgálják a rendszeres nyereményjátékok is.

Ebben az évben tovább bővült az **oldal rajongóinak** száma:

2013	2014	2015 tény
-------------	-------------	------------------

6478 fő	8576 fő	9903 fő
---------	---------	----------------

2015-ben **1327 fővel bővült** az oldal rajongóinak száma. A szerkesztők összesen **245 posztot jelentettek meg. Az elért felhasználók száma** (azon emberek száma, akik az oldalhoz kötődő bármilyen tartalmat megtekintettek): **68 685 916 fő**. A bejegyzésekhez kapcsolódó **rajongói reakciók / interakciók** (kivéve események, ennél nem hozzáférhető a statisztika): komment: **511**; lájk: **9412**; megosztás: **2292**. Megválaszolt Facebook-üzenetek, válaszként írt kommentek száma: **52**. Az év során két alkalommal volt a Múzeumnak lehetősége a Facebook-on fizetett hirdetést közzétenni. A múzeumi Youtube oldal új struktúrájának az átgondolása elkezdődött, átfogó fejlesztése 2016-ban valósulhat meg, miután a Múzeum digitalizált filmjei felkerültek az adatbázisba.

- *Arculatépítés tárgyévi lépései*

A tavaly kidolgozott **új látogatóirányítási rendszer** alapján ebben az évben is folyamatosan frissültek a tájékoztatást elősegítő múzeumi információs eszközök (citylightok, belső molinók, múzeumi pénztár előtti információs táblák, számítógépes információs pult és képernyők). Az év során elnyert NKA pályázat lehetőséget teremt arra, hogy jövőre a tájékoztatási rendszer tovább fejlődjön, és minél több információhordozó kiadvány álljon a látogatók rendelkezésére

- *A honlap fejlesztése érdekében elvégzett tárgyévi intézkedések*

A múzeumi honlapot a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan folyamatosan aktualizálta a Múzeum, az összes kiállítás, program és főbb múzeumi tevékenység híre felkerült rá. Tovább bővült a honlapról **online elérhető múzeumi adatbázis** állománya, felkerült a **Tabula** legújabb száma. Rendszeresen frissült **A hónap műtárgya** sorozat.

A honlap főbb 2015-ös adatai (Google Analytics)

Munkamenetek: 150065
Felhasználók száma: 104 632
Oldal megtekintése: 578 343
Oldal/ munkamenet: 3,9
Munkamenetek átlagos hossza: 2 p. 20 mp.
Visszafordulási arány: 43, 89%
Új munkamenetek %-os arány: 67,63%

A Múzeum honlapjára ebben az évben felkerült:

kiállítási oldal: 19 db
program oldal: 124 db
tartalom oldal: 39 db

Az év kiemelt feladata volt a **Néprajzi Múzeum 13 éves honlapjának megújítása**. A fejlesztés célja volt, hogy egy korszerű, a vizualitást előtérbe helyező honlap szülessen, amely a múzeum sokrétű, de egymással összefüggő tevékenységeit célirányosan és felhasználóbarát módon mutatja be. Ebben az évben külső forrás bevonásával sikerült a háromlépcsős honlapfejlesztési terv első szakaszát megvalósítani. Az első félévben elkészült a honlap technikai terve, majd a második félévben véglegesedett az adatbázis struktúra, a grafikai arculat, és sor került a honlap programozására, majd az adatok migrálására. Jelenleg a honlap tesztelése, valamint tartalmi feltöltése, a szövegek ellenőrzése zajlik. **A tervek szerint az új**

honlap január végén váltja fel a régit. A feltöltés alatt álló, még nem nyilvános új honlap a következő címen tekinthető meg: <http://neprajziweb.p92rdi.hu/site/>

- *A külső kapcsolati háló fejlesztése érdekében tervezett lépések*

A Néprajzi Múzeum Napján önálló sajtótájékoztató keretében került bemutatásra a Múzeum éves tevékenysége. Az *Élő népművészet* és a *Betlehem* kiállításokhoz sikeres sajtóbejárásokat szervezett az intézmény. 2015 őszétől az új sajtós munkatárs tevékenységének köszönhetően tovább bővült a sajtólista. Az év során 4 darab **arcuatos hírlevél** készült. Alkalmához igazítva, de legalább kéthetente kerültek ki információk a Múzeum programjairól az e-mailes **közönségkapcsolati listára**. A főbb szakmai események a **szakmai listákra is** rendszeresen kimentek. A szponzori program következtében tovább gyarapodott a **pedagógus címlista, különös tekintettel a hátrányos helyzetű térségekre és a határon túli magyar iskolákra. A pedagógusok az év folyamán rendszeres hírlevélben kaptak tájékoztatást a Múzeum programjairól.** A kapcsolati háló bővítésének érdekében **szorosabb együttműködést** valósított meg a Múzeum a felsőoktatási intézményekkel is. Ennek keretében a Corvinus Egyetem diákjai szemináriumi keretben készítettek elemzést a múzeumi honlap és a Facebook működését.

- *A munkatervben meghatározott eredményességi mutatók adatai és évközi nyomon követésük*

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Kiállítások kommunikációs feladatainak ellátása	Szeljak György Hermann Veronika	folyamatos	megvalósult
Sajtókapcsolatok szervezése	Hermann Veronika Hering Orsolya	folyamatos	megvalósult
Honlap folyamatos frissítése	Szeljak György Hermann Veronika Kocsis Zoltán Joó Emese	folyamatos	megvalósult
Rádiós és televíziós interjúk (jeles napok, ünnepek)	Koltay Erika Foster Hannah	folyamatos	megvalósult
Hírlevelek szerkesztése	Hermann Veronika Joó Emese Lovas Judit	folyamatos	Részben megvalósult
Grafikai feladatok	Kemény Márton	folyamatos	megvalósult
Facebook oldal szerkesztése	Sarnyai Krisztina Vörös Gabriella	folyamatos	megvalósult
Instagram	Hermann Veronika Sarnyai Krisztina	folyamatos	Részben megvalósult
Honlap megújításának menedzselése	Kemény Márton Szeljak György	folyamatos	megvalósult

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	175	175	152
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	242	245	230
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	583	585	591
E-sajtó	1600	1700	1730

Fizetett hirdetések száma (médiумtól függetlenül, becsült érték)	110	10	12
--	-----	----	----

Gazdálkodással kapcsolatos főbb adatok és értékelésük

Kiemelt jelentőségű volt 2015-ben a Néprajzi Múzeum gazdálkodását tekintve a **127/2015 számú kormányrendelet, mely megerősítette az önállósát az intézménynek.** Ez a rendelkezés oka fogyottá tette a tervben jelzett 101 fő összlétszám kényszerű elérését is.

	Pénzügyi adatok (ezer Ft-ra kerekítve)	2014	2015	eltérés %- ban 2014- hoz képest
Bevétel	Az intézmény működési bevétele	119.708	156.656	
	Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz	353.766	462.658	
	– ebből fenntartói támogatás			
	– ebből központi költségvetési támogatás	270.127	336.715	
	– ebből pályázati támogatás	83.639	91.178	
	– a Pályázati támogatásból EU-támogatás			
	Egyéb bevétel összesen	36.866	28.633	
	Bevétel összesen	510.340	647.947	
Kiadás	Személyi juttatás	231.434	221.422	
	Munkaadókat terhelő összes járulék	65.922	69.206	
	Dologi kiadás	159.971	181.083	
	Egyéb kiadás	20.575	28.252	
	Kiadás összesen	477.902	499.963	

(A táblázat a jelentés beküldését megelőző munkanap adatait tartalmazza.)

Szervezeti kérdések

1. 2015. évi - szervezeti átalakítások, személyi változások

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Összlétszám (fő, töredék is lehet)	86	101	89
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő, töredék is lehet)	12	12	12
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	65	76	68
Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	21	25	21

A Liget projekt forrásait felhasználva a költözés előkészítés célfeladataira 15 főt foglalkoztat határozott idejű szerződésekkel az intézmény.

- *Az intézményben közfoglalkoztatás keretében alkalmazott dolgozók*
- *Ebből: a szakpolitikai célok megvalósításán dolgozó közfoglalkoztatottak száma*

A Néprajzi Múzeum és a Nemzeti Múvelődési Intézet között 2015. szeptember 21-én megkötött együttműködési megállapodás szerint, **a Múzeum 3 fő közösségi munkás munkakörben fogad közfoglalkoztatottat.** A három fő közösségi munkásból 1 fő 2015. december 1-vel osztott munkakörben dolgozik a Kommunikációs, illetve a Beszerzési és Üzemeltetési Főosztályon, további egy fő közösségi munkás 2015. november közepétől szintén a Beszerzési és Üzemeltetési Főosztály munkáját segíti. A harmadik fő várhatóan 2016. január közepétől kerül az intézményhez szintén osztott munkakörbe, a Kommunikációs, valamint a Gyűjteményi Főosztály munkáját segítve.

2. Az intézmény 2015. évi továbbképzési tervének teljesülése

Képzés jellege (OKJ képzés, akkreditált képzés, felsőfokú képzés, nyelvi képzés stb.)	Képzés pontos megnevezése, szervező	Képzésen résztvevők száma	A teljesülés státusza
Szakági muzeológus továbbképzés	továbbképzés, Néprajzi Múzeum	60	110
PhD		7	7
Országos Állományvédelemi program képzése	Néprajzi Múzeum Állományvédelmi Program	2 alkalom, 40 fő	1/18